

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2018/2019

březen 2020

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	5
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2018/2019	6
1.2	Předškolní vzdělávání.....	9
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka.....	11
1.4	Střední vzdělávání.....	15
1.5	Vyšší odborné vzdělávání.....	32
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	36
1.6.1	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	36
1.6.2	Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách	38
1.6.3	Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona	40
1.6.4	Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.....	42
1.6.5	Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných.....	45
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	48
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání.....	48
1.7.2	Jazykové vzdělávání.....	50
1.7.3	Zájmové vzdělávání	51
1.7.4	Tělovýchova a sport	53
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	55
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.....	56
1.8	Poradenské služby	57
1.9	Školská zařízení	57
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	57
1.9.2	Školská poradenská zařízení.....	57
1.9.3	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	59
1.9.4	Školská účelová zařízení	63
1.9.5	Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	64
1.9.6	Zařízení školního stravování.....	64
1.9.7	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči	69

1.10	Pracovníci ve školství	70
1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	70
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	72
1.13	Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji	73
1.13.1	Prevence sociálně patologických jevů.....	73
1.13.2	Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.....	75
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	78
1.14	Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech	79
1.15	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji.....	80
2.	Ekonomika a péče o majetek	87
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem	88
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	91
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	93
2.4	Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení.....	93
3.	Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji.....	95

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2018/2019 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem VZ je hodnocení stavu a změn jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) bez ohledu na zřizovatele, popis vzdělávací soustavy, hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji, jeho cílů a opatření v uplynulém období, včetně hodnocení souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015–2020). Další součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2018/2019) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015–2020), schválený vládou ČR v roce 2015 (dále také jen „DZ ČR 2015–2020“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2016–2020) (dále také jen „DZ KHK 2016–2020“) schválený orgány KHK v roce 2016,
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2018/2019 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech vzdělání s výučním listem a oboru vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),
- podpora spolupráce středních škol a firem prostřednictvím regionálních sektorových dohod
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566 (dále také jen „ŠZ DVPP KHK“),
- podpora učitelů odborných předmětů.

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomická část
3. Závěry a hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji

Výroční zpráva popisující období školního roku 2018/2019 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických a výkonových výkazů škol a školských zařízení za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství (dále také jen „OŠ“) Krajského úřadu (dále také jen „KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ KHK, Národním pedagogickým institutem ČR (dále také jen „NPI ČR“), ŠZ DVPP KHK, popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2018/2019.

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority v oblasti školství v KHK stanovil DZ KHK 2016–2020 schválený Zastupitelstvem KHK dne 21. 3. 2016 (usnesení ZK/27/1908/2016).

Ve školním roce 2018/2019 došlo v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí k mírnému poklesu počtu dětí v mateřských školách a mírnému nárůstu počtu žáků základních škol především na druhém stupni. Po optimalizaci středních škol zřizovaných KHK v závěru předešlého školního roku se rozběhl nový školní rok bez komplikací. Mnoho příspěvkových organizací KHK vykonávajících činnost střední školy má nyní svá pracoviště ve více obcích. Z pohledu uchazečů přijímaných do 1. ročníku středních škol se výrazněji projeví změny oborové struktury a konání jednotné přijímací zkoušky v rámci přijímacího řízení do všech oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě (včetně nástavbového studia) v prvním kole přijímacího řízení. V mnoha případech byli uchazeči přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle rámcového vzdělávacího programu (dále také jen „RVP“) v souladu s odlišným školním vzdělávacím programem (dále také jen „ŠVP“). Na všech středních školách nabízejících obory vzdělání zakončené maturitní zkouškou probíhá tato zkouška dle jednotného modelu daného platnými právními předpisy. Žáci v oborech vzdělání zakončených výučním listem skládají jednotnou závěrečnou zkoušku. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách převyšovaly počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

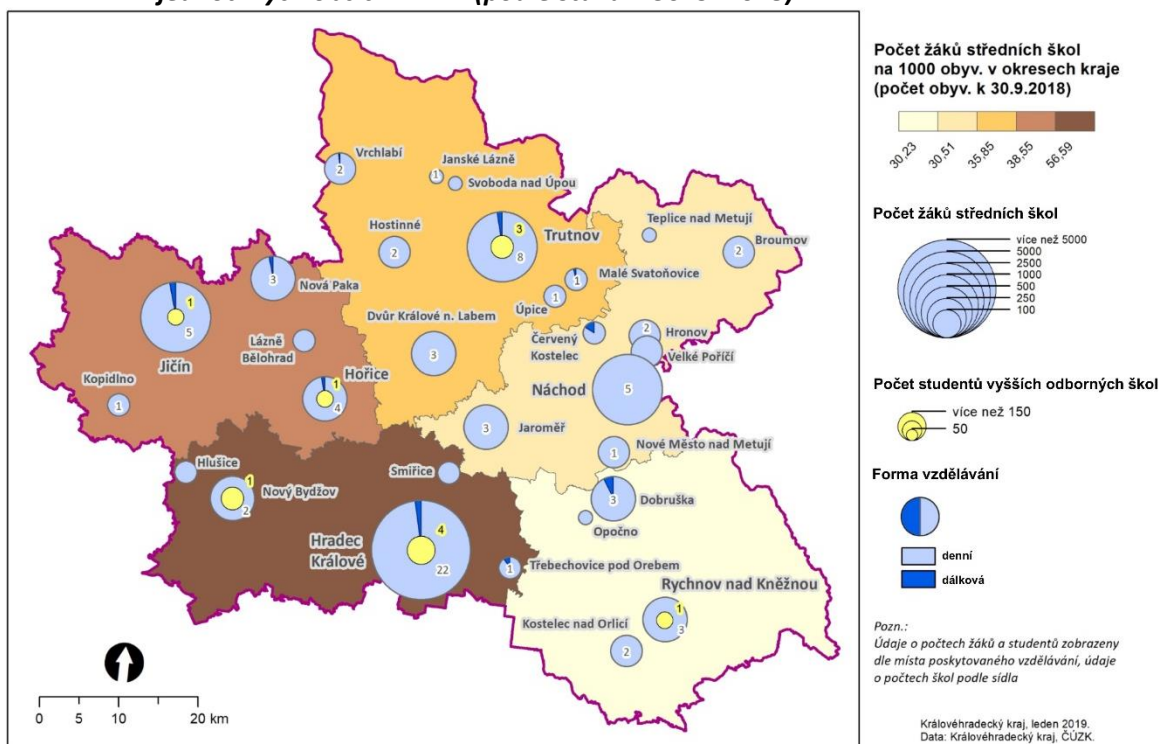
Tabulka 1: Vývoj celkového počtu žáků a studentů v Královéhradeckém kraji

Školní rok / druh školy	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
sš	30 810	29 607	27 913	26 253	24 928	24 513	23 777	23 551	23 082	22 425
voš	1 044	975	965	968	979	940	825	739	679	578

Zdroj: MŠMT

V Královéhradeckém kraji plní zřizovatelskou funkci u základních škol převážně města a obce, u středních a vyšších odborných škol především kraj. Vzdělávací nabídku doplňují školy soukromé, církevní a státní (zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – dále také jen „MŠMT“).

Obrázek 1: Počty žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol ve školním roce 2018/2019 v jednotlivých obcích v KHK (podle stavu k 30. 9. 2018)

Zdroj: OŠ KÚ KHK

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2018/2019

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období celkem 23 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků ve školních družinách (dále také jen „ŠD“), stravovaných ve školních jídelnách, snížení nejvyššího povoleného počtu dětí v mateřských školách a zápisů změn ředitelů škol a školských zařízení v rejstříku škol a školských zařízení. Dále se změny týkaly změny názvu školy, změny místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb, úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání, popř. změn na pracovních místech ředitelů v souvislosti s probíhajícími konkurzy.

Tabulka 2: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2017/2018	Počet žádostí 2018/2019
Královéhradecký kraj	127	21
Privátní sektor	26	22
Církev	7	2
MŠMT	2	0
Obec	111	80
Celkem	273	125

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V následujících odstavcích jsou popsány nejvýznamnější změny v rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, rozdělené podle zřizovatele.

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- Ke dni 1. 1. 2019 došlo ke změně názvu škol:
 - Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště chladicí a klimatizační techniky, Kostelec nad Orlicí
 - Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice – střední škola a vyšší odborná škola
- Ke dni 1. 3. 2019 došlo ke změně názvu škol:
 - Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela, Náchod, příspěvková organizace
 - Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice – střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace
- Ke dni 1. 9. 2018 byla zapsána do rejstříku škol a školských zařízení střední škola u příspěvkové organizace Základní škola, Broumov, Kladská 164 a došlo ke změně názvu na Základní škola a Praktická škola, Broumov. Od tohoto data také škola poskytuje vzdělání v nových oborech vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá.
- K 1. 9. 2018 byly zapsány tyto nové obory vzdělání:
 - 53-41-N/5 Diplomovaná dětská sestra na Vyšší odborné škole zdravotnické a Střední zdravotnické škole, Hradec Králové, Komenského 234
 - 41-51-H/01 Zemědělec – farmář v Zemědělské akademii Hořice – střední škole a vyšší odborné škole
 - 23-45-L/01 Mechanik – seřizovač na Střední škole průmyslové, textilní a polygrafické se sídlem Hostovského 910, Hronov
 - 53-41-H/01 Ošetřovatel v Krkonošském gymnáziu a Střední odborné škole se sídlem Komenského 586, Vrchlabí

Zřizovatel obec

- Ke dni 1. 9. 2018 byla obcí Rychnovek zřízena a do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba s názvem Základní škola Rychnovek-Zvole, příspěvková organizace, která vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Zřizovatel privátní sektor

- Ke dni 1. 9. 2018 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Středisko volného času Pro dětský úsměv z východních Čech, se sídlem Hradec Králové, Vrchlického 582/18, která vykonává činnost domu dětí a mládeže.
- Ke dni 9. 10. 2018 byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána škola CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.
- Ke dni 13. 11. 2018 byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána Střední škola hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o.
- Ke dni 3. 6. 2019 byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána škola a CZECH SALES ACADEMY Trutnov - střední odborná škola s.r.o.
- Ke dni 1. 7. 2019 byla sloučena právnická osoba s názvem Základní škola Na Dvoře z. ú., která vykonává činnost základní školy, s právnickou osobou s názvem Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú., která vykonává činnost mateřské školy; nástupnickou právnickou osobou se stala Základní škola na Dvoře z. ú.; její nový název zní Základní škola Na Dvoře a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.

Konkurzní řízení ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK

Ve školním roce 2018/2019 se uskutečnila **konkurzní řízení na obsazení pracovních míst ředitelů/ředitelky 6 příspěvkových organizací KHK v oblasti školství**. Ředitelům/ředitelkám 5 dotčených příspěvkových organizací končilo šestileté funkční období a Rada Královéhradeckého kraje vyhlásila na obsazení vedoucích pracovních míst ředitelů/ředitelky konkurzní řízení, v 1 případě došlo k úmrtí ředitele školského zařízení a situaci bylo nutné řešit vyhlášením konkurzního řízení.

- Dne 7. 12. 2018 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153. Nová ředitelka školského zařízení byla Radou KHK jmenována od 1. 1. 2019.
- Dne 24. 4. 2019 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Česká lesnická akademie Trutnov – střední škola a vyšší odborná škola. Nový ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2019.
- Dne 24. 4. 2019 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Střední škola informatiky a služeb, Dvůr Králové nad Labem, Elišky Krásnohorské 2069. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2019.
- Dne 24. 4. 2019 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště chladicí a klimatizační techniky, Kostelec nad Orlicí. Ředitelka školy byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2019.
- Dne 25. 4. 2019 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U stadionu 1166. Ředitelka školy byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2019.

- Dne 25. 4. 2019 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2019.

1.2 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání zaznamenalo v uplynulém období velké množství legislativních změn. Školským zákonem byla stanovena povinnost předškolního vzdělávání pro děti, které do začátku školního roku před zahájením povinné školní docházky dosáhnou pěti let věku, a bylo upraveno přednostní přijímání k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách zřizovaných obcemi u těch dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku. Stanovena byla i pevná hranice pro přijímání dětí nejdříve od dvou let věku. Dále legislativa umožnila zápis lesních mateřských škol do rejstříku škol a školských zařízení. V souvislosti s novelami školského zákona došlo také v průběhu uplynulého období k několika změnám v RVP pro předškolní vzdělávání, které se týkaly úpravy podmínek vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných, zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let včetně podmínek pro jejich vzdělávání a zajištění překryvání přímé pedagogické činnosti učitelů. Přínosem pro zkvalitnění předškolního vzdělávání byla možnost škol čerpat finanční prostředky z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci výzvy Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – šablony pro MŠ a ZŠ, a to jak na personální podporu, tak na vzdělávání pedagogů.

V Královéhradeckém kraji bylo ve školním roce 2018/2019 zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 318 mateřských škol. V celkovém počtu mateřských škol (318) jsou zahrnuty školy zřizované obcemi (289), registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy (2), Královéhradeckým krajem (10) a privátním sektorem (17). Jediná změna, která v dotčeném období nastala, se týkala změny zřizovatele z církve na privátní sektor.

Na území kraje působí dvě lesní mateřské školy – Lesní mateřská škola Mraveneček v Lánově (součást subjektu Základní škola Na Dvoře a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.) a Lesní mateřská škola Na Větvi v Hradci Králové (samostatný subjekt).

I nadále pokračuje trend úbytku dětí v mateřských školách. Ve školním roce 2018/2019 se v mateřských školách všech zřizovatelů vzdělávalo 19 009 dětí, což je o 213 dětí méně než ve školním roce 2017/2018. Ve školním roce 2017/2018 byl pokles dětí oproti školnímu roku 2016/2017 o 118 dětí. Počty dětí v mateřských školách v Královéhradeckém kraji nepřetržitě klesají od školního roku 2014/2015, kdy bylo do mateřských škol v našem kraji přihlášeno 19 986 dětí. Změna financování regionálního školství umožní postupné snižování počtu dětí ve třídě, které povede ke zkvalitnění předškolního vzdělávání, k individualizovanému vzdělávacímu přístupu, a tím i ke snížení počtu odkladů povinné školní docházky.

KÚ KHK na žádost zřizovatelů i právnických osob vykonávajících činnost školy v mimořádných termínech zvyšoval i snižoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení. Celkem bylo podaných 27 žádostí o změnu kapacity mateřské školy, ve výsledku byla celková kapacita mateřských škol snížena o 67 dětí.

Do mateřských škol od školního roku 2018/2019 nastoupilo 5 807 dětí, což je o 152 děti více než od školního roku 2017/2018. Celkem nebylo vyhověno 827 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání

(o 17 více než v předcházejícím školním roce). Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol.

Tabulka 3: Přehled počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků v mateřských školách v KHK ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019

Zřizovatel	Okres	Školní rok 2017/2018						Školní rok 2018/2019					
		Počet škol	děti	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů	Počet škol	děti	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů
					děti	třídy					děti	třídy	
Obec	HK	67	5 520	232	24	2	428,7	67	5 465	229	14	1	431,2
	JC	51	2 727	119	37	4	225,4	51	2 748	121	36	4	221,4
	NA	62	3 595	162	48	4	303,2	62	3 508	157	39	4	291,2
	RK	55	2 832	121	0	0	232,3	55	2 801	123	10	1	232,9
	TU	54	3 821	169	126	11	310,4	54	3 741	166	124	11	304,5
	Celkem	289	18 495	803	235	21	1 500	289	18 263	796	223	21	1 481,2
Církev		3	132	7	0	0	10,6	2	76	4	0	0	6,8
Kraj		10	261	25	261	25	59	10	272	25	272	25	55
Privátní sektor		16	334	21	44	5	45,1	17	398	24	49	5	39,7
Celkem		318	19 222	856	540	51	1 614,7	318,0	19 009	849	544	51	1 582,7

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2017 a 30. 9. 2018, počty škol k 31. 8. 2018, 31. 8. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 3, která porovnává údaje o počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019, vyplývá:

- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele klesl o 213 dětí,
- v mateřských školách zřizovaných obcemi klesl počet dětí oproti školnímu roku 2017/2018 o 232 dětí, naopak v soukromých mateřských školách došlo ke zvýšení o 19 dětí,
- přepočtený počet úvazků učitelů v mateřských školách bez ohledu na zřizovatele klesl o 32 úvazků.

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd) ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019

	2017/2018	2018/2019	rozdíl	%
Počet dětí	18 495	18 263	-232	-1,3
Průměrný počet dětí na běžnou třídu	23,4	23,3	-0,1	-0,4
Průměrný počet dětí na třídu MŠ	23	22,9	-0,1	-0,4
Přepočtený počet učitelů	1 500,0	1 481,2	-18,8	-1,3

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2017 a 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 4 porovnávající údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 232 dětí (-1,3 %),
- počet přepočtených úvazků učitelů v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 18,8 (-1,3 %),

- průměrný počet dětí na třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 0,1 (-0,4 %).

Na základních školách mohou být pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých existuje předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, zřizovány přípravné třídy. V důsledku dočasné změny právních předpisů byly přípravné třídy ve školním roce 2018/2019 určeny minimálně pro 10 dětí, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Tabulka 5: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2017/2018	1	1	9
2018/2019	1	1	12

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2017 a 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 5 porovnávající školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- ve sledovaném období byl udělen souhlas krajského úřadu se zřízením pouze jedné přípravné třídy.

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělání poskytují především základní školy, žáci je nicméně mohou získat i úspěšným absolvováním nižšího stupně víceletého (šesti nebo osmiletého) gymnázia, případně odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Po splnění povinné školní docházky lze dodatečně absolvovat kurz pro získání základního vzdělání uskutečňovaný v základní nebo střední škole - úspěšný absolvent rovněž získává základní vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu devíti školních let, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.

U základních škol zřizovaných obcemi nemá kraj podle znění zákona zásadní vliv na jejich zřizování či rušení. Kraj zabezpečuje základní školy zřizované obcemi i ostatních zřizovatelů v oblasti přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na platy zaměstnanců a s tím související výdaje. Tyto prostředky se snaží každoročně navýšit o částky získané z rozvojových a dotačních programů vyhlášených MŠMT, zejména programů, které směřují do oblasti vzdělávání cizinců, rozvoje nadání a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných základních školách totiž průběžně narůstá a tyto školy musí reagovat i na částečný přesun žáků ze škol speciálně ke vzdělávání těchto žáků určených. Pro další rozvoj integrovaných žáků často postačuje zvýšené pracovní úsilí pedagogů při výchovně-vzdělávacím procesu spolu s využitím podpůrných opatření nižšího stupně. Mnoho žáků však potřebuje individuální přístup v takové míře, že je třeba, aby ve třídě pracoval i asistent pedagoga. Počet asistentů pedagoga se každoročně zvyšuje. K péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vzdělávání dětí v přípravných třídách, jejichž zřizování bude krajský úřad i nadále podporovat. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se podrobněji věnuje podkapitola 1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

V souvislosti s principy kurikulární politiky rozvoje vzdělávání a dokumentem na státní úrovni – Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání vytvořily všechny ZŠ školní vzdělávací programy, které mají povinnost uplatňovat ve vzdělávacím procesu. Každá škola má možnost se při

stanovené, jasně formulované a reálné koncepci určitým způsobem profilovat a zároveň podporovat individuální potřeby žáků při jejich vzdělávání.

Níže uvedené tabulky se týkají základního vzdělávání v základních školách, přičemž základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních jsou zahrnuty pouze do počtu škol, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 6: Počty základních škol všech zřizovatelů

		2017/2018		2018/2019	
Zřizovatel	Okres	Počet škol*	Z toho pouze 1. st.	Počet škol*	Z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	50	27	51	28
	RK	45	24	45	24
	TU	50	19	50	19
	Celkem		229	103	230
Církev		5	1	4	1
Kraj		20	1	20	1
Privátní sektor		14	6	15	5
Celkem		268	111	269	111

Poznámky: Údaje k 31. 8. 2018, 31. 8. 2019; ZŠ pouze s 1. stupněm podle počtu žáků k 30. 9. 2017, 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

* Včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova či střední školy a včetně škol při zdravotnických zařízeních

Z tabulky 6 porovnávající školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- v KHK bylo ve školním roce 2018/2019 celkem 267 základních škol, z nichž 111 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně,
- nově zahájila činnost jedna obecní základní škola (Základní škola Rychnovek-Zvole, příspěvková organizace,
- jedna základní škola změnila formu z církve na privátní sektor (zřizovatel Základní školy Sion J. A. Komenského, Hradec Králové),
- jedna škola zřizovaná privátním sektorem (Základní škola Hučák) měla ve školním roce 2018/2019 poprvé od zahájení své činnosti žáky na 2. stupni.

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2017/2018

Zřizovatel	Okres	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc		
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	indiv. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí	s hlubokým MP
Obec	HK	13 447	17	8 283	17	4	87	0
	JC	6 715	24	4 194	10	13	28	0
	NA	9 465	34	5 806	8	40	31	0
	RK	6 740	9	4 090	2	46	16	0
	TU	9 969	95	6 108	38	8	53	0
	Celkem		46 336	179	28 481	75	111	215
Církev		558	44	364	30	85	4	0
Kraj		1 178	1 178	613	613	1	0	2
Privátní sektor		761	171	475	109	6	4	1
Celkem		48 833	1 572	29 933	827	203	223	3

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 8: Počty žáků základních škol ve školním roce 2018/2019

Zřizovatel	Okres	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc		
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	indiv. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí	s hlubokým MP
Obec	HK	13 624	13	8 203	13	3	90	0
	JC	6 793	24	4 131	9	12	28	1
	NA	9 490	31	5 689	7	47	32	0
	RK	6 843	9	4 012	3	46	13	0
	TU	10 156	80	6 128	28	14	58	0
	Celkem		46 906	157	28 163	60	122	221
Církev		426	58	274	35	0	2	0
Kraj		1 192	1 192	607	607	1	0	2
Privátní sektor		961	172	606	105	266	9	1
Celkem		49 485	1 579	29 650	807	389	232	4

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 9: Celkový počet žáků základních škol Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu

Zřizovatel obec	2017/2018	2018/2019	Rozdíl	%
Počet žáků	46 336	46 906	570	1,2
z toho ve speciálních třídách	179	157	-22	-12,3
Počet tříd	2 222	2 242	20	0,9
z toho speciální třídy	19	19	0	0
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	21,0	21,0	0	0
KHK celkem				
Počet žáků	48 833	49 485	652	1,3
z toho ve speciálních třídách	1 572	1 579	7	0,4
Počet tříd	2 493	2 536	43	1,7
z toho speciální třídy	203	199	-4	-2,0
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,6	20,5	-0,1	-0,5
z celkového počtu				
žáci 1. stupně	29 933	29 650	-283	-0,9
žáci 2. stupně	18 900	19 835	935	4,9

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2017 a 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 7, 8 a 9 charakterizujících školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- v roce 2018/2019 došlo v porovnání s rokem předchozím ke zvýšení celkového počtu žáků základních škol o 1,2 %, přičemž:
- počet žáků prvního stupně klesl o 0,9 % a odráží pokles počtu dětí v mateřských školách v minulých letech,
- počet žáků druhého stupně se zvýšil o 4,9 %,
- počet tříd se ve školním roce 2018/19 zvýšil o 1,7 %, nicméně celkový počet tříd zřízených pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona (speciální třídy) meziročně klesl o 2 %, přičemž v základních školách zřizovaných obcemi, tedy spádových školách tzv. hlavního proudu se nezměnil,
- průměrný počet žáků v běžné třídě klesl o jednu desetinu.

Tabulka 10: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizovatel	Okres	Žáci, kteří ve školním roce					
		2017/2018			2018/2019		
		Ukončili povinnou školní docházku	Z toho v nižším než 9. r.	Přešli do středních škol*	Ukončili povinnou školní docházku	Z toho v nižším než 9. r.	Přešli do středních škol*
Obec	HK	1 125	31	144	1 146	40	161
	JC	565	31	74	621	29	66
	NA	834	52	100	931	42	97
	RK	618	22	43	666	32	42
	TU	894	20	117	929	41	127
	Celkem	4 036	156	478	4 293	184	493
Církev		48	0	10	32	0	8
Kraj		154	20	0	139	29	0
Privátní sektor		72	3	3	112	0	3
Celkem		4 310	179	491	4 576	213	504

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

* od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na víceletém gymnáziu nebo ve víceleté konzervatoři

Z tabulky 10 porovnávající školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- v roce 2018/2019 přešlo do víceletých gymnázií či víceletých konzervatoří 4,4 % žáků 5. a 7. ročníků oproti 4,6 % v roce předchozím,
- povinnou školní docházku v roce 2018/2019 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 4,7 % žáků, v roce 2017/2018 to bylo 4,2 % z celkového počtu žáků.

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol (dále také jen „SŠ“) zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované privátním sektorem), školy církevní, školy zřizované MŠMT a jedna střední škola zřizovaná obcí.

Ve školním roce 2018/2019 bylo na území Královéhradeckého kraje zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 77 středních škol, z nich poskytovalo střední vzdělání 74 škol. K 1. 9. 2018 nevykonávaly svoji činnost a nevzdělávaly žádné žáky 3 střední školy, jejichž zřizovatelem byl privátní sektor, a v průběhu výše uvedeného školního roku byly vymazány z rejstříku škol a školských zařízení. Jednalo se o Střední školu hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o., CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. a CZECH SALES ACADEMY Trutnov - střední odborná škola s.r.o.

OŠ KÚ sledoval ve středních školách, které KHK zřizuje jako příspěvkové organizace, především jejich ekonomickou prosperitu, dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly České školní inspekce), kvalitu jejich řízení a prostřednictvím písemných výstupů České školní inspekce (dále také jen „ČŠI“) i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. KHK podporoval střední

školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména z pohledu zvýšení efektivity jejich vzdělávání. Detailní informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

V následující tabulce je uveden přehled počtu organizací vykonávajících činnost střední školy všech zřizovatelů v Královéhradeckém kraji, které byly zapsány na začátku školního roku 2018/2019 v rejstříku škol a školských zařízení.

Tabulka 11: Počty SŠ v KHK podle zřizovatelů podle stavu k 1. 9. 2018

Zřizovatel školy	Počet středních škol v KHK	Podíl z celku
KHK	54	70,1 %
privátní sektor	16	20,8 %
církev	4	5,2 %
stát	2	2,6 %
obec	1	1,3 %
Celkem	77	100 %

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 12: Počet SŠ v jednotlivých okresech KHK zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 1. 9. 2018

Okres	Zřizovatel					
	KHK	Privátní sektor	Církev	MŠMT	Obec	CELKEM
Hradec Králové	15	8	2	0	0	25
Jičín	11	2	0	0	0	13
Náchod	10	2	1	0	0	13
Rychnov nad Kněžnou	7	1	0	0	0	8
Trutnov	11	3	1	2	1	18
CELKEM	54	16	4	2	1	77

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Od 1. 9. 2018 začala příspěvková organizace Základní škola a Praktická škola, Broumov nově vykonávat činnost střední školy.

Na základě rozhodnutí Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 4. 12. 2017 došlo ke sloučení nebo splynutí celkem 21 krajských středních škol. Nově vzniklo 5 organizací a v 5 případech došlo ke sloučení škol. V důsledku těchto změn došlo k meziročnímu poklesu počtu středních škol zřizovaných KHK o 10, tj. o 15,6 %.

Podle stavu k 30. 9. 2018 byla Střední škola Sion High School, Hradec Králové ještě církevní školou.

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů používána tato označení kategorií dosaženého vzdělání:

Tabulka 13: Přehled oborů dle zařazení do kategorie dosaženého vzdělání

Kategorie dosaženého vzdělání	Označení skupin oborů a dosažené vzdělání
Gymnázium 4leté (K/4)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Obory s MZ (M, L/0)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/0 - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním) H - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: Nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky). Souhrnné počty žáků ve všech formách vzdělávání jsou uvedeny v následující přehledové tabulce.

Tabulka 14: Rozdělení žáků podle formy vzdělávání

Forma vzdělávání	Školní rok 2017/2018		Školní rok 2018/2019	
	Počet žáků	% z celku	Počet žáků	% z celku
denní	22 594	97,9	21 972	98,0
dálková	471	2,0	431	1,9
distanční	10	méně než 0,1	14	méně než 0,1
kombinovaná	7	méně než 0,1	8	méně než 0,1
Celkem	23 551		22 425	

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 14 je patrné, že převážná většina žáků SŠ se vzdělávala v denní formě vzdělávání.

V ostatních formách se ve školním roce 2018/2019 vzdělávalo jen 453 žáků. Z nich bylo nejvíce v dálkové formě – 95,1 %, v distanční formě 3,1 % a v kombinované formě vzdělávání 1,8 %.

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 15: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve školách v KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2017/2018			Školní rok 2018/2019		
	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté (K/4)	79,0	2 161	27,4	80,0	2 148	26,9
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	125,0	3 352	26,8	124,0	3 333	26,9
Obory s MZ (M, L/0)	380,0	8 432	22,2	378,5	8 292	21,9
Obory s VL (E, H)	245,7	4 680	19,0	232,9	4 438	19,1
Nástavbové studium (L/5)	24,2	400	16,5	20,6	311	15,1
Praktická škola (C)	17,1	121	7,1	19,0	124	6,5
Celkem – KHK	871	19 146	22,0	855	18 646	21,8
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté (K/4)	6,6	188	28,5	6	175	29,2
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	16,0	480	30,0	16	472	29,5
Obory s MZ (M, L/0)	11,4	294	25,8	12	289	24,1
Obory s VL (E, H)	2,0	36	18,0	3	37	12,3
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	2,0	13	6,5	1	12	12,0
Celkem – církev	38	1 011	26,6	38	985	25,9
Zřizovatel: privátní sektor						
Gymnázium 4leté (K/4)	10,8	155	14,4	9,8	157	16,0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	10,2	194	19,0	11,2	191	17,1
Obory s MZ (M, L/0)	79,0	1 697	21,5	75,0	1 623	21,6
Obory s VL (E, H)	7,0	117	16,7	7,0	101	14,4
Nástavbové studium (L/5)	4,0	46	11,5	4,0	20	5,0
Praktická škola (C)	2,0	14	7,0	2,0	18	9,0
Celkem – privátní sektor	113	2 223	19,7	109	2 110	19,4
Zřizovatel: obec						
Gymnázium 4leté (K/4)	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	8	153	19,1	8	170	21,3
Obory s MZ (M, L/0)	4	61	15,3	4	61	15,3
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obec	12	214	17,8	12	231	19,3
Celkem v KHK	1 034	22 594	21,9	1 014	21 972	21,7

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 15 porovnávající počet žáků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání klesl o 622 žáků,
- došlo k poklesu celkového počtu tříd o 20,

- nejvíce se počet žáků zvýšil v oborech vzdělání Praktická škola (C) v soukromých školách (+28,6 %) i krajských školách (+2,5 %) a Gymnázium víceleté (K/6, K/8) ve škole zřizované obcí (+11,1 %),
- největší pokles počtu žáků nastal v nástavbovém studiu (L/5) ve školách soukromých (-56,5 %) tak i zřizovaných KHK (-22,3 %),
- mírně se snížil celkový průměrný počet žáků na třídu o 0,2.

Pokles počtu žáků středních škol je dlouhodobě způsoben negativním demografickým vývojem v KHK.

Tabulka 16: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků ve školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2017/2018	2018/2019		
KHK	19 146	18 646	-500	-2,6 %
Církev	1 011	985	-26	-2,6 %
Privátní sektor	2 223	2 110	-113	-5,1 %
Obec	214	231	17	7,9 %
Celkem	22 594	21 972	-622	-2,8 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2017/2018

Z tabulky 16 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- kromě středních škol zřizovaných obcemi došlo u všech zřizovatelů k poklesu počtu žáků,
- nejvíce se snížil absolutní počet žáků krajských středních škol, a to o 500,
- největší procentní úbytek počtu žáků nastal ve školách soukromých, a to o 5,1 %.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání. Ve večerní formě nebyli vzděláváni žádní žáci.

Jejich další dělení vzhledem k nízkému počtu žáků by bylo matoucí, proto ve zbytku textu budou souhrnně označovány jako ostatní formy vzdělávání.

Tabulka 17: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	Školní rok 2017/2018					Školní rok 2018/2019				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	83	15	31	0	129	72	0	32	0	104
Obory s VL (E, H)	87	0	0	0	87	76	0	0	0	76
Nástavbové studium (L/5)	156	0	116	0	272	130	0	143	0	273
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	326	15	147	0	488	278	0	175	0	453

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 17 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- celkový počet žáků v ostatních formách vzdělávání všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 35,
- počet žáků nástavbového studia se zvýšil o 1,
- počet žáků v oborech vzdělání s MZ se snížil o 25,
- počet žáků v oborech vzdělání s VL se zvýšil o 11,
- v oborech vzdělání Gymnázium a Praktická škola nebyli v ostatních formách vzdělávání vzdělávání žádní žáci,
- žáci středních škol zřizovaných církví a obcí se vzdělávali ve sledovaném období pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 18: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Školní rok 2017/2018	Školní rok 2018/2019	Rozdíl	Změna v %
KHK	326	278	-48	-14,7 %
církev	15	0	-15	-100 %
privátní sektor	147	175	+28	19,0 %
obec	0	0	0	-
Celkem	488	453	-35	-7,2 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2017/2018

Z tabulky 18 porovnávající počty žáků v ostatních formách vzdělávání za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- došlo k poklesu počtu žáků v ostatních formách vzdělávání o 35,
- počet žáků v ostatních formách vzdělávání ve středních školách zřizovaných krajem poklesl o 48,
- v privátních středních školách počet žáků vzrostl o 28,
- církevní střední školy v ostatních formách ve školním roce 2018/2019 neměly žádné žáky.

Počty absolventů oborů vzdělání středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 19: Počet absolventů oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Obory	Školní rok 2017/2018					Školní rok 2018/2019				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	532	55	39	14	640	516	32	42	0	590
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	426	57	26	0	509	437	59	33	20	549
Obory s MZ (M, L/0)	1 602	56	313	11	1 982	1 542	21	370	9	1 942
Obory s VL (E, H)	1 217	0	36	0	1 253	1 035	13	27	0	1 075
Nástavbové studium (L/5)	49	0	6	0	55	100	0	1	0	101
Praktická škola (C)	26	0	1	0	27	38	2	5	0	45
Celkem	3 852	168	421	25	4 466	3 668	127	478	29	4 302

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 19 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- meziročně se snížil počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele o 164,
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK klesl o 184,
- počet absolventů církevních středních škol klesl o 41,
- počet absolventů soukromých středních škol se zvýšil o 57,
- počet absolventů střední školy zřizované obcí se zvýšil o 4,
- největší meziroční pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů s výučním listem (E, H), a to o 178 žáků,
- největší meziroční nárůst počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů nástavbového studia (L/5), a to o 46 a Gymnázium víceleté (K/6, K/8) o 40.

Tabulka 20: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna procentního podílu
	Školní rok 2017/2018	Školní rok 2018/2019	
Obory s MZ (K)	25,7	26,5	0,8
Obory s MZ (M, L/0)	44,4	45,1	0,7
Obory s VL (E, H)	28,1	25,0	-3,1
Nástavbové studium (L/5)	1,2	2,35	1,15
Praktická škola (C)	0,6	1,05	0,45

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

Zdroj: Tabulka 19

Z tabulky 20 porovnávající školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- v meziročním srovnání se procentní podíly počtu absolventů výrazněji změnily (poklesly) pouze u oborů vzdělání s výučním listem (E, H),
- v ostatních kategoriích se podíly změnily (zvýšily) zanedbatelně.

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 21: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2017/2018					Školní rok 2018/2019				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	21	7	17	0	45	5	0	21	0	26
Obory s VL (E, H)	27	0	0	0	27	34	0	0	0	34
Nástavbové studium (L/5)	20	0	17	0	37	22	0	25	0	47
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	68	7	34	0	109	61	0	46	0	107

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 21 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denní formě vzdělávání ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se téměř nezměnil,
- počet absolventů maturitních oborů vzdělání a nástaveb (M, L/0) ve středních školách bez ohledu na zřizovatele se snížil o 19,

- počet absolventů oborů s výučním listem (E a H) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 7,
- počet absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 10,
- počet absolventů krajských středních škol se snížil o 7,
- počet absolventů privátních středních škol vzrostl o 12.

Tabulka 22: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 (ostatní formy vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna % podílů
	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2017/2018	
Obory s MZ (M, L/0)	41,3	24,3	-17,0
Obory s VL (E, H)	24,8	31,8	7,0
Nástavbové studium (L/5)	33,9	43,9	10,0

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: Tabulka 21

Z tabulky 22 porovnávající školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L/0) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (o 17 %),
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 7 %),
- procentní podíl absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 10 %).

Přezkumy maturitní zkoušky v podzimním zkušební období 2018 a jarním zkušební období 2019

V souladu s § 82 školského zákona krajský úřad přezkoumává na základě žádosti žáka či žákyně, resp. žadatele či žadatelky, průběh a/nebo výsledek maturitní zkoušky, a to

1. zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce nebo formou ústní zkoušky nebo
2. zkoušky profilové části.

Přezkoumání písemných prací společné části maturitní zkoušky je krajským úřadem řešeno především ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání (dále také jen „CERMAT“); přezkoumání profilových zkoušek a ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky je realizováno zejména v součinnosti s ČŠI.

Žádosti o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu krajskému úřadu nepřísluší řešit, tyto žádosti jsou vyřizovány přímo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Podzimní zkušební období 2018

Tabulka 23: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu MZ 2018 - podzimní zkušební období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	9
		anglický jazyk	1
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
	ústní zkouška		0
Profilová část	písemná zkouška		0
	praktická zkouška	odborný předmět	1
	ústní zkouška	dějepis	1
	maturitní práce s obhajobou		0
Jednotlivá zkouška		německý jazyk	1
Celkem			13

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V rámci podzimního zkušební období 2018 bylo podáno celkem 13 žádostí o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu maturitní zkoušky, přičemž 9 žádostí se týkalo přezkoumání výsledku písemné práce z českého jazyka a literatury (tj. přezkumů zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk), 1 žádost požadovala přezkoumání výsledku písemné práce z anglického jazyka (tj. přezkum zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu anglický jazyk), další 2 žádosti namítaly průběh profilové zkoušky (tj. přezkumy zkoušky profilové části maturitní zkoušky) a 1 žádost řešila průběh jednotlivé zkoušky (specifická žádost o přezkumné řízení).

Většina žádostí o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky byla řešena výhradně v součinnosti s CERMATEm. Ke změně bodového hodnocení v rámci přezkumného řízení došlo pouze v jednom případě, kdy bylo sníženo bodové hodnocení písemné práce z českého jazyka beze změny výroku; žadatel/ka byl/a nadále hodnocena výrokem „neuspěl/a“.

Tři žádosti z celkového počtu 13 byly co do námitek k průběhu zkoušky řešeny zejména v součinnosti se školami a Českou školní inspekcí, přičemž u jedné ze škol byla Českou školní inspekcí zjištěna drobná pochybení, což vedlo k nařízení opakování předmětné profilové zkoušky; u ostatních škol nebyla zjištěna žádná pochybení a jejich postup byl plně v souladu s platnou legislativou.

Co se týká přezkoumání průběhu jednotlivé zkoušky, které bylo prvním případem tohoto charakteru v historii přezkumných řízení, krajský úřad po zvážení celé situace přistoupil v této záležitosti vstřícně k žadateli/žadatelce a přes doporučení MŠMT žádost zamítnout, přezkumné řízení zahájil a průběh zkoušky i námítka žadatele/ky k průběhu zkoušky v součinnosti s Českou školní inspekcí přezkoumal. Závěrem krajský úřad neshledal v rámci postupu školy žádné pochybení.

Souhrnně lze tedy konstatovat, že v devíti případech z celkového počtu 10 žádostí o přezkoumání výsledku písemné práce (9 žádostí z českého jazyka a literatury a 1 žádost z anglického jazyka) byl výsledek hodnocení výrokem „neuspěl/a“ potvrzen beze změny bodového hodnocení; v jednom případě (u písemné práce z českého jazyka) bylo bodové hodnocení sníženo bez dopadu na výrok a výrok „neuspěl/a“ zůstal nezměněn. V rámci přezkumu dvou profilových zkoušek, bylo v jednom případě nařízeno opakování zkoušky, v druhém případě nebyla shledána žádná pochybení co do průběhu zkoušky a výsledek zkoušky byl potvrzen. Žádost o přezkoumání průběhu jednotlivé zkoušky byla řešena jako specifická; vzhledem k tomu, že se žadatel/ka proti rozhodnutí odvolal/a, je v současné době očekáváno vydání rozhodnutí v soudním řízení.

Jarní zkušební období 2019

Tabulka 24: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu MZ 2019 - jarní zkušební období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	104
		anglický jazyk	16
		německý jazyk	1
		ruský jazyk	1
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
	ústní zkouška		0
Profilová část	písemná zkouška		0
	praktická zkouška		0
	ústní zkouška		0
	maturitní práce s obhajobou		0
Celkem			122

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V rámci jarního zkušební období 2019 byly podány pouze žádosti o přezkoumání průběhu a zejména výsledku hodnocení písemných prací, tj. dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce, a to ze zkušebních předmětů: český jazyk a literatura (104 žádostí), anglický jazyk (16 žádostí), německý jazyk (1 žádost) a ruský jazyk (1 žádost). Žádost o přezkoumání profilové zkoušky nebyla v rámci tohoto zkušební období krajskému úřadu doručena.

Všechny žádosti o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky byly řešeny v součinnosti s CERMATEm. Čtyři žádosti z celkem 122 podaných byly řešeny také přímo v součinnosti se školami co do námitek k průběhu zkoušky; na straně škol však nebyla shledána pochybení.

Jedna žádost byla vzata zpět před vydáním rozhodnutí.

Ke změně bodového hodnocení v rámci přezkumného řízení došlo ve 13 případech z celkového počtu 122, přičemž k následné kladné změně výroku z „neuspěl/a“ na „uspěl/a“ došlo pouze ve 4 případech (ve všech 4 případech se jednalo o písemné práce z českého jazyka); ve zbývajících 9 případech byl výrok „neuspěl/a“ či „uspěl/a“ i přes změnu bodového hodnocení potvrzen.

V ostatních (109) případech nebyly shledány důvody pro změnu bodového hodnocení, tudíž výrok byl potvrzen beze změny bodového hodnocení.

Nově přijatí žáci do prvních ročníků středních škol

Ve školním roce 2018/2019 bylo do 1. ročníků středních škol v Královéhradeckém kraji nově přijato 5 699 žáků, z toho 5 548 do denní formy vzdělávání. Největší část těchto žáků byla přijata do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou (M, L/0).

Tabulka 25: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2017/2018 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	518	41	33	0	592
	6letá	169	0	37	0	206
	8letá	311	60	0	13	384
Maturitní obory (M, L/0)		2 146	60	451	12	2 669
Obory s VL (E, H)		1 608	19	35	0	1 662
Praktické školy (C)		54	6	5	0	65
Nástavby (L/5)		253	0	24	0	277
Celkem nově přijato		5 059	186	585	25	5 855

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017

Zdroj: MŠMT

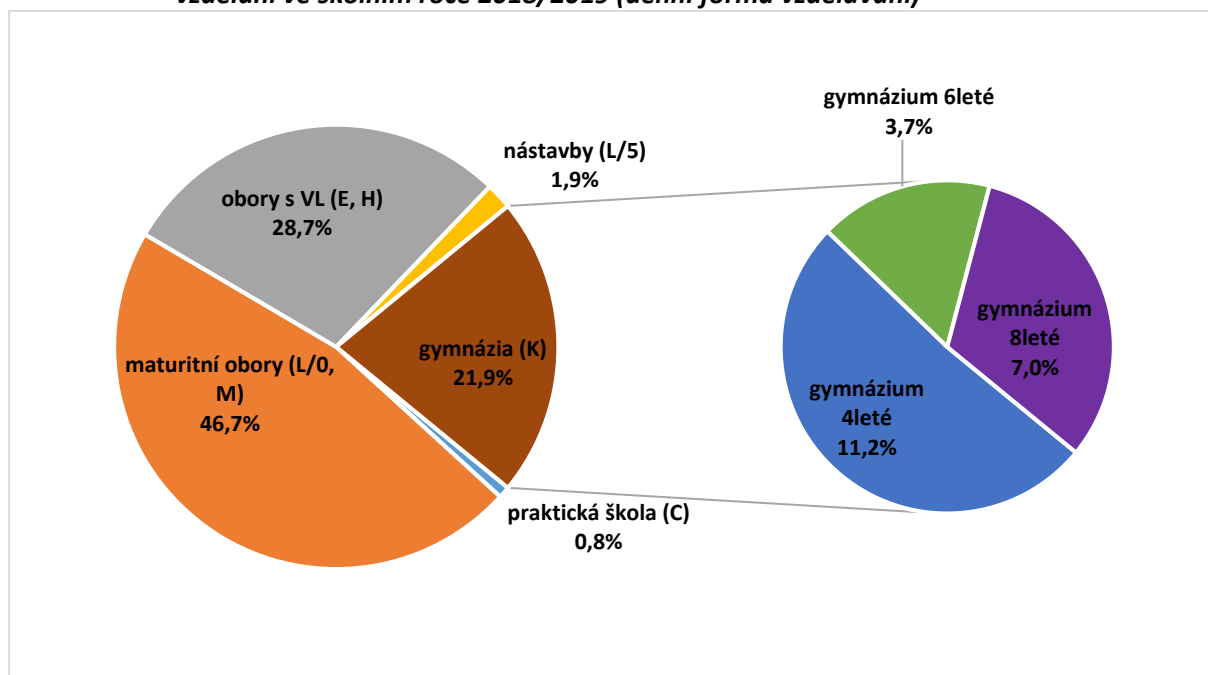
Tabulka 26: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	556	43	45	0	644
	6letá	167	0	29	0	196
	8letá	319	55	0	23	397
Maturitní obory (L/0, M)		2 073	80	415	18	2 586
Obory s VL (E, H)		1 521	9	28	0	1 558
Praktické školy (C)		42	0	4	0	46
Nástavby (L/5)		106	0	15	0	121
Celkem nově přijato		4 784	187	536	41	5 548

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Graf 1: Rozdělení žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol v KHK podle kategorií dosaženého vzdělání ve školním roce 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Tabulka 27: Přehled počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	Školní rok 2017/2018	Školní rok 2018/2019
Denní forma vzdělávání	KHK	5 059	4784
	Obec	25	41
	Privátní sektor	585	536
	Církev	186	187
	Celkem nově přijatých žáků	5 855	5 548
Ostatní formy vzdělávání	KHK	41	79
	Obec	0	0
	Privátní sektor	55	72
	Církev	0	0
	Celkem nově přijatých žáků	96	151
Celkem za školní rok		5 951	5699

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2018

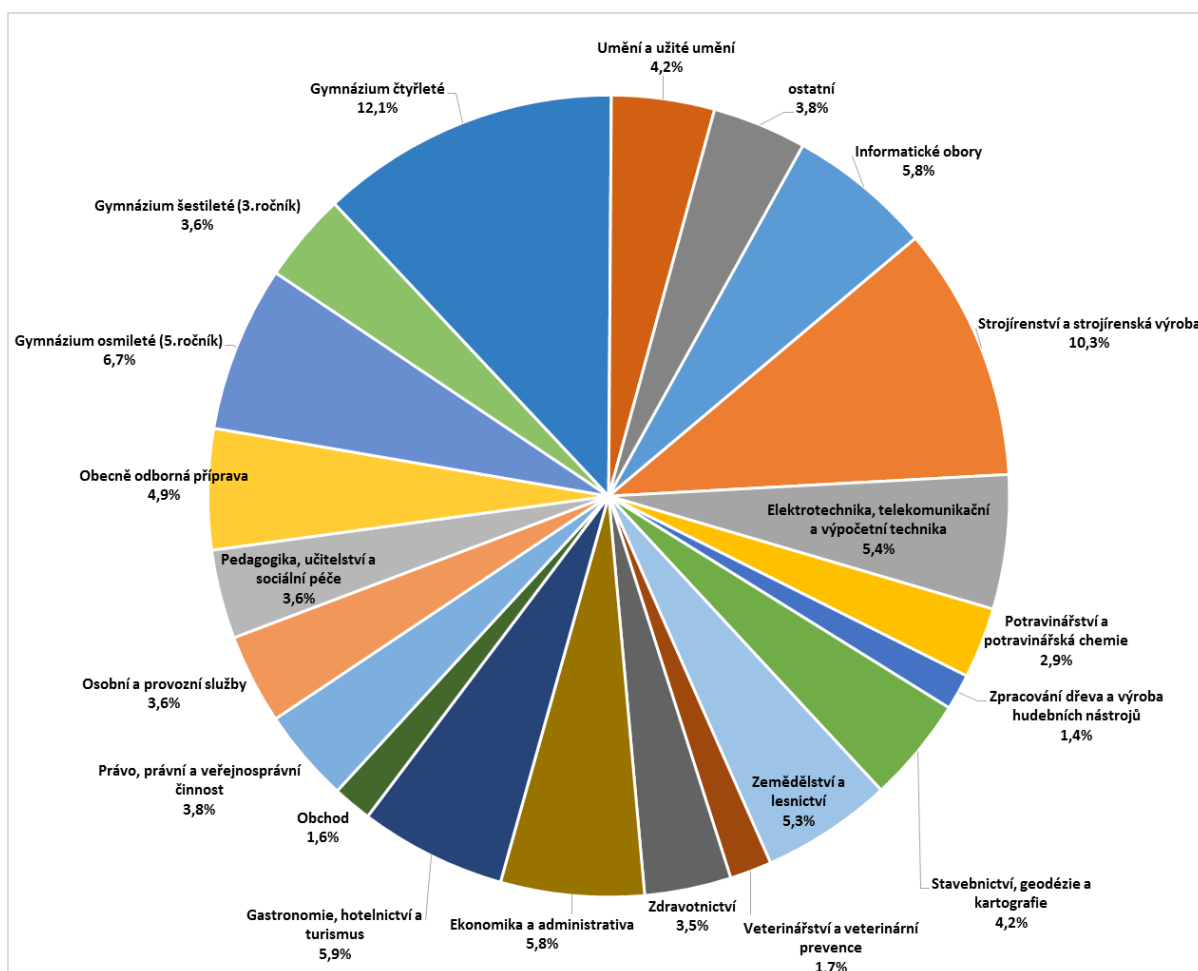
Zdroj: MŠMT

Z tabulky 27 porovnávající počty nově přijatých žáků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- celkový počet nově přijatých žáků opět meziročně klesl,
- počet nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání klesl o 307,
- počet nově přijatých žáků do ostatních forem vzdělávání se zvýšil o 55,
- oproti školnímu roku 2007/2008 (8 899 nově přijatých) byl ve školním roce 2018/2019 úbytek nově přijatých žáků 36 %.

Nově přijatými žáky do 1. ročníku středních škol byli především absolventi devátých ročníků základních škol (4 156).

Graf 2: Rozdělení nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol v KHK podle skupin oborů vzdělání ve školním roce 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2018

Zdroj: OŠ KÚ KHK, MŠMT

Poznámka 2: V grafu jsou zahrnuti nově přijatí žáci do 1. ročníku v denní formě vzdělávání včetně žáků odpovídajících ročníkům víceletých gymnázií

Poznámka 3: V grafu nejsou zahrnuti žáci nástavbového studia ani zkráceného studia k získání maturitní zkoušky nebo výučního listu

Poznámka 4: Skupiny oborů vzdělání, které se podílejí na oborové struktuře nově přijatých žáků středních škol méně než 1 %, nemají tento údaj zaznamenaný v popiskách grafu a jsou sloučeny v části ostatní. Jedná se o skupiny Doprava a spoje, Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie, Ekologie a ochrana životního prostředí, Speciální a interdisciplinární obory, Publicistika, knihovnictví a informatika, Textilní výroba a oděvnictví, Technická chemie a chemie silikátů, Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů.

Přijímací řízení pro vzdělávání ve středních školách

V oblasti přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách nedošlo v tomto školním roce k výraznějším změnám. Již třetím rokem bylo povinnou součástí přijímacího řízení konání jednotné zkoušky do oborů vzdělání s maturitní zkouškou (s výjimkou oborů vzdělání s talentovou zkouškou a do zkráceného studia), a to bez ohledu na zřizovatele střední školy. Jednotná zkouška obsahovala písemný test z českého jazyka a literatury a písemný test z matematiky a její aplikace. Přípravu zadání testů, jejich distribuci, zpracování a hodnocení výsledků zajišťovalo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Povinnost konat v rámci přijímacího řízení jednotnou zkoušku se vztahovala pouze na první kolo přijímacího řízení. Pokud uchazeč podal dvě přihlášky ke vzdělávání, konal jednotnou zkoušku dvakrát, přičemž na obou školách se započítal vždy lepší výsledek jednotného testu. Minimální bodová hranice nutná pro přijetí nebyla centrálně stanovena. Pouze v několika středních školách byla do oborů vzdělání s maturitní zkouškou realizována též školní přijímací zkouška. Do oborů vzdělání s výučním listem byli uchazeči přijímáni zpravidla na základě hodnocení na vysvědčení z předchozího vzdělávání.

Tabulka 28: Souhrnné výsledky po 1. kole přijímacího řízení pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019 do oborů středního vzdělání rozdělené podle kategorie dosaženého vzdělání ve středních školách v KHK bez ohledu na zřizovatele k 31. 5. a stav žáků v prvních ročnících k 30. 9. následujícího školního roku (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Přijímací řízení pro školní rok 2017/2018				Přijímací řízení pro školní rok 2018/2019			
	Počet				Počet			
	Přihlášky	Přijatí	Zápisové lístky	Žáků v prvním ročníku	Přihlášky	Přijatí	Zápisové lístky	Žáků v prvním ročníku
Gymnázium 4leté (K/4)	1231	747	586	597	1298	779	624	646
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	1 731	728	579	590	2041	755	587	593
Obory ukončené MZ (M, L/O)	5 182	4 148	2 458	2 737	4829	3 696	2 387	2 640
Obory ukončené VL (E, H)	2 444	2 242	1 289	1 789	2232	2 037	1 187	1 684
Praktická škola (C)	43	42	41	99	49	46	45	85
Celkem	10 631	7 907	4 953	5 812	10 449	7 313	4 830	5 648

Poznámka 1: Údaje platné k 31. 5. 2017, popř. 31. 5. 2018 a k 30. 9. 2017, popř. 30. 9. 2018 **Zdroj:** MŠMT

Poznámka 2: Do údajů uvedených v tabulce nejsou zahrnuti žáci nástavbových oborů

Rozdíl v počtu žáků, kteří odevzdali zápisový lístek, a žáků, kteří se vzdělávají v prvním ročníku středních škol, je způsoben žáky přijatými v dalších kolech přijímacího řízení, žáky opakujícími první ročník a přestupujícími z jiné střední školy apod.

Z tabulky 28 porovnávající údaje týkající se přijímacího řízení pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- téměř dvojnásobný počet přihlášek oproti počtu odevzdaných zápisových lístků je dán možností podat v prvním kole přijímacího řízení dvě přihlášky ke vzdělávání ve střední škole,
- počet přihlášek do prvního kola přijímacího řízení se snížil o 182,
- počet odevzdaných zápisových lístků po 1. kole přijímacího řízení se snížil o 123,
- počet odevzdaných zápisových lístků do gymnaziálních oborů se meziročně nezměnil.

Finanční podpora žáků vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory středního odborného vzdělávání schválila dne 3. 4. 2018 (usnesení RK/8/537/2018) nová Pravidla pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem, denní forma vzdělávání, ve středních školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 9. 2018. Střední školy tak již nemusely zpracovávat vlastní směrnice pro vyplácení finanční podpory žákům vybraných oborů, ale řídí se výše uvedenými pravidly.

Žáci mohou při splnění stanovených podmínek získat jeden nebo dva typy stipendia:

- A. motivační stipendium (dle ročníku 300–500 Kč za měsíc)
- B. prospěchové stipendium (dle ročníku a prospěchu 500–3000 Kč za 2. pololetí)

Tabulka 29: Přehled oborů vzdělání podporovaných stipendii ve školním roce 2018/2019

Kód oboru	Název oboru vzdělání	Kód oboru	Název oboru vzdělání
23-51-H/01	Strojní mechanik	36-67-H/01	Zedník
23-52-H/01	Nástrojař	36-69-H/01	Pokrývač
23-55-H/01	Klempíř	39-41-H/01	Malíř a lakýrník
23-56-H/01	Obráběč kovů	41-51-H/01	Zemědělec - farmář
26-51-H/01	Elektrikář	41-52-H/01	Zahradník
26-51-H/02	Elektrikář – silnoproud	41-56-H/01	Lesní mechanizátor
26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	23-51-E/01	Strojírenské práce
29-56-H/01	Řezník - uzenář	36-57-E/01	Malířské a natěračské práce
31-58-H/01	Krejčí	36-64-E/01	Tesařské práce
36-52-H/01	Instalatér	36-67-E/01	Zednické práce
36-56-H/01	Kominík	41-51-E/01	Zemědělské práce
36-64-H/01	Tesař	41-52-E/01	Zahradnické práce

Zdroj: OŠ KÚ

Přes podporu Královéhradeckého kraje nebyli ve školním roce 2018/2019 nově přijati žádní žáci do oborů vzdělání 39-41-H/01 Malíř a lakýrník, 36-69-H/01 Pokrývač a 36-56-H/01 Kominík.

Centra odborné přípravy

Ministerstvem zemědělství byla ve sledovaném období podpořena i centra odborné přípravy (dále také jen „COP“), a to formou dotace na nákup moderních učebních pomůcek. Účelem podpory COP je zvýšení kvality odborného vzdělávání prostřednictvím seznámení žáků a studentů středních a vyšších odborných škol s rezortními obory vzdělání s nejnovějšími technologiemi a mechanizačními prostředky. Jednotlivá COP byla vybrána výběrovou komisí na národní úrovni.

COP jsou zřízena při následujících školách:

- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola,
- Střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště chladicí a klimatizační techniky, Kostelec nad Orlicí,
- Střední odborná škola veterinární, Hradec Králové-Kukleny, Pražská 68,
- Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje soustředil svou činnost zejména na posuzování a vydávání stanovisek k žádostem o zápis změn/y v rejstříku škol a školských zařízení, dále pak na reformu financování regionálního školství, tvorbu Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024, podporu polytechnického a digitálního vzdělávání, přidělování mimořádných účelových prostředků, posuzování dotačních programů a v neposlední řadě také na projekty realizované v oblasti výchovy, vzdělávání a zaměstnanosti. Velká pozornost byla věnována posuzování žádostí o poskytnutí dotace na individuální účel a vydávání stanovisek k těmto žádostem. Zájmu se těšila i aktuální data dostupná v souvislosti s uskutečněnou optimalizací středních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem.

Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor--pro-vychovu--vzdelavani-a-zamestnanost-96337/>).

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje se cíleně zabýval otázkou zaměstnanosti v Královéhradeckém kraji. Řešil především problematiku tvorby Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 21+ a další aktivity v oblasti regionálního rozvoje a přípravy na období EU 21+. Věnoval se optimalizaci řídicí struktury zdravotnických akciových společností (nemocnic) založených a vlastněných Královéhradeckým krajem, dále pak projektům a aktivitám Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje a v neposlední řadě také podpoře zaměstnávání osob se zdravotním postižením; výbor mimo jiné velmi pozitivně přistoupil k aktivitám organizací působících v oblasti sociálního začleňování a zaměstnanosti, např. k aktivitám Agentury pro sociální

začleňování, Laxus z. ú. apod. Zvýšený zájem byl udělen tématice sociálního podnikání a relokačních služeb zejména kvalifikované zahraniční pracovní síly.

Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor-pro-hospodarskou-spolupraci--a-pracovni-prilezitosti-96330/>).

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo na začátku školního roku 2018/2019 celkem 11 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 8 bylo zřizovaných KHK a 3 privátním sektorem. U všech vyšších odborných škol v kraji je vždy součástí organizace také střední škola, na jejíž odborné vzdělávání vyšší odborná škola navazuje. Vyšší odborné školy, jejichž činnost vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola a CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o., nevzdělávaly žádné studenty.

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 30: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019

Zřizovatel / okres	Školní rok 2017/2018	Školní rok 2018/2019
Zřizovatel: KHK	9	8
Hradec Králové	3	3
Jičín	2	2
Náchod	1	0
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
Zřizovatel: privátní sektor	3	3
Hradec Králové	2	2
Trutnov	1	1
Celkem	12	11

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2017 a k 1. 9. 2018

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Snížení počtu VOŠ došlo v důsledku splynutí příspěvkových organizací Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 a Obchodní akademie, Náchod, Denisovo nábřeží 673. Nástupnická organizace již nevykonává činnost vyšší odborné školy.

Tabulka 31: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2018/2019

Zřizovatel: KHK
Okres Hradec Králové
Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, Nový Bydžov
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
Okres Jičín
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola
Okres Rychnov nad Kněžnou
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
Okres Trutnov
Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola
Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov
Zřizovatel: privátní sektor
Okres Hradec Králové
Střední škola a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.
Okres Trutnov
CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2018

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 32: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2017/2018

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2017/2018		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2017/2018		Počet absolventů za školní rok 2017/2018	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	30	524	85	211	51	158	11
Privátní sektor							
Celkem	6	60	10	18	10	17	0
VOŠ celkem	36	584	95	229	61	175	11

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2017 a k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Tabulka 33: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2018/2019

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2018/2019		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2018/2019		Počet absolventů za školní rok 2018/2019	
		Denní studium	Dálkové a kombinované studium	Denní studium	Dálkové a kombinované studium	Denní studium	Dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	30	441	69	171	29	132	17
Privátní sektor							
Celkem	5	48	20	10	11	17	0
VOŠ celkem	35	489	89	181	40	149	17

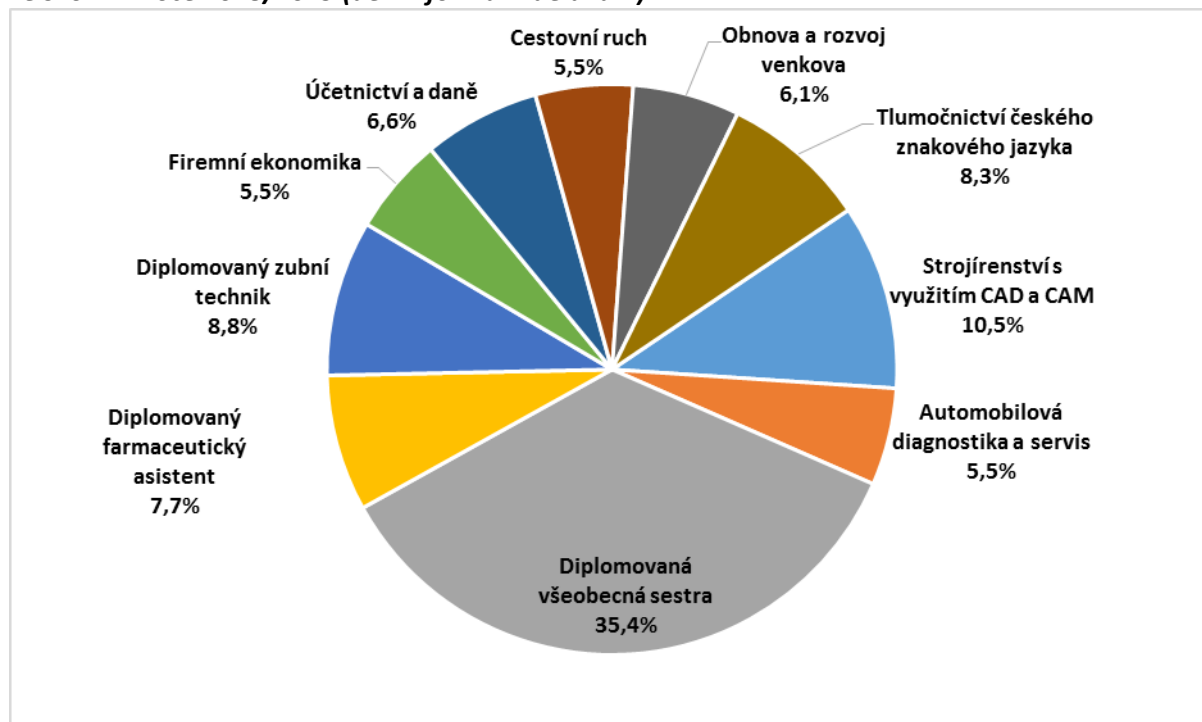
Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2018 a k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 32 a 33 porovnávacích počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- stejně jako v minulém období se celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele snížil, v denní formě vzdělávání o 95 a v dálkové a kombinované formě vzdělávání o 6 studentů,
- také počet studentů 1. ročníků VOŠ bez ohledu na zřizovatele se snížil, v denní formě vzdělávání o 49, v dálkové a kombinované formě vzdělávání o 21,
- celkový počet absolventů VOŠ se snížil o 20.

Graf 3: Rozdělení studentů 1. ročníků vyšších odborných škol v KHK podle oboru vzdělání ve školním roce 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 34: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech 2017/2018 a 2018/2019, popř. 2018/2019 a 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. ročník ve šk. roce 2017/2018	2. ročník ve šk. roce 2018/2019	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. ročník ve šk. roce 2018/2019	2. ročník ve šk. roce 2019/2020	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	211	133	37,0 %	171	120	29,8 %
Privátní sektor						
Celkem	18	15	16,7 %	10	9	10,0 %
VOŠ celkem	229	148	35,4 %	181	129	28,7 %

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2017, k 31. 10. 2018 a k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 33 porovnávací změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2017/2018 a 2018/2019, popř. 2018/2019 a 2019/2020) vyplývá:

- procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku se snížil o 6,7 %.

Finanční podpora studentům vzdělávajícím se v oboru vzdělání Diplomovaná všeobecná sestra

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory vyššího odborného vzdělávání schválila dne 18. 9. 2017 (usnesení RK/26/1417/2017) Pravidla pro poskytování stipendií studentům vzdělávajícím se v oboru vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání, ve vyšších odborných školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 10. 2017. Tato pravidla stanovují podmínky pro získání motivačního a prospěchového stipendia.

Výše motivačního stipendia činila ve školním roce 2018/2019 za jednotlivá období (zimní a letní) školního roku:

- v 1. ročníku 1 500 Kč,
- v 2. ročníku 2 000 Kč,
- ve 3. ročníku 2 500 Kč.

Výše prospěchového stipendia činila ve všech ročnících za jednotlivá období školního roku 3 500 Kč.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ ve školním roce 2018/2019 v KHK opět poklesl. Více než polovina všech studentů 1. ročníků se vzdělávala v některém oboru ze skupiny 53 - Zdravotnictví.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

1.6.1 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s § 16 školského zákona se dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními jsou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Výše uvedená právní úprava stanovuje podmínky k tomu, aby bylo dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami umožněno se vzdělávat společně s ostatními ve školách hlavního vzdělávacího proudu (tzv. společné vzdělávání). Teprve v případě, kdy školské poradenské zařízení posoudí, že by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění práva na vzdělávání, mohou být děti, žáci a studenti s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem zařazeni do školy nebo v běžných školách do třídy, oddělení a studijní skupiny zřízené pro daný druh znevýhodnění (dále také jen „školy a třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona“).

Školy při zdravotnických zařízeních

V souvislosti se změnou definice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami přestaly být od 1. 9. 2016 školy při zdravotnických zařízeních jedním z typů speciálních škol a nově jsou považovány za školy běžné, přestože vzdělávají téměř výhradně děti a žáky se SVP. Z důvodu zachování kontinuity se staršími výročními zprávami jsou údaje o počtech dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních uváděny v této kapitole.

Tabulka 35: Průměrný počet dětí a žáků za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2017/2018	2018/2019
Mateřská škola	87	83
1. stupeň základní školy	140	143
2. stupeň základní školy	95	94
Celkem	322	320

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Podpůrná opatření

Od školního roku 2016/2017 jsou žákům se SVP poskytována podpůrná opatření, která mají umožnit jejich vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření různých druhů nebo stupňů lze kombinovat. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Počty dětí, žáků a studentů se SVP v Královéhradeckém kraji

V následujících tabulkách jsou uvedeny děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji, které se vzdělávají v rámci individuální i skupinové integrace ve školách běžného vzdělávacího proudu, nebo ve speciálních školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tabulka 36: Děti se SVP v mateřských školách

	2017/2018	2018/2019
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	794	835
S jiným zdravotním znevýhodněním	23	36
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	43	41
Děti se SVP celkem	859	896

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Dítě je uvedeno v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, nejedná se tedy o prostý součet příčin SVP a celkový počet dětí se SVP může být nižší

Z celkového počtu 19 009 dětí v mateřských školách bylo 4,7 % dětí se SVP.

Tabulka 37: Žáci se SVP v základních školách

	2017/2018	2018/2019
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	5 983	5822
S jiným zdravotním znevýhodněním	354	715
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	370	501
Žáci se SVP celkem	6 457	6537

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, nejedná se tedy o prostý součet příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 49 485 žáků základních škol v KHK je 13,2 % žáků se SVP.

Tabulka 38: Žáci se SVP ve středních školách v denní formě vzdělávání

	2017/2018	2018/2019
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	1500	1098
S jiným zdravotním znevýhodněním	81	123
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	32	62
Žáci se SVP v denní formě vzdělávání celkem	1 613	1387

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, nejedná se tedy o prostý součet příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 21 972 žáků středních škol v denní formě vzdělávání v KHK bylo 6,3 % žáků se SVP.

Ve vyšších odborných školách se ve školním roce 2018/2019 v Královéhradeckém kraji vzdělával pouze jeden student se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve školním roce 2018/2019 v mateřských i základních školách zůstává podíl žáků se SVP stabilní. Podíl žáků na středních školách meziročně klesl o 0,8 %.

1.6.2 Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách

V Královéhradeckém kraji jsou v souladu s platnou legislativou prioritně žáci se SVP vzdělávání v běžných třídách hlavního vzdělávacího proudu. S právní úpravou účinnou od 1. 9. 2016, umožňující poskytování podpůrných opatření, se podmínky pro jejich vzdělávání v běžných třídách zlepšily, což je patrné i z navýšení počtu žáků, kteří jsou integrováni do běžných tříd. V následujících tabulkách jsou uvedeny počty dětí a žáků podle druhu zdravotního postižení v běžných třídách mateřských, základních a středních škol v Královéhradeckém kraji.

Tabulka 39: Počty individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením v běžných třídách mateřských škol

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		24	24
z toho	středně těžké	12	12
	těžké	2	3
Sluchové postižení		6	8
Zrakové postižení		16	16
Závažné vady řeči		124	154
Tělesné postižení		17	14
Souběžné postižení více vadami		10	13
Závažné vývojové poruchy		28	32
Autismus		31	31
Celkem		256	292

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z 835 dětí se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2018/2019 vzděláváno 35 % v běžných třídách. Dlouhodobě se jedná nejčastěji o děti s vadami řeči, kde byl zaznamenán i nejvyšší nárůst oproti školnímu roku 2017/2018.

Tabulka 40: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách základních škol

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		84	100
z toho	středně těžké	5	2
	těžké	0	0
Sluchové postižení		40	47
Zrakové postižení		51	53
Závažné vady řeči		250	358
Tělesné postižení		40	40
Souběžné postižení více vadami		100	120
Závažné vývojové poruchy učení		3208	2852
Závažné vývojové poruchy chování		501	536
Autismus		137	151
Celkem		4411	4257

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z 5 822 žáků základních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2018/2019 vzděláváno 73,1 % v běžných třídách. Nejčastěji jde o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení a poruchami chování. Významně stoupl počet dětí se závažnými vadami řeči.

Tabulka 41: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách středních škol

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		3	7
z toho	středně těžké	0	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		10	5
Zrakové postižení		5	4
Závažné vady řeči		5	9
Tělesné postižení		12	12
Souběžné postižení více vadami		7	11
Závažné vývojové poruchy učení		661	528
Závažné vývojové poruchy chování		15	26
Autismus		20	29
Celkem		738	631

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z 1 098 žáků středních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona v denní formě vzdělávání jich bylo ve školním roce 2018/2019 vzděláváno 57,5 % v běžných třídách. Podobně jako v základních školách jsou to nejčastěji žáci s vývojovými poruchami učení.

1.6.3 Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Podmínkou pro zařazení do třídy zřízené pro děti a žáky se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona je písemná žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem dítěte nebo žáka.

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, ve kterých jsou vzdělávány nejvíce děti s vadami řeči a s postižením více vadami. Do počtu dětí zařazených do speciálních tříd jsou započteny i děti, které navštěvují speciální mateřské školy.

Tabulka 42: Počty dětí ve speciálních třídách mateřských škol podle zdravotního postižení

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		23	32
z toho	lehké	15	18
	středně těžké	5	12
	těžké	2	2
	hluboké	1	0
Sluchové postižení		18	14
Zrakové postižení		48	42
Závažné vady řeči		302	302
Tělesné postižení		11	6
Souběžné postižení více vadami		78	81
Závažné vývojové poruchy chování		15	21
Autismus		43	44
Celkem		538	543

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Oproti školnímu roku 2017/2018 se počet dětí ve speciálních třídách mateřských škol mírně navýšil. Zastavil se trend uplynulých školních let, kdy docházelo k významnému úbytku počtu dětí.

Na základních školách se také dle potřeby mohou zřizovat speciální třídy, které vzdělávají žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona. Zároveň mohou být tito žáci vzděláváni ve speciálních třídách v rámci speciálních škol. Tito žáci jsou v následující tabulce též uvedeni. Ve speciálních třídách základních škol jsou nejčastěji vzděláváni žáci s mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Tabulka 43: Počty žáků ve speciálních třídách základních škol podle zdravotního postižení

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		717	692
z toho	lehké	535	524
	středně těžké	151	136
	těžké	31	31
	hluboké	1	1
Sluchové postižení		39	49
Zrakové postižení		18	12
Závažné vady řeči		148	164
Tělesné postižení		11	8
Souběžné postižení více vadami		335	445
Závažné vývojové poruchy učení		111	83
Závažné vývojové poruchy chování		65	68
Autismus		128	44
Celkem		1572	1565

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

V meziročním porovnání došlo k mírnému poklesu celkového počtu žáků. Dlouhodobý trend poklesu žáků ve speciálních třídách se tedy zastavuje a ve speciálních třídách zůstávají žáci s těžším druhem postižení. Největší absolutní úbytek byl vykázan u žáků s mentálním postižením a autismem. Naopak počet žáků s postižením více vadami se zvýšil, což může být způsobeno přesnějším výkladem pojmu souběžné postižení více vadami v souvislosti s výkaznictvím.

Speciální třídy ve středních školách v Královéhradeckém kraji jsou převážně ve školách, které zřizuje kraj a jedná se o speciální třídy, kde se vzdělávají žáci v oboru vzdělání kategorie E a také v praktických školách. Ostatní zřizovatelé mají podíl na vzdělávání žáků ve speciálních třídách středních škol zanedbatelný. Jedná se pouze o 37 žáků z celkového počtu 467 žáků.

Tabulka 44: Počty žáků ve speciálních třídách středních škol v denní formě vzdělávání podle zdravotního postižení

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		379	232
z toho	lehké	304	155
	středně těžké	68	67
	těžké	7	10
Sluchové postižení		42	36
Zrakové postižení		1	1
Závažné vady řeči		9	5
Tělesné postižení		1	2
Souběžné postižení více vadami		100	128
Závažné vývojové poruchy učení		185	29
Závažné vývojové poruchy chování		25	20
Autismus		20	14
Celkem		762	467

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Počet žáků středních škol zařazených ve speciálních třídách se meziročně významně snížil. Nejvíce se snížily počty žáků se závažnými poruchami učení a mentálním postižením. Tento pokles je způsoben jednak snížením počtu žáků středních škol, ale také situací, kdy žáci středních škol nedocházejí do ŠPZ, a tudíž nemají platné doporučení k zařazení do speciálních tříd zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona a vzdělávají se v běžných třídách. Největší změny nastaly ve třídách oborů vzdělání kategorie E.

1.6.4 Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Kraj má podle školského zákona povinnost zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. KHK byl podle stavu k 1. 9. 2018 zřizovatelem 23 organizací určených pro vzdělávání dětí a žáků se SVP, z nichž 10 vykonávalo činnost mateřské školy, 20 vykonávalo činnost základní školy a 13 vykonávalo činnost střední školy. Z toho dvě organizace byly samostatnými základními a mateřskými školami při zdravotnických zařízeních a dvě základní, jedna mateřská škola a jedna střední jsou součástí organizací, které vykonávají činnost i školského zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy).

KHK není na území kraje jediným zřizovatelem škol určených výhradně pro děti a žáky se SVP. Další speciální školy v KHK jsou soukromé (zřizované privátním sektorem), církevní i obecní. Jejich přehled je v následující tabulce:

Tabulka 45: Školy samostatně zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ostatních zřizovatelů

Zřizovatel	Název organizace
privátní sektor	Mateřská škola, základní škola a střední škola Daneta, s.r.o.
	PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
	Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
	Základní škola speciální Neratov
obec	Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1
církev	Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí

Zdroj: MŠMT a Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 46: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

	2017/2018	2018/2019
Mentální postižení	12	13
z toho	lehké	9
	středně těžké	4
	těžké	0
Sluchové postižení	16	14
Zrakové postižení	32	30
Závažné vady řeči	143	152
Tělesné postižení	1	1
Souběžné postižení více vadami	25	25
Závažné vývojové poruchy	4	11
Autismus	28	26
Celkem	261	272

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2018/2019 se v krajských mateřských školách vzdělávalo ve 25 třídách celkem 272 dětí se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. Do předškolního vzdělávání řadíme i přípravný stupeň základní školy speciální. V těchto třídách jsou připravovány děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem na vzdělávání v základní škole speciální. O zařazení dítěte do této třídy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Vzdělávání v přípravném stupni může trvat nejvýše 3 školní roky.

Tabulka 47: Počty tříd a dětí přípravného stupně základní školy speciální (všech zřizovatelů)

	2017/2018	2018/2019
Počet tříd	1	1
Počet dětí	15	17
z toho nově zařazených	7	4

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Vykázaný nízký počet tříd přípravného stupně je z důvodu zařazení některých dětí do jedné třídy s žáky prvního ročníku základní školy speciální, a tudíž nemajících svoji vlastní třídu.

Speciální základní školy KHK zřizoval buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají ještě činnost mateřské či střední školy. Vlivem legislativních změn a demografického vývoje postupně docházelo k úbytku celkového počtu žáků v těchto školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. Ve školním roce 2018/2019 se však tento pokles zastavil.

Tyto školy se nejvíce zaměřují na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má dále kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje mají i Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště 161 a Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují.

Tabulka 48: Struktura žáků základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

	2017/2018	2018/2019
Mentální postižení	611	586
z toho	lehké	466
	středně těžké	128
	těžké	17
Sluchové postižení	39	49
Zrakové postižení	2	2
Závažné vady řeči	141	154
Tělesné postižení	1	1
Souběžné postižení více vadami	194	260
Závažné vývojové poruchy učení	43	41
Závažné vývojové poruchy chování	45	51
Autismus	102	36
Celkem	1178	1180

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2018/2019 se v krajských základních školách vzdělávalo ve 146 speciálních třídách celkem 1 180 žáků se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. 282 žáků

se vzdělávalo v oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a 910 v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola.

Tabulka 49: Struktura žáků speciálních tříd základních škol ostatních zřizovatelů podle zdravotního postižení

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		106	106
z toho	lehké	69	75
	středně těžké	23	21
	těžké	14	10
	hluboké	0	2
Sluchové postižení		0	0
Zrakové postižení		16	10
Závažné vady řeči		7	10
Tělesné postižení		10	7
Souběžné postižení více vadami		141	185
Závažné vývojové poruchy učení		68	42
Závažné vývojové poruchy chování		20	17
Autismus		26	8
Celkem		394	385

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

KHK zřizuje i střední školy pro žáky se SVP. V každém okrese je zajištěno pokračování vzdělávání žáků ze speciálních základních škol v dvouletých a tříletých oborech vzdělání s výučním listem kategorie E nebo v praktické škole jednoleté a dvouleté. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové.

Tabulka 50: Struktura žáků speciálních tříd středních škol podle zdravotního postižení

		2017/2018	2018/2019
Mentální postižení		379	221
z toho	lehké	304	
	středně těžké	68	56
	těžké	7	10
Sluchové postižení		42	36
Zrakové postižení		1	1
Závažné vady řeči		9	5
Tělesné postižení		1	2
Souběžné postižení více vadami		100	102
Závažné vývojové poruchy učení		185	29
Závažné vývojové poruchy chování		25	29
Autismus		20	14
Celkem		762	430
z celku v soukromých školách		24	25
z celku v církevních školách		13	12

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2017, popř. k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

1.6.5 Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných

Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů je legislativně zakotveno zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a to § 16–19 a vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Při práci s nadanými žáky je v KHK použita kombinace skupinového a individuálního přístupu. Ve školním roce 2018/2019 bylo diagnostikováno 33 mimořádně nadaných žáků, z toho 27 pracovalo podle individuálního vzdělávacího plánu. Diagnostikování a poradenství v oblasti vzdělávání dětí nadaných zajišťuje pedagogicko-psychologická poradna.

Tabulka 51: Počty dětí a žáků nadaných a mimořádně nadaných

	Školní rok 2017/2018			Školní rok 2018/2019		
	MŠ	ZŠ	SŠ	MŠ	ZŠ	SŠ
Nadaní	1	79	6	0	83	5
z toho mimořádně nadaní	1	49	4	0	31	2
IVP pro mimořádně nadané	X	27	2	X	26	1
Mimořádně nadaní přeřazení do vyššího ročníku	X	1	1	X	1	0

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2017, 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Podpora talentů KHK v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit

Aktivity vedoucí ke smysluplnému využívání volného času, aktivnímu zapojení do společnosti, naplnění ambicí při výběru budoucího povolání žáků a studentů mají v Královéhradeckém kraji podporu v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

Jednou z oblastí, jejichž prostřednictvím usiluje Královéhradecký kraj o zvýšení kvality vzdělávání v území, je oblast společného vzdělávání. Pro její podporu byl v rámci projektu KAP ustaven minitým, z něhož se vyčlenila aktivní skupina na podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků a studentů.

V rámci projektu I-KAP KHK I probíhaly i v roce 2019 přípravné práce pro tvorbu Školské inkluzivní koncepce kraje, jejíž nedílnou součástí je i práce s nadanými.

Královéhradecký kraj podporoval v r. 2018 a v r. 2019 práci s nadanými dětmi, žáky a studenty formou dotačního programu v oblasti vzdělávání s názvem Rozvoj talentů, který umožňoval školám a školským zařízením KHK systematickou práci s talentovanými dětmi, žáky a studenty, vytváření příležitostí k rozvoji a uplatnění talentu, realizaci a nabídku aktivit stimulujících a rozvíjejících nadání, podporu tvořivých a badatelských činností podněcujících využívání kreativního potenciálu talentovaných dětí a mládeže, podporu individuální práce nadaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na rok 2020 vyhlásil KHK v oblasti vzdělávání dotační program Rozvoj nadání, který je zaměřen na podporu vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků, kteří byli identifikováni školským poradenským zařízením jako mimořádně nadaní se stupněm podpory 2. Dotace může být využita na vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků formou rozšířené výuky některých předmětů nebo skupin předmětů a individuálním přístupem učitele k žákovi mimo vyučování.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje je také příjemce dotace z rozvojového programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2019. Organizováním těchto soutěží kraj přispívá k naplnění záměru tohoto programu zapojit do soutěží a přehlídek co nejvíce dětí, žáků a studentů, kteří zde mohou uplatnit svůj talent a nadání ve svém preferovaném předmětu či v oboru

Středoškolské odborné činnosti. Královéhradecký kraj úzce spolupracuje s organizací Mensa v Hradci Králové a podporuje její aktivity s cílem rozvíjet lidskou inteligenci např. spoluprací při organizování Logické olympiády.

Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období 2014–2020 schválená MŠMT definuje formu soutěží jako nedílnou součást výchovně-vzdělávací práce s talentovanou mládeží na úseku školství.

Krajské síť podpory nadání

Zavádění Krajských sítí podpory nadání (dále také jen „KSPN“) vychází také z Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období 2014–2020. V královéhradecké síti se v roce 2019 podařilo plynule navázat na činnost předchozích let, ale také rozvinout řadu nových aktivit a možností spolupráce.

KSPN KHK se ve své činnosti opírá o spolupráci a zkušenosti škol a dalších subjektů, které se práci s nadanými a talentovanými věnují dlouhodobě a intenzivně. Tito klíčoví partneři pak pomáhají rozšiřovat síť, vytvářet systémy podpory nadání na školách, šířit problematiku i mezi dalšími subjekty. I díky těmto iniciativám došlo k výraznému posunu ve vnímání podpory nadaných dětí, žáků a studentů: z okrajového tématu, na které „není čas“, na téma relevantní, jež by nemělo být opomíjeno.

V roce 2019 bylo na krajském pracovišti NPI ČR zorganizováno šest vzdělávacích akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále také jen „DVPP“) a tři kulaté stoly k podpoře nadání, které byly společné pro cílové skupiny z KHK a Pardubického kraje (pro školní psychology, pro rodiče, pro pedagogy a další zájemce).

Podařilo se zintenzivnit spolupráci s mateřskými školami. Pro tuto aktivitu byla vybrána Mateřská škola, Trutnov, která funguje jako jeden subjekt s jedenácti jednotlivými pracovišti, kde se o celkem 956 dětí stará více než 70 pedagogů. Pro pedagogy byly určeny odborné semináře, které proběhly ve spolupráci s projektem APIV B.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje je v KSPN zastoupen pracovníkem odboru školství. Spolupráce KÚ KHK a KSPN se neomezuje jen na předávání informací a podnětů, ale spočívá též ve společném hledání a realizování konkrétních řešení. Na jaře 2019 proběhl z iniciativy členů KSPN kulatý stůl k problematice podpůrných opatření pro nadané žáky, kterého se zúčastnili zástupci KSPN, KÚ KHK a NÚV. Na základě podnětů z tohoto setkání byl KÚ KHK připraven a vypsán krajský dotační titul Rozvoj nadání. Úspěšně pokračuje spolupráce s PPP KHK, s Mensou ČR, se kterou KSPN spolupracuje při organizování seminářů či krajského kola Logické olympiády. Krajská síť využívá též kapacit dalších projektů NPI ČR: vedle již zmíněné spolupráce s projektem APIV B se velmi slibně rýsuje spolupráce s projektem SYPO, konkrétně se vznikajícími metodickými kabinetem. Již se podařilo navázat spolupráci se zástupci kabinetu českého jazyka a informatiky, jednání o konkrétní podobě následných aktivit budou pokračovat.

Rezervy KSPN v KHK jsou zatím v nastavení spolupráce s odbornými pracovišti a zaměstnavateli. Prvním krokem ke změně je propojení s pardubickou sítí, kde se tato oblast velmi dobře rozvíjí.

Významnou změnou roku 2019 je pilotní propojení sítí podpory nadání v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. Na základě tohoto propojení již byly realizovány například kulaté stoly či pilotní nové aktivity. Některé aktivity a iniciativy nicméně i nadále budou projednávány v rámci každého kraje zvlášť (například spolupráce s krajskými úřady), podobně samostatné budou i platformy rodičů nadaných dětí.

Profilovou aktivitou krajské sítě v roce 2019 bylo spuštění Objevitelských sobot v Hradci Králové. Objevitelské soboty organizuje již desátým rokem Centrum pro talentovanou mládež (CTM). Jedná se o pětisobotní cyklus kurzů/workshopů na různá témata od přírodních věd přes humanitní obory až k seberozvojovým kurzům. Cílovou skupinou jsou děti od 5 – 14 let (ve třech věkových kategoriích). Cyklus probíhá během jednoho pololetí, za jeden rok tedy proběhnou dva cykly.

Dalším významným počinem v rozšíření nabídky aktivit pro nadané děti a žáky je navázání spolupráce s Talentcentrem Technecium v Rosicích nad Labem, ke kterému došlo v rámci propojení východočeských sítí podpory nadání. Technecium – Talent centrum Průmyslu 4.0 bylo otevřeno v září 2019 ve spolupráci Uskupení Tesla a firmy JHV Engineering, která je generálním partnerem projektu a v jejíchž prostorách talentcentrum sídlí. V rámci aktivit pardubické sítě a koordinátora Mgr. Alexandra Prokopa proběhla na podzim 2019 pilotáž řady týdenních a víkendových aktivit pro žáky a studenty, stejně tak jako školních exkurzí. Ještě před otevřením hostilo centrum letní příměstský MakerCamp. Tato nabídka byla distribuována do škol a k veřejnosti i v Královéhradeckém kraji, podařilo se realizovat první exkurze pro školní skupiny (Biskupské gymnázium v Hradci Králové), řada rodičů s dětmi se zúčastnila i následných víkendů s vědou.

Jednou z profilových aktivit sítě byla též tvorba podpůrných materiálů, které by mohly školy využít jako zdroj možných řešení systému podpory nadání na škole. Soubor Modely chytré inkluze (systémy podpory nadání) ukazuje různé možnosti, jak lze ve škole nastavit prostředí bezpečné a přátelské všem žákům (i pedagogům), ve kterém je možné nasýtit potřeby všech žáků, tedy i nadaných a mimořádně nadaných. Soubor atributů nabízí přehled kroků, které může škola realizovat k zajištění péče o nadané v jednotlivých oblastech (systém péče o pedagogický sbor, organizační a rozvrhové úpravy atd.) Materiály byly dány k diskuzi jak na krajských úrovních, tak na úrovni celostátní. Byly pilotovány na několika mateřských, základních a středních školách v Pardubickém a Královéhradeckém kraji, výsledky budou vyhodnoceny.

Již třetím rokem spolupracuje krajská síť na výuce povinného předmětu Nadané dítě ve škole, který se na základě iniciativy sítě podařilo zařadit do výuky magisterského předmětu Učitelství pro 1. stupeň ZŠ na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. Předmět absolvují studenti 5. ročníku jak prezenčního, tak kombinovaného studia, v upravené podobě je předmět vyučován též pro studenty oboru psychologie na Masarykově univerzitě v Brně. Na výuce se podílejí i spolupracovníci krajské sítě, kteří se ve své praxi věnují práci s nadanými dětmi a žáky.

I v roce 2019 pokračovala spolupráce s rodiči nadaných a zvědavých dětí. Cílem bylo zformovat **platformu rodičů nadaných a zvědavých dětí** v kraji. Tato aktivita je zatím dostačující, ale do budoucna je plánováno podpořit činnost platformy dalšími akcemi a setkáními. Nyní krajská síť poskytuje rodičům zejména informace o aktivitách pro děti a přímé poradenství.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

Vzdělávání poskytované základními uměleckými školami (dále také jen „ZUŠ“) je nedílnou součástí výchovně-vzdělávací soustavy. ZUŠ poskytují systematické vzdělávání nadaných a talentovaných žáků. Studium na ZUŠ svým obsahem předjímá obsah vzdělávání na SŠ, VOŠ i VŠ uměleckého i pedagogického zaměření. ZUŠ organizují okresní a krajská kola uměleckých postupových soutěží vyhlašovaných každoročně MŠMT.

- **Spolupráce s Českou filharmonií**

Projekt společného orchestru hráčů České filharmonie a žáků základních uměleckých škol České republiky organizuje Asociace ZUŠ ČR a vybraní žáci ze ZUŠ našeho kraje se zúčastnili již několika ročníků.

<https://www.ceskafilharmonie.cz/koncert/3202-koncert-spolecneho-orchestru-filharmoniku-aza/>

- **Spolupráce s Filharmonií Hradec Králové**

V tomto školním roce připravila Filharmonie Hradec Králové (dále také jen „FHK“) a Krajská umělecká rada ZUŠ Královéhradeckého kraje projekt **Filharmonie plná mládí**. Cílem projektu je podpora mladých umělců, výchovně-vzdělávacích aktivit pro veřejnost a spolupráce FHK a ZUŠ a vyvrcholením budou koncerty společného orchestru Filharmonie Hradec Králové a žáků ZUŠ Královéhradeckého kraje.

- **Projekty v rámci akce ZUŠ Open**

Každým rokem se ZUŠ v Královéhradeckém kraji aktivně účastní celostátního happeningu základních uměleckých škol ve veřejném prostoru s názvem ZUŠ Open s programy pro širokou veřejnost napříč hudebními obory i žánry pro vytvoření inspirativního prostoru pro setkávání žáků, pedagogů, rodičů a všech, kteří mají zájem o umění a kultivaci nejmladší generace. <https://www.zusopen.cz/zus-open/>

- **Stipendijní program MenART**

Vybraní mimořádně nadaní žáci využívají roční stipendijní program MenART Nadačního fondu Magdaleny Kožené, který míří do základních uměleckých škol s cílem podpořit vyhledávání a rozvoj mladých talentů a podpořit a inspirovat pedagogy, kteří se jejich výuce věnují. Program propojuje uměleckou praxi a vzdělávání, inspiruje k výměně zkušeností a navázání vazeb důležitých pro další tvůrčí činnost v rámci moderních přístupů k uměleckému vzdělávání talentovaných žáků a škol, které usilují o podporu jejich talentů. <http://www.menart.cz/2019/index.html>

- **Mezinárodní projekt MECLA (Erasmus+)**

MECLA (Music Education Cultural Learning and Exchange) je tříletý projekt v rámci vzdělávacího programu Erasmus+ Evropské unie, kterého se účastní partneři z České republiky, Dánska a Spojeného království. V rámci projektu MECLA společnost Charanga Ltd. vytváří českou verzi světového interaktivního vzdělávacího softwaru vycházejícího z pedagogických postupů uplatňovaných v hodinách hudební nauky na Základní umělecké škole Police nad Metují, okres Náchod a hodinách hudební výchovy na Základní škole, Náchod, Pavlišovská 55 (partneři projektu za Českou republiku).

<https://www.charanga.cz/>

Základní umělecké vzdělávání je v KHK rovnoměrně rozmístěno, a tudíž je dobře dostupné většině žáků, kteří o něj mají zájem, nevyjímaje ani děti ze sociálně slabších rodin (osvobozením žáka od placení úplaty za vzdělání, která je stanovena vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání).

Tabulka 52: Počty základních uměleckých škol a žáků podle oborů ve školním roce 2017/2018

		Školní rok 2017/2018						
	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				Tanečním	Výtvarném	Literárně dramatickém	Hudebním s výukou	
							Individuální	Kolektivní
Obec	HK	6	4 433	703	1000	393	2 329	8
	JC	3	1 538	113	333	71	998	23
	NA	7	3 607	533	582	118	2 271	103
	RK	5	2 489	419	444	157	1 263	206
	TU	7	2 778	437	722	77	1 510	32
	Celkem	28	14 845	2 205	3 081	816	8 371	372
Církev		1	1014	184	40	0	776	14
Privátní sektor		3	236	0	56	0	135	45
Celkem		32	16 095	2 389	3 177	816	9 282	431

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2017, s výjimkou počtu škol - údaje k 31. 8. 2018

Zdroj: MŠMT

Tabulka 53: Počty základních uměleckých škol a žáků podle oborů ve školním roce 2018/2019

		Školní rok 2018/2019						
	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				Tanečním	Výtvarném	Literárně dramatickém	Hudebním s výukou	
							Individuální	Kolektivní
Obec	HK	6	4 493	715	1024	388	2 344	22
	JC	3	1 527	79	343	86	995	24
	NA	7	3 615	563	583	117	2 243	109
	RK	5	2 460	416	450	139	1 274	181
	TU	7	2 806	444	715	92	1 524	31
	Celkem	28	14 901	2 217	3 115	822	8 380	367
Církev		1	233	0	38	0	151	44
Privátní sektor		3	995	193	38	0	754	10
Celkem		32	16 129	2 410	3 191	822	9 285	421

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2018, s výjimkou počtu škol - údaje k 31. 8. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 52 a 53, které shrnují údaje o počtu ZUŠ v KHK a počtu žáků ZUŠ dle oborů ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019, vyplývá:

- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 34 (v tanečním oboru o 21 žáků, ve výtvarném o 14 žáků, v literárně-dramatickém o 6 žáků, v hudebním s individuální výukou o 3 žáky, v hudebním oboru s kolektivní výukou došlo k poklesu o 10 žáků),
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném období obor hudební s výukou individuální.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo 7 vzdělávacích programů určených výhradně pro pedagogy ZUŠ, jež absolvovalo 146 účastníků. Vedle těchto vzdělávacích programů bylo realizováno velké množství dalších programů a studií, jejichž cílovou skupinou byli mimo jiné i pedagogové ZUŠ.

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání ve smyslu § 110 školského zákona ve školním roce 2018/2019 na území KHK poskytovaly dvě **jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky** zapsané v rejstříku škol a školských zařízení (jedna zřizovaná KHK), které realizovaly základní, střední, konverzační, speciální kurzy a přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám.

Nabídku jazykového vzdělávání sledovaného prostřednictvím resortního statistického výkazu S18-01 o jazykové škole dále doplňovaly ještě další 2 aktivní vzdělávací instituce (podle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou) realizující jednoleté pomaturitní jazykové kurzy s denní výukou. Počty žáků všech výše uvedených jazykových škol jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 54: Počty žáků jazykových škol v KHK

Druh kurzu nebo zkoušky	Školní rok	
	2017/2018	2018/2019
Základní kurzy	0	0
Střední kurzy	0	0
Přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám	12	10
Konverzační kurzy	0	0
Speciální kurzy	0	92
Dálkové studium	0	0
Jiné kurzy	0	0
Žáci jednoletých pomaturitních jazykových kurzů	44	37
z toho v základních kurzech	13	7
z toho ve středních kurzech	31	23
z toho v ostatních kurzech	0	7
Celkem žáků ve všech jazykových školách	56	139
Žáci, kteří složili SJZ v minulém školním roce	0	2
Cizinci, kteří konali zkoušku z českého jazyka	0	161
z toho vykonali zkoušku úspěšně	0	84
Celkem složených zkoušek	0	163

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 54 s počty žáků jazykových škol ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- Celkový počet žáků v jednotlivých kurzech se především vlivem speciálních kurzů meziročně zvýšil o 148,2 %,
- velmi malá část žáků (3,6 %) vykonala ve školním roce 2017/2018 ve školách v KHK státní jazykovou zkoušku,
- ve školním roce 2018/2019 vykonalo 161 cizinců v jazykových školách zkoušku z českého jazyka za účelem získání dokladu o znalosti českého jazyka.

Jazykové vzdělávání probíhalo v rámci vzdělávání dospělých i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jazykové vzdělávání pro pedagogické pracovníky je zaměřeno nejen na samotné získávání jazykových kompetencí, ale i na osvojení nových metod práce a seznamování s netradičními didaktickými pomůckami.

V rámci NPI ČR je realizován resortní projekt **Podpora implementace „Koncepte jazykového vzdělávání na léta 2017–2022“ a vícejazyčnosti ve školách**, jehož cílem je poskytovat pedagogickým pracovníkům i vyučujícím cizích jazyků metodickou podporu při prohlubování jejich jazykových i didaktických kompetencí v kontextu stále širšího využívání digitálních technologií a digitálních výukových systémů ve školách.

Na některých školách se díky velmi dobré jazykové vybavenosti učitelů daří úspěšně vyučovat vybrané předměty v cizím jazyce. V základních školách se vždy jednalo o výuku v anglickém jazyce a předpokladem byl zápis vyučovaných předmětů do rejstříku škol a školských zařízení. Na Základní škole a Mateřské škole Josefa Gočára, Hradec Králové, Tylovo nábřeží 1140 a Základní škole, Jičín, Husova 170 ve školním roce 2018/2019 šlo celkem o 562 žáků 1. stupně (v roce 2017/2018 to bylo 592 žáků).

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Do zájmového vzdělávání spadá i oblast soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK. Prostřednictvím ŠZ DVPP KHK je zabezpečen stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží.

Královéhradecký kraj byl příjemce dotace z rozvojového programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2019. Na zajištění organizace okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT bylo KHK přiděleno z MŠMT celkem 2 843 000 Kč, z toho 1 470 000 Kč na sportovní soutěže. Finanční prostředky ve výši 1 201 100 Kč z celkové částky mohly být vyčerpány na ostatní osobní náklady.

Hlavním organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek je příspěvková organizace zřizovaná KHK – Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. Organizačně zajišťuje aktivity prostřednictvím pracovišť, která sídlí v jednotlivých okresních městech Královéhradeckého kraje – Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a v Trutnově. Soutěže a přehlídky jsou rozděleny do oblastí:

1. Předmětové soutěže
2. Umělecké soutěže
3. Sportovní soutěže

1. Předmětové soutěže

Ve školním roce 2018/2019 byly školám v celém kraji nabídnuty soutěže vyhlašované MŠMT na úrovni okresních a krajských kol.

14 typů předmětových soutěží ve 38 kategoriích se v okresních kolech se účastnilo 2 903 soutěžících, 17 155 žáků soutěžilo v Matematickém klokanovi. V krajských kolech žáci soutěžili v 16 typech soutěží a 55 kategoriích. Středoškolská odborná činnost proběhla v 15 oborech. Krajská kola předmětových soutěží proběhla ve 13 typech soutěží – 55 kategoriích a zúčastnilo se jich 805 soutěžících.

V okresních kolech zasedlo 424 a v krajských kolech 200 porotců z řad zkušených pedagogů nebo odborníků v daném oboru. Odbornými garanty jednotlivých soutěží byli zkušení pedagogové základních a středních škol.

Jako každoročně i letos proběhlo setkání a ocenění nejúspěšnějších řešitelů krajských kol předmětových soutěží a organizátorů soutěží s představiteli Královéhradeckého kraje. 18. září 2019 proběhlo setkání v zasedacím sále Zastupitelstva Královéhradeckého kraje hejtman PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D. předal dárkové poukazy firmy Husky CZ, s.r.o. v hodnotě 2 000 Kč celkem 72 oceněným žákům, z nichž 6 zvítězilo ve dvou kategoriích. Drobný věcný dar jako poděkování za práci obdrželo i 25 organizátorů soutěží.

2. Umělecké soutěže

V roce 2019 se uskutečnilo 6 typů uměleckých soutěží na úrovni pouze krajských kol. Výjimkou byla soutěž Hra na elektronické klávesové nástroje, která měla organizované i okresní kolo. Uměleckých soutěží se zúčastnilo 1 032 žáků v krajských kolech a 25 žáků v kole okresním. Jednalo se převážně o kolektivní soutěže. V odborných porotách pracovalo 6 porotců v okresním kole a 49 porotců v krajských kolech. Na organizačním zajištění se podílely základní umělecké školy, zkušení pedagogové uměleckých škol a odborníci z příslušných oborů.

3. Sportovní soutěže

V roce 2019 proběhly po roční přestávce sportovní soutěže Asociace školních sportovních klubů (dále také jen „AŠSK“) „B“ financované MŠMT. V prvním pololetí roku 2019 se 14 typů sportovních soutěží ve 40 kategoriích zúčastnilo 5 153 soutěžících v okresních kolech a 961 soutěžících v krajských kolech. Ve druhém pololetí roku 2019 proběhlo 6 typů soutěží v 9 kategoriích a zúčastnilo se jich v okresních kolech 4 203 soutěžících, v krajských kolech 1 002 soutěžících. Sportovní soutěže v prvním pololetí hodnotilo 478 rozhodčích, ve druhém pololetí 386 rozhodčích.

V prvním pololetí roku 2019 probíhaly i soutěže typu „C“. Okresních kol se zúčastnilo 1 356 soutěžících a 94 rozhodčích, krajských kol se zúčastnilo 362 soutěžících a 49 rozhodčích.

Na organizačním zajištění sportovních soutěží typu „B“ a „C“ se podílely ŠZ DVPP KHK, okresní rady a krajská rada AŠSK.

Tabulka 55: Přehled využití finančních prostředků poskytnutých MŠMT na soutěže

Soutěže	Celkem Kč	OON	ONIV	Podíl v %
Předmětové	1 267 925	622 440	645 485	44,60
Umělecké	294 877	139 200	155 677	10,37
Sportovní	1 280 198	439 460	840 738	45,03
Celkem	2 843 000	1 201 100	1 641 900	100,00

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V roce 2019 se Královéhradecký kraj podílel na zabezpečení soutěží vyhlašovaných MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK, částkou 2 138 930 Kč. V této částce je zahrnuto zajištění činnosti ŠZ DVPP KHK v oblasti organizace okresních a krajských kol soutěží vyhlašovaných MŠMT, dále pak zabezpečení seminářů k Matematické olympiádě, zabezpečení soutěží Kopidlenský kvítek, Karlovarský skřivánek a Přírodovědný klokan. Finanční podpora slavnostního setkání vítězů předmětových soutěží s představiteli kraje činila 155 656 Kč.

Podpora regionálních soutěží

Královéhradecký kraj se podílí na financování soutěží, které mají v Královéhradeckém kraji dlouholetou tradici. Jedná se o soutěže sportovní, umělecké, předmětové i dovednostní, které volně navazují na soutěže vyhlašované MŠMT. Patří mezi ně např. Poznávání přírodnin, Psaní na klávesnici, Literární cena Antonína Lauterbacha, z oblasti sportu Plavecká štafeta, Hradecká smeč, Florbal, Černobílý gól, Hvězda orientu, umělecké soutěže, např. Soutěž ve zpěvu, Praskačský zpěváček, výtvarná přehlídka Školka plná dětí a další.

Pro podporu regionálních soutěží byl vyhlášen dotační program **19SMR19 Regionální soutěže a přehlídky pro děti a mládež v Královéhradeckém kraji**. Bylo podáno 15 žádostí, rozdělena byla částka 280 200 Kč. Příspěvkové organizace zřizované Královéhradeckým krajem na tyto soutěže mohly získat finance formou mimořádných účelových příspěvků. O tuto formu dotace v oblasti regionálních soutěží požádalo 24 škol a školských zařízení a celková částka činila 605 820 Kč.

1.7.4 Tělovýchova a sport

V roce 2019 se Královéhradecký kraj v oblasti sportu zaměřil na plnění pravidelných úkolů, realizaci stěžejních projektů a aktivit, ale i na změny v některých záměrech – zejména v dotační oblasti. Ke stěžejním činnostem patřila příprava krajských výprav na letní a zimní ročník Olympiády dětí a mládeže (dále jen „ODM“), hodnocení žádostí o dotace v krajských dotačních programech a příprava podmínek nových krajských dotačních programů na rok 2020 vč. realizace seminářů pro žadatele v těchto programech. Významným krokem, navazujícím na 2. konferenci Tělovýchova a sport v Královéhradeckém kraji, která se konala v závěru roku 2018, bylo projednání a schválení Memoranda o spolupráci Královéhradeckého kraje a Všesportovního kolegia Královéhradeckého kraje, z. s. zastupujícího sportovní organizace v kraji. V průběhu roku bylo realizováno několik slavnostních setkání vč. předávání cen Zlatá koruna Královéhradeckého kraje. Dále byla realizována, na základě usnesení Rady a Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, finanční podpora významných tradičních sportovních akcí s trvalou záštitou rady kraje a podpořena také celoroční činnost krajských sportovních asociací sdružených ve Všesportovním kolegiu Královéhradeckého kraje (dále také jen „VŠK KHK“). Pokračovala také činnost Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (dále jen Výbor STV), jehož jednání zajistil odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, který dále spolupracoval s krajskými sportovními svazy a Všesportovním kolegiem Královéhradeckého kraje i sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

V prvním pololetí 2019 vyvrcholila příprava krajské výpravy na Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2019, které se konaly v Libereckém kraji. Odbor školství kompletně zajistil přípravu krajské výpravy. Bylo zajištěno ubytování a stravování členů krajské výpravy, společné reprezentační oblečení, doprava, dresy a další vybavení. 17. ročník projektu ODM proběhl 23.–28. 6. 2019 v několika městech Libereckého kraje. Na 25 sportovištích soutěžilo 3 400 sportovců ze všech čtrnácti krajů České republiky o 1 163 medailí. Výprava Královéhradeckého kraje, která měla 300 členů, vybojovala historicky druhé nejlepší umístění naší krajské výpravy na letních Olympiádách dětí a mládeže a obsadila celkově 7. místo. Krajští sportovci získali 11 zlatých, 9 stříbrných a 8 bronzových medailí. Nejúspěšnějšími sporty naší výpravy byly plavání (10 medailí), letní biatlon (6 medailí), stolní tenis (5 medailí), orientační běh (3 medaile) a atletika (2 medaile). Po jedné medaili získali sportovci kraje v

soutěžním lezení a sportovní střelbě. KHK podpořil krajskou výpravu na ODM 2019 částkou 2 748 506 Kč.

Poté, co zastupitelstvo kraje 17. 6. 2019 schválilo účast výpravy Královéhradeckého kraje na Hrách IX. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2020, byla zahájena příprava krajské výpravy na ODM 2020. Po jednání s krajskými sportovními svazy Královéhradecký kraj přihlásil na tento zimní ročník Olympiád dětí a mládeže 135člennou výpravu.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK a krajskými sportovními svazy

Odbor školství KÚ KHK spolupracoval v roce 2019 s významnými krajskými subjekty působícími v oblasti sportu. Jedním z hlavních krajských partnerů je VŠK KHK a v něm sdružené krajské sportovní asociace. Vyvrcholením vzájemné spolupráce byla příprava, projednání a schválení Memoranda o spolupráci Královéhradeckého kraje a Všesportovního kolegia Královéhradeckého kraje, z. s., které stanovuje zásadní úkoly v oblasti sportu pro kraj i pro sportovní prostředí (schváleno zastupitelstvem kraje 25. 3. 2019). Schválení memoranda navázalo na závěry z 2. konference Tělovýchova a sport v Královéhradeckém kraji, kterou ve spolupráci s Výborem STV a odborem školství KÚ KHK zorganizovalo VŠK KHK v listopadu 2018. Přednášky, závěry a další informace z konference jsou zveřejněny na webových stránkách VŠK KHK (<http://kolegium.khk.sweb.cz/>). Činnost Všesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských článků sportovních asociací byla finančně podpořena z rozpočtu KHK prostřednictvím individuálních dotací, které byly schváleny usneseními orgánů KHK v dubnu a květnu 2019. Výše této podpory z rozpočtu kraje dosáhla částky 777 000 Kč. Z krajského rozpočtu byla podpořena také tradiční anketa Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje, kterou VŠK KHK spoluorganizuje. Při přípravě krajských výprav na hry Olympiád dětí a mládeže KHK Královéhradecký kraj úzce spolupracoval s krajskými sportovními svazy, které zajistily nominaci i přípravu krajských reprezentantů. Vzájemná spolupráce probíhala také v dalších oblastech. Pracovníci krajského úřadu se účastnili jednání krajských orgánů, kde informovali o činnosti a aktivitách kraje v oblasti sportu a finanční podpoře prostřednictvím dotačních programů a individuálních dotací. V průběhu celého roku 2019 informoval odbor školství KÚ KHK o aktivitách a významných krajských projektech sportovních svazů a dalších subjektů – např. o projektech Českého atletického svazu a dalších subjektů.

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK

V roce 2019 pokračovala činnost Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK. Výbor projednával otázky týkající se problematiky práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy a sportu. Výčet projednávaných bodů a usnesení je obsažen v zápisech z jednání Výboru STV, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=96331>). V roce 2019 se uskutečnilo celkem 10 jednání výboru a bylo přijato 76 usnesení.

Dotace KHK v oblasti sportu a tělovýchovy

Podpora oblasti tělovýchovy a sportu formou krajských dotačních programů v roce 2019 činila 15 149 000 Kč. Zmíněná částka představovala meziroční navýšení proti roku 2018 o téměř 5 mil. korun. Celkově bylo v oblasti tělovýchovy a sportu v roce 2019 vyhodnoceno 301 podaných žádostí. Orgány Královéhradeckého kraje schválily podpoření 250 projektů ve 2 víceúčelových a v 1 jednoúčelovém programu:

Program č. 19SPTU1 – Pohybová gramotnost a pořádání sportovních akcí

Účely:

- Pohybová gramotnost
- Pořádání významných sportovních akcí mládeže
- Pořádání masových tělovýchovných a sportovních soutěží

Program č. 19SPTU2 – Sportovní aktivity a tělovýchova

Účely:

- Činnost sportovních středisek a sportovních center mládeže
- Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích
- Příprava krajských reprezentantů na ODM
- Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením v subjektech reprezentujících Královéhradecký kraj
- Vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů

Program č. 19SPT08 – Vrcholový a výkonnostní sport

1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Rozvoj volnočasových aktivit a práce s dětmi a mládeží ve volném čase patří mezi dlouhodobé priority Královéhradeckého kraje. Tyto aktivity jsou v kraji realizovány převážně neziskovými organizacemi – zejména spolky a KHK jejich aktivity podporuje každoročně vyhlašovanými krajskými dotačními programy. V roce 2019 na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží prostřednictvím programových dotací vydal KHK ze svého rozpočtu částku 3 474 000 Kč.

V této oblasti byl jeden víceúčelový program č. 19SMRU1 – Volnočasové aktivity pro děti a mládež, který zahrnoval 4 účely (dříve samostatné dotační programy):

- Podpora činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase včetně obnovy a údržby MTZ
- Akce pro děti a mládež ve volném čase (krajského významu)
- Táborová činnost
- Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků

Do tohoto dotačního programu podaly organizace 117 žádostí o dotaci s požadavkem na dotace ve výši 7 207 452 Kč. Částka 2 600 000 Kč byla poskytnuta 73 žadatelům.

V roce 2019 byly v této oblasti vyhlášeny dva jednoúčelové programy: č. 19SMR05 – Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže a č. 19SMR08 – Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže – pouze investiční akce. V programu Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže bylo podáno 16 žádostí o dotaci s požadavkem na dotaci ve výši 553 000 Kč. Částka 270 000 Kč byla rozdělena mezi všech 16 žadatelů. V investičním programu č. 19SMR08 podaly neziskové organizace 22 žádostí o dotaci na nezbytnou modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení sloužících dětem a mládeži do 26 let s požadavkem 2 020 000 Kč. Tyto investiční akce byly podpořeny z krajského rozpočtu částkou 600 tis. Kč, která se rozdělila 8 organizacím.

Celkově bylo v roce 2019 v oblasti volnočasových aktivit podáno 155 žádostí. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 97 projektů.

Pro rok 2019 vyhlásilo MŠMT Výzvu k podání žádosti o poskytnutí dotace „Podpora mládeže na krajské úrovni“ na rok 2019. KHK získal z této výzvy 1 251 555 Kč. Po přidání svého podílu ve výši 663 445 Kč vyhlásil KHK v oblasti volného času další dotační program 19SMR20 – Naplňování Koncepce podpory mládeže v Královéhradeckém kraji v roce 2019. Celková částka 1 915 000 Kč byla rozdělována ve dvou kolech. V prvním kole bylo podpořeno 14 žádostí částkou 875 000 Kč. Mezi 19 žadatelů bylo v druhém kole rozděleno 1 040 000 Kč. Požadavky organizací v žádostech činily celkem 2 539 000 Kč.

Do programu Naplňování Koncepce podpory mládeže v Královéhradeckém kraji v roce 2019 bylo podáno 49 žádostí, Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 33 projektů. Administrace celého projektu byla svěřena OŠ KÚ KHK.

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále také jen „NNO“) jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost podporuje zejména pravidelně vyhlášenými dotačními programy. Finanční podpora Královéhradeckého kraje v roce 2019 směřovala prostřednictvím dotačních programů např. na činnost krajských organizací, podporu pořádání dětských táborů i dalších akcí pro děti a mládež, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity. Podpora směřovala také do oblasti investic – na rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže. V posledních letech je výše podpory prostřednictvím krajských dotačních programů stabilní a pohybuje se kolem částky 3,6 mil. Kč.

Kromě této podpory spolupracuje KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých sdružení a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností. V květnu 2019 se uskutečnilo setkání s krajskými zástupci organizací z oblasti volného času, kde se jednalo o dotačních programech. Z návrhů zástupců těchto organizací vzešly některé změny, které se zapracovaly do podmínek dotačních programů pro rok 2020.

Dne 21. 1. 2019 proběhlo v sále Zastupitelstva Krajského úřadu Královéhradeckého kraje vyhlášení IV. ročníku „Zlaté koruny Královéhradeckého kraje“. 15 vybraných dobrovolníků si zde převzalo ocenění, které bylo odměnou za jejich dlouhodobou péči o děti a mládež.

V listopadu 2019 byly ve spolupráci s dalšími partnery organizačně podpořeny tradiční významné konference – Celostátní konference pracovníků školních družin a Celostátní konference pracovníků domovů mládeže. Obě akce proběhly v prostorách Krajského úřadu KHK.

1.8 Poradenské služby

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2018/2019 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili značného množství vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní institut pro další vzdělávání zřizovaný MŠMT (od 1. 1. 2020 Národní pedagogický institut ČR). Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejkvalitnější servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání komerční vzdělávací instituce a vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci. Podrobnější informace se nacházejí v kapitole 1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.

1.9.2 Školská poradenská zařízení

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Do systému poradenských služeb v KHK patří podle platných předpisů

- školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“), mezi která patří pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum,
- školní poradenská pracoviště, která poskytují poradenské služby výchovných poradců, školních metodiků prevence, a pokud je to možné, i služby školního psychologa a školního speciálního pedagoga.

Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků a zajišťuje především pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku a vydává o ní zprávu a doporučení. Poskytuje i poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji, poradenské služby žákům z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření a v neposlední řadě poskytuje žákům i kariérové poradenství. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence. Činnost poradny se uskutečňuje ambulantně na pracovišti poradny a návštěvami zaměstnanců právnické osoby vykonávající činnost poradny ve školách a školských zařízeních.

Příspěvková organizace Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje měla pracoviště **pedagogicko-psychologické poradny** (dále také jen „PPP“) v každém okresním městě.

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Jedno centrum poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím jednomu nebo více druhům znevýhodnění. Činnost centra se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením.

Speciálně pedagogická centra (dále také jen „SPC“) jsou součástí pěti příspěvkových organizací zřizovaných KHK. Jsou to:

- **Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové**
SPC pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra, Hradec Králové, Hradecká 1231/11b
- **Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549**
SPC pro sluchově postižené, Hradec Králové, Štefánikova 549/27
SPC pro vady řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549/27
SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879/11
- **Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod, Jiráskova 461**
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Náchod, Smiřických 1237
- **Mateřská škola, Trutnov, Na Struze 124**
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Trutnov, Na Struze 8
- **Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje**
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a vady řeči, Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1501
SPC pro vady řeči (od jara 2019 také pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra) Jičín, Fortna 39

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- **MŠMT - Obchodní akademie, odborná škola a praktická škola Olgy Havlové, Janské Lázně**
SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282
- **privátní sektor - PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.**
SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458/1

Tabulka 56: Počty klientů školských poradenských zařízení v KHK za školní rok

	2017/2018		2018/2019	
	PPP	SPC	PPP	SPC
Z mateřské školy	1 190	2 233	1206	2491
Ze základní školy	6 994	3 086	8178	3090
Ze střední školy	1 413	547	1696	574
Z konzervatoře	0	0	1	3
Z vyšší odborné školy	9	1	7	2
Z rodin a školsky nezařazení	36	275	52	137
Celkem	9 642	6 142	11140	6227

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

V současné době je rozložení ŠPZ rovnoměrné v rámci celého kraje. Počet klientů PPP je v rámci let kolísavý, ale klienti SPC neustále mírně přibývají.

Poradenské služby ve školách poskytovali výchovní poradci a školní preventisté rizikového chování ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky škol, případně i školní psychologové a školní speciální pedagogové. Od 1. 9. 2016 může být činnost školního psychologa a školního speciálního pedagoga poskytována ve školách hlavního vzdělávacího proudu jako podpůrné opatření. Výchovní poradci ve školách jsou v kontaktu s jednotlivými kontaktními pracovišti krajské pobočky Úřadu práce České republiky a pracovišti PPP, se kterými pravidelně spolupracují především v problematice kariérového poradenství.

1.9.3 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými i s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedle výše uvedených činností se tato školská zařízení rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílela na výchově a rozvoji dětí a mládeže. Zájmové vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Rozvíjí a upevňuje sociální vztahy, má zdravotní a relaxační účinky, významně přispívá v oblasti preventivní výchovy – k ochraně před šířením patologických jevů a rizikového chování u dětí a mládeže. I když neposkytuje stupeň vzdělání, rozvíjí osobnost a je kompenzací jednostranné školní zátěže. Široká nabídka aktivit těchto školských zařízení umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas.

KHK v oblasti zájmového vzdělávání respektuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži, které jsou zakotveny v Koncepci podpory mládeže na období 2014–2020 a Strategii mládeže EU 2019–2027, jejímž cílem je přispět ke zvyšování kvality života mladých lidí a naučit je využívat svůj tvůrčí a inovativní potenciál v praxi.

Zájmové vzdělávání se v KHK uskutečňuje především ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.

Střediska volného času

Střediska volného času (dále také je „SVČ“) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2018/2019 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 2 privátním sektorem

(tzv. soukromý zřizovatel). Střediska se zabývala nejen činností zájmovou, ale též poskytovala metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským zařízením. Akcí pořádaných SVČ se mohou účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, případně další osoby.

Množství akcí, které SVČ úspěšně nabízejí, lze nalézt na webových stránkách níže uvedených organizací v kraji (stav k 31. 8. 2019):

Okres Hradec Králové

- Dům dětí a mládeže Nová generace, Hradec Králové
- Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241
- Dům dětí a mládeže, Chlumec nad Cidlinou
- Dům dětí a mládeže, Nový Bydžov
- Dům dětí a mládeže, Smiřice
- Dům dětí a mládeže, Třebechovice pod Orebem
- PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
- Středisko volného času Pro dětský úsměv z východních Čech

Okres Jičín

- Dům dětí a mládeže Hořice
- Dům dětí a mládeže STONOŽKA Nová Paka
- K-klub - středisko volného času, Jičín, Valdštejnovo nám. 99

Okres Náchod

- Dům dětí a mládeže Domino Hronov
- Dům dětí a mládeže Klíč Jaroměř
- Dům dětí a mládeže Stonožka, Nové Město nad Metují, Malecí 588
- Dům dětí a mládeže Ulita Broumov, okres Náchod
- Středisko volného času Bájko Česká Skalice
- Středisko volného času Děčko, Náchod, Zámecká 243

Okres Rychnov nad Kněžnou

- Dům dětí a mládeže Dobruška, Domašínská 363
- Dům dětí a mládeže Kostelec nad Orlicí, Žižkova 367
- Dům dětí a mládeže, Rychnov nad Kněžnou, Poláčkovo náměstí 88
- Dům dětí a mládeže, Týniště nad Orlicí, Mírové náměstí 271
- Základní škola Vamberk, okres Rychnov nad Kněžnou

Okres Trutnov

- Dům dětí a mládeže JEDNIČKA, Dvůr Králové nad Labem, Spojených národů 1620
- Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí
- Středisko volného času, Trutnov
- Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283
- Základní umělecká škola, Hostinné

Tabulka 57: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2017/2018

Zřizovatel	Školní rok 2017/2018						
	Počet zařízení	Pravidelná činnost k 31. 10.		Příležitostná činnost		Táborová a další činnost spojená s pobytem	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 706	18 121	4 029	204 045	423	10 578
Církev	1	87	881	3	150	8	177
Privátní sektor	1	7	24	1	8	1	10
Celkem	26	1 800	19 026	4 033	204 203	432	10 765

Poznámka: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2018, o činnosti k 31. 10. 2017 a 31. 10. 2018 Zdroj: MŠMT

Tabulka 58: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2018/2019

Zřizovatel	Školní rok 2018/2019						
	Počet zařízení **	Pravidelná činnost k 31. 10.		Příležitostná činnost		Táborová a další činnost spojená s pobytem	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 692	17 952	3 998	186 229	420	10 077
Privátní sektor	3	200	1 956	9	863	4	130
Celkem	27	1 892	19 908	4 007	187 092	424	10 207

Poznámka: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2019, o činnosti k 31. 10. 2018 a 31. 10. 2019 Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- ve sledovaném období došlo ke změně zřizovatele jednoho zařízení z církve na privátní sektor (Dům dětí a mládeže Nová generace, Hradec Králové)
- v rámci privátního sektoru bylo ve školním roce 2018/2019 (konkrétně v únoru 2019) nově zřízeno jedno zařízení (Středisko volného času Pro dětský úsměv z východních Čech)
- došlo k rozšíření nabídky útvarů organizovaných SVČ v rámci pravidelné činnosti a k poklesu počtu akcí pořádaných SVČ v rámci příležitostné činnosti a ke snížení počtu akcí spojených s pobytem včetně táborů; stejným způsobem se měnily počty účastníků:
 - počet útvarů pravidelných činností vzrostl o 5,1 %, počet účastníků se zvýšil o 4,6 %,
 - počet akcí v příležitostné činnosti se snížil o 0,6 % a počet účastníků těchto akcí klesl o 8,4 %,
 - počet pobytových akcí se snížil o 1,9 %, počet jejich účastníků klesl o 5,2 %.

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Platí přitom, že k pravidelné docházce do školního klubu mohou být přijati pouze ti účastníci, kteří nejsou přijati do ŠD a naopak. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové. Konkrétní aktivity vycházejí z jejich ŠVP a jsou zveřejňovány např. na webových stránkách právních subjektů. Vzhledem k přípravě školské soustavy

na reformu financování regionálního veřejného školství docházelo mezi roky 2017 a 2019 k postupné změně ve struktuře výkaznictví a sledovaných údajů. V případě školních družin se dostaly do popředí údaje o počtu oddělení zřizovaných pro účastníky pravidelné denní docházky a počty účastníků v nich, u školních klubů šlo o počty účastníků zapsaných k pravidelné a pravidelné denní docházce a počty zájmových útvarů a účastníků v nich.

Tabulka 59: Školní družiny ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 a účastníci zapsaní k pravidelné docházce

	Školní rok 2017/2018				Školní rok 2018/2019			
	Počet zařízení	Oddělení	Zapsaní účastníci		Počet zařízení	Oddělení	Zapsaní účastníci	
			Počet celkem	Z toho z 1. st.			Počet celkem	Z toho z 1. st.
Obec	229	606	15940	15 892	230	595	15800	15 726
Církev	5	14	249	211	5	14	255	217
Kraj	17	36	446	331	17	35	435	330
Privátní sektor	13	31	526	463	13	31	536	460
Celkem	264	687	17161	16 897	265	675	17026	16 733

Poznámky: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2018, o účastnících k 31. 10. 2017 a 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Tabulka 60: Školní kluby ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 a účastníci zapsaní k pravidelné docházce a do zájmových útvarů

	Školní rok 2017/2018				Školní rok 2018/2019			
	Počet zařízení	Zapsaní účastníci	Zájmové útvary		Počet zařízení	Zapsaní účastníci	Zájmové útvary	
			Počet útvarů	Počet účastníků			Počet útvarů	Počet účastníků
Obec	21	1 019	78	852	22	1 113	74	812
Církev	2	364	46	318	2	359	40	325
Kraj	1	14	1	5	1	14	0	0
Privátní sektor	4	213	24	51	4	211	20	100
Celkem	28	1 610	149	1226	29	1 697	134	1237

Poznámky: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2018, o účastnících k 31. 10. 2017 a 31. 10. 2018 **Zdroj:** MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- meziroční změna počtu školních družin je důsledkem toho, že nově zahájila činnost nová příspěvková organizace (Základní škola Rychnovek-Zvole, příspěvková organizace),
- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2017/2018 a 2018/2019 vyvíjel následovně:
 - počet oddělení klesl o 1,7 % a počet účastníků zapsaných k pravidelné docházce v nich klesl o 0,8 %,
 - počet zapsaných účastníků z 1. stupně základní školy rovněž klesl, a to o 1 %, nicméně podíl těchto účastníků z 1. stupně na celkovém počtu zapsaných meziročně zůstal téměř stabilizovaný (pokles pouze o 0,2 %).
- meziroční změnu počtu školních klubů zapříčinil zápis nových školních klubů, jejichž činnost začaly vykonávat Základní škola, Trutnov, Komenského 399 a Základní škola Dukelských bojovníků a mateřská škola, Dubenec, a zároveň přestal být aktivní školní klub, jehož činnost vykonávala Základní škola a Mateřská škola Skuhrov nad Bělou,
- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2017/2018 a 2018/2019 vyvíjel takto:

- počet účastníků zapsaných k pravidelné docházce do školního klubu vzrostl o 5,4 %,
- počet zájmových útvarů organizovaných školním klubem klesl o 10,1 % při současném nárůstu počtu účastníků v nich o 0,9 %.

1.9.4 Školská účelová zařízení

Ze všech školských účelových zařízení uvedených v § 11 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů působila v Královéhradeckém kraji ve školním roce 2017/2018 pouze školní hospodářství a školní knihovna.

1.9.4.1 Školní hospodářství

Školní statek

Školní statek, Hořice, Jižní 2118 byl součástí příspěvkové organizace Zemědělská akademie Hořice – střední škola a vyšší odborná škola.

Zařízení je edukačním a výcvikovým střediskem pro společnou i individuální praxi žáků oboru vzdělání Agropodnikání výše uvedené školy a praktického vyučování žáků oboru vzdělání Zemědělské práce Střední školy řemesel a Základní školy Hořice.

Zařízení hospodařilo v roce 2018/2019 na ploše 272,8 ha, z této výměry je 241,7 ha půda orná, zbytek tvoří trvalé travní porosty a pastviny. Ze sedmi pěstovaných plodin zaujímaly největší plochu pšenice ozimá (57,6 ha), řepka ozimá (44,4 ha) a cukrová řepa (29,6 ha).

Součástí výroby na školním hospodářství je také živočišná výroba. Chován je především skot, dále také koně, ovce, králíci, slepice, kozy a prasata.

Provoz školního statku je existenčně závislý na dotacích ze Státního zemědělského intervenčního fondu, na příspěvku zřizovatele a na utržených finančních prostředcích za prodej komodit (mléko, zemědělské plodiny).

V rámci realizace projektu Modernizace cvičné stáje pro skot GYM, SOŠ, SOU a VOŠ Hořice z Integrovaného regionálního operačního programu (dále také jen „IROP“), který byl schválen ve výši 98 865 474 Kč, byly rekonstruovány stáje pro skot, vybudována moderní dojírna a zakoupeno potřebné strojové vybavení (např. manipulátor, rozdrůžovač balíků, krmný a fekální vůz, smykový a kolový traktor).

Školní polesí

Činnost školního polesí vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola. Školní polesí zajišťuje praktickou výuku žáků v oborech vzdělání Lesnictví, Mechanizace a služby, Lesní mechanizátor a Ekologie a životní prostředí výše uvedené školy.

Školní polesí bylo zřízeno již v roce 1958. Později, při vzniku Krkonošského národního parku, byly jeho hranice upraveny do současné podoby. Celková výměra je 1 240 ha, z čehož 905,48 ha tvoří les. Hospodaří se podle vlastního lesního hospodářského plánu. Školní polesí má vlastní režijní honitbu o výměře 888 ha, zařazenou do vyhlášené oblasti pro chov jelení zvěře Krkonoše. Vlastní lesní školka zajišťuje výsadbový materiál. Převážná část rozlohy - 93 % polesí leží v jedlobukovém stupni, pouze 7 % leží v bukovém stupni. Geologické podloží tvoří podkrkonošský permokarbon. Půdy jsou převážně minerálně chudé oligotrofní hnědozemě.

1.9.4.2 Školní knihovna

Jedinou školní knihovnou v KHK zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení byla v roce 2018/2019 školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem. Od výše uvedeného školního roku již nejsou údaje o školních knihovnách součástí statistického výkaznictví MŠMT.

1.9.5 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, stejně jako v předcházejícím období, dostačující. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně. Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2017/2018. Ve sledovaném období školního roku 2018/2019 pracovalo v zařízeních 24 asistentů pedagoga, přepočtených úvazků 16,1.

K 31. 10. 2018 bylo v provozu 43 zařízení, z nichž pouze 1 je samostatným subjektem (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5), zbývající jsou vždy zřizovány při školách.

Tabulka 61: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019

	2017/2018	2018/2019	Rozdíl	%
Počet zařízení	43	43	0	0
Počet ubytovaných	3040	2957	-83	-2,7
Počet lůžek	4668	4612	-56	-1,1
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	172/155,2	166/146,2	-6/-9	-3,4/-5,8

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2017, popř. k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 61 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se nezměnil,
- počet lůžek se snížil o 56 (-1,1 %),
- počet ubytovaných žáků a studentů se snížil o 83 (-2,7 %),
- počet vychovatelů (fyzických osob) se snížil o 6 (-3,4 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se snížil o 9 (-5,8 %).

V souvislosti se zavedením zvýhodněného jízdného pro žáky a studenty počínaje školním rokem 2018/2019 došlo ve sledovaném období ke snížení počtu ubytovaných žáků a studentů ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. S tímto jevem souvisí také mírně snížený počet vychovatelů a přepočtený počet vychovatelů v těchto zařízeních. Pokud bude nadále dotována veřejná doprava pro žáky a studenty, dá se předpokládat, že bude některými žáky a studenty upřednostňováno denní dojíždění před ubytováním ve školském ubytovacím zařízení.

1.9.6 Zařízení školního stravování

Školní stravování je nedílnou součástí hmotného zabezpečení dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole a ve školském zařízení, které zajišťuje celodenní výchovu, ubytování a stravování, zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání a ve školských

zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Propracovaný systém školního stravování v České republice má význam nejen sytící, ale také preventivní a výchovný. Školní stravování také plní roli zdravotně-výživovou. Strava musí splňovat určitá nutriční kritéria, která jsou dána vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Snahou školního stravování je formovat stravovací návyky dětí a žáků, vést je směrem ke správné výživě a zdravému životnímu stylu od útlého dětství a tím předcházet nesprávnému vztahu k jídlu, rozvoji nevhodných stravovacích návyků a především pozdějším zdravotním problémům souvisejícím s nadváhou a obezitou a vedoucích k případům onemocnění cukrovkou, rakovinou, mozkových příhod a dalších civilizačních nemocí. Při společném stravování si děti osvojují základy stolování ve společnosti.

Zdravý životní styl lze definovat jako kombinaci vyvážené stravy, která zahrnuje nejen dostatek vitamínů, kvalitních bílkovin, vlákniny a dalších důležitých složek výživy v optimálním poměru a množství, ale i fyzickou aktivitu, vše odpovídající věku daného člověka. Životní styl je ovlivňován řadou faktorů. Základním faktorem je jednoznačně rodina, kde dítě vyrůstá a učí se prvním návykům, které právě v oblasti stravování často nejsou na dobré úrovni. Dalším neméně důležitým faktorem je společnost a její výchovné působení. Do této oblasti zahrnujeme i vzdělávání a další služby s ním související.

Většina školních jídelen se řídí „Nutričním doporučením Ministerstva zdravotnictví ČR ke spotřebnímu koší“, které zajišťuje co nejoptimálnější sestavení jídelního lístku s optimálně vyváženou stravou. Snahou zaměstnanců školních jídelen je připravovat stravu chutnou, pestrou, vyváženou a esteticky upravenou, aby se strážníci nejen nasýtí, ale byli motivováni ke zdravému stravování s dostatkem ovoce, zeleniny, ryb, luštěnin a stravou se sníženým množstvím tuků, cukrů a soli. Důraz je kladen na přípravu pokrmů z čerstvých potravin bez polotovarů, konvencí a dochucovadel, využívání zelených natí a bylinek místo soli, omezují se slazené nápoje, využívají se potraviny od tuzemských dodavatelů i místních farmářů dle finančních možností i v biokvalitě.

K pestrosti stravy přispívá i projekt cizí kuchyně v českých školních jídelnách, v roce 2019 to byla jídla italské kuchyně.

Snahou Královéhradeckého kraje je přispívat ke zkvalitňování školního stravování co nejlepším metodickým řízením a metodickou pomocí školním jídelnám všech zřizovatelů, pořádáním a spolupořádáním školení a seminářů pro pracovníky všech školních jídelen v kraji. Ve školním roce 2018/2019 proběhla školení Hygienického minima pro pracovníky školních jídelen, školení pro začínající vedoucí školních jídelen a pravidelné porady vedoucích školních jídelen pořádané v pěti okresních městech Královéhradeckého kraje, Hradci Králové, Náchodě, Jičíně, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově.

V roce 2019 se Královéhradecký kraj zapojil již potřetí do projektu „**Obědy do škol**“, který spadá pod operační program Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Cílem programu je zmírňovat extrémní formy chudoby, jejichž dopad na sociální vyloučení je největší. Jedním z cílů je přispívat nejchudším dětem na stravování ve školních jídelnách.

Projekt je určen pro děti ve věku 3–15 let a musí se jednat o dítě, jehož zákonní zástupci se nacházejí ve stavu hmotné nouze. Dětem v mateřských školách je z projektu hrazeno celodenní stravování, žákům základních škol obědy.

V roce 2019 bylo vytipováno 965 dětí a žáků, požadovaná částka přesáhla 5 700 000 Kč. Nakonec je do projektu zapojeno 473 dětí a žáků.

Některé školy Královéhradeckého kraje jsou už i opakovaně zapojeny do projektu „**Obědy pro děti**“, který je určen pro žáky základních škol. Projekt byl zahájen ve školním roce 2013/2014 a počet dětí, kterým je hrazeno stravování, stále roste. Do projektu se hlásí jednotlivé školy a školní jídelny přes nadační fond Drab Foundation nebo přes Women for women, o.p.s. Finanční prostředky na obědy

ve školních jídelnách pro vytipované žáky jsou poskytovány školám formou daru, který na konci školního roku vyúčtovávají a zbylé prostředky vrací na účet poskytlující organizace. Celkové počty zapojených žáků nejsou známy.

Ve školním roce 2018/2019 zajišťovalo stravovací služby pro necelých 98 590 stravovaných v Královéhradeckém kraji 497 zařízení školního stravování s 570 pracovišti a 11 557 pracovníky. Z celkového počtu 98 590 stravovaných činili děti a žáci 75 399, ostatní jsou pracovníci škol a školských zařízení a cizí strážníci.

Ve školním roce 2018/2019 vnikl jeden nový právní subjekt Školní jídelna Česká Skalice zřizovaná obcí, dále byly do rejstříku škol a školských zařízení zapsány dvě nové školní jídelny – výdejny při Základní škole kpt. Jaroše, Trutnov a Základní škole a mateřské škole, Lánov, okres Trutnov. V tomto školním roce proběhla v Královéhradeckém kraji rozsáhlá optimalizace středních a speciálních škol, jejímž důsledkem bylo snížení počtu zařízení školního stravování.

Dlouhodobě se školní jídelny potýkají s nedostatkem pracovníků nejen kvalifikovaných, ale i pomocného personálu a s nedostatečným ohodnocením fyzicky náročné práce.

Mírný nárůst zaznamenávají školní jídelny ve stravování cizích strážníků. Důvodem je přijatelná cena za kompletní oběd včetně nápoje a doplňku, ale především každodenní kvalita a čerstvost připravovaných pokrmů.

Tabulka 62: Počty stravovaných ve školních jídelnách

Zřizovatel	Okres	Školní rok 2017/2018				Školní rok 2018/2019			
		Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci	Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci
			pracovníků	děti, žáků			pracovníků	děti, žáků	
Obec	HK	22 495	2 361	18 571	308,3	22 895	2 440	18 734	310,8
	JC	11 372	1 123	9 033	177,1	11 484	1 139	9 135	177,9
	NA	13 835	1 580	10 769	240,4	14 690	1 763	11 275	242,7
	RK	10 837	1 255	8 041	177,4	10 991	1 286	8 115	179,0
	TU	16 310	1 828	12 552	247,5	16 778	1 899	12 710	251,0
	Celkem	74 849	8 147	58 966	1 150,7	76 838	8 527	59 969	1 161,4
Církev	676	75	569	11,1	459	54	384	5,8	
Kraj	18 890	2 616	13 228	231,1	18 562	2 664	12 886	237,0	
Privátní sektor	2 305	252	1 815	32,2	2 731	312	2 160	38,0	
Celkem	96 720	11 090	74 578	1 425,1	98 590	11 557	75 399	1 442,2	

Poznámka: Údaje k 31. 10. 2017 a 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

Tabulka 63: Počty zařízení školního stravování

Zřizovatel	Okres	Školní rok 2017/2018		Školní rok 2018/2019	
		Počet		Počet	
		zařízení	pracovišť	zařízení	pracovišť
Obec	HK	105	119	105	119
	JC	72	73	72	73
	NA	89	108	90	108
	RK	69	72	69	72
	TU	81	108	83	110
	Celkem	416	480	419	482
Církev		5	6	5	6
Kraj		54	58	49	57
Privátní sektor		23	25	23	25
Celkem		498	569	496	570

Poznámky: Údaje o počtech zařízení k 31. 10. 2017 a 31. 10. 2018 – pouze aktivní zařízení k danému datu

Zdroj: MŠMT

Tabulka 64: Srovnání údajů o školním stravování za školní roky 2017/2018 a 2018/2019

	2017/2018	2018/2019	Rozdíl	%
Počet zařízení	498	496	-2	-0,4
Počet pracovišť	569	570	1	0,2
Stravovaných celkem	96 720	98 590	1 870	1,9
- z toho pracovníků	11 090	11 557	467	4,2
- z toho dětí, žáků	74 578	75 399	821	1,1
Přepočtení pracovníci	1 425,1	1 442,2	17,1	1,2

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

Ve školním roce 2018/2019 došlo k nárůstu stravovaných ve školních jídelnách o 1 870, což činí zvýšení o 1,9 %, z toho je 821 dětí a žáků, 467 pracovníků škol a školských zařízení a 582 cizích strávnicků. Počet zařízení školního stravování včetně počtu pracovišť zaznamenal rozdíly v důsledku osamostatnění Školní jídelny Česká Skalice a zřízení školních jídelen – výdejen při Základní škole kpt. Jaroše, Trutnov, Gorkého 38 a Základní škole a Mateřské škole, Lánov, okres Trutnov a optimalizace krajských škol.

1.9.7 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Činnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivní výchovnou péči se řídila zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle výše uvedeného právního předpisu se za zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy považují diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

V Královéhradeckém kraji ve sledovaném období vykonávalo činnost těchto zařízení celkem 13 organizací zřizovaných KHK a MŠMT. Z nich bylo 7 dětských domovů, 3 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy a 1 dětský diagnostický ústav.

Činnost školských zařízení pro preventivně výchovnou péči, kterými jsou střediska výchovné péče (dále také jen „StřVP“), vykonávaly dvě organizace zřizované MŠMT. Jednalo se o Výchovný ústav, střední školu a středisko výchovné péče, Hostinné a Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní školu a školní jídelnu, Hradec Králové, Říčařova 277. Dětský diagnostický ústav má v KHK tři pobočky Středisko výchovné péče Návrat v Hradci Králové, Středisko výchovné péče Varianta v Trutnově a Středisko výchovné péče Kompas v Náchodě. Jednotlivá pracoviště StřVP poskytují služby ambulantní, v Hradci Králové i služby pobytové.

Střediska výchovné péče nabízejí služby výchovného poradenství, krizovou intervenci, individuální a rodinnou psychoterapii, psychologické vyšetření a diagnostiku včetně metodických konzultací. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

Královéhradecký kraj ve školním roce 2018/2019 zřizoval celkem 7 organizací vykonávajících činnost dětského domova.

Organizace, které vykonávají činnost dětského domova a zároveň mateřské nebo základní školy pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246
- Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř

Dětské domovy, které nejsou organizačně spojené se školou:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Tabulka 65: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2017/2018 a 2018/2019

Údaje o dětech celkem	Školní rok		2017/2018	2018/2019
	Počet dětí celkem			217
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	171	185
		ochrannou	0	0
	předběžného opatření		16	4
	žádosti rodičů		0	0
dobrovolně prodlouženého pobytu		30	24	
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem		128	138
Děti před zahájením školní docházky	Celkem		13	15
	z toho ve věku do 3 let		1	2
Děti po ukončení školní docházky	Celkem		76	60
	z toho	od 15 do 18 let	41	36
		18 let a starší	35	24
		ve střední škole v zařízení	4	4
		ve střední škole mimo zařízení	67	56
		v pracovním poměru	1	0
		nezařazení	0	0
na vysoké škole, VOŠ	4	0		

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2017, popř. k 31. 10. 2018

Zdroj: MŠMT

V meziročním srovnání se počty dětí v dětských domovech zřizovaných Královéhradeckým krajem téměř nezměnily. Zvýšil se podíl dětí v dětských domovech, které plní povinnou školní docházku, a naopak poklesl počet dětí navštěvujících střední školu.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2018/2019 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami i s jednotlivými odbornými lektory – specialisty na konkrétní problematiku. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK do vydané Nabídky programů ve školním roce 2018/2019 celkem 575 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty, matematika a fyzika,

biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

ŠZ DVPP KHK uskutečnilo celkem 441 vzdělávacích programů. Celkový počet zahrnuje realizaci 12 kvalifikačních studií, 12 dlouhodobých kurzů a 53 cyklických vícedenních vzdělávacích programů. 86 vzdělávacích programů bylo uskutečněno na objednávku přímo ve školách a školských zařízeních.

K významnějším akcím patřila Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a internátů, která se uskutečnila 2. – 3. listopadu 2018 v Hradci Králové a celokrajské setkání pedagogů při příležitosti oslav Dne učitelů, které bylo připraveno ve spolupráci se zřizovatelem a proběhlo dne 20. března 2019 v Novém Městě nad Metují. Dále se ve spolupráci se zřizovatelem uskutečnily 2 odborné stáže ve školách ve Finsku zaměřené na poznání finského školského systému a systému podpory rozvoje digitální gramotnosti žáků, které absolvovalo 81 vedoucích pracovníků a pedagogů ze základních, středních a speciálních škol.

Celkem bylo ve školním roce 2018/2019 proškoleny 7 041 účastníků z řad pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení. K nejvíce obsazeným akcím patřily následující akce:

Strategie vyšetřování šikany (309 účastníků); Den učitelů (292 účastníků); Řešení aktuálních problémů řízení školy (186 účastníků); Řešení aktuálních problémů řízení MŠ (141 účastníků); Celostátní konference pracovníků DMI (137 účastníků); Asistent pedagoga, resp. Studium pro asistenty pedagoga (96 účastníků); Společné vzdělávání v ZŠ (81 účastníků); Inspirace pro rozvíjení čtenářské gramotnosti na 1. a 2. stupni ZŠ (74 účastníků); Možnosti práce se třídou na začátku školního roku (72 účastníků); Metody a formy práce se žáky se speciální vzdělávací potřebou (72 účastníků); Aktuální problémy v účetnictví škol a školských zařízení (54 účastníků); Osobnost učitele a žáka aneb Autorita, kázeň, respekt (51 účastníků); Stres a prevence syndromu vyhoření (49 účastníků).

Tabulka 66: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2017/2018 a 2018/2019

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. Akcí	Prům. měs. počet akcí	Celk. počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2017/2018	588	400	40	6 829	682	17	11,5
2018/2019	575	441	44	7 041	704	16	11,5

Z tabulky porovnávající počty akcí v letech a 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- poměr nabízených a uskutečněných akcí se oproti roku 2017/2018, kdy bylo uskutečněno 68 % z nabízených akcí, v roce 2018/2019 zvýšil na 77 %,
- celkový počet účastníků se oproti předchozímu roku zvýšil o 3 %.

Druhou nejdůležitější institucí zajišťující další vzdělávání pedagogických pracovníků v Královéhradeckém kraji je NPI ČR, organizace přímo řízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Zajišťuje celoplošně realizaci úkolů vyplývajících ze státních priorit i rezortních projektů ministerstva.

Vzdělávací programy, konzultační služby, metodickou a odbornou podporu zajišťuje v oblastech studia ke splnění kvalifikačních předpokladů, předškolního, základního a inkluzivního vzdělávání, středního vzdělávání, vzdělávání k maturitám CISKOM, jazykového vzdělávání, systému podpory nadání

a semináře k významným historickým výročím, realizace projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B) a realizace projektu Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů. Ve školním roce 2018/2019 bylo Národním institutem pro další vzdělávání zrealizováno 220 vzdělávacích programů, v rámci kterých bylo proškoleny 3 128 pedagogických pracovníků.

Další vzdělávání zajišťuje též Univerzita Hradec Králové a další komerční organizace.

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Aktivity dalšího vzdělávání dospělých nadále probíhaly v KHK v centrech odborného vzdělávání (dále také jen „COV“) zřízených při šesti středních školách zřizovaných KHK, ale i na dalších středních školách v KHK, které jsou často partnerskými organizacemi zmiňovaných COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z Evropských sociálních fondů (dále také jen „ESF“). Jednotlivá COV průběžně sledovala situaci na trhu vzdělávání i na trhu práce a pružně reagovala na měnící se podmínky, tak aby byla v co nejvyšší možné míře zabezpečena dostupnost a kvalita dalšího vzdělávání.

Téměř všechny střední školy v Královéhradeckém kraji realizují nějaké formy dalšího vzdělávání. Formy, rozsah i obsah dalšího vzdělávání se však liší.

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové - **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 - **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela, Náchod, příspěvková organizace - **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola - **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví,**
- Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202 - **Centrum odborného vzdělávání pro nejmodernější technologie obrábění dřeva,**
- Střední škola strojírenská a elektrotechnická - **Centrum odborného vzdělávání pro elektrotechnický a strojírenský průmysl**

Tabulka 67: Počty autorizací a autorizovaných osob k 31. 8. 2019

	Celkem	SŠ a VOŠ
Celkem autorizací	144	59
Počet autorizovaných osob v Královéhradeckém kraji	50	9
Počet profesních kvalifikací autorizovaných v HKK	111	55

Zdroj: NPI ČR

Ke konci sledovaného období nabízelo v Královéhradeckém kraji služby v oblasti dalšího profesního vzdělávání s možností ukončení zkouškou profesní kvalifikace 50 vzdělávacích institucí. Řada dalších

vzdělávacích institucí poskytuje profesní vzdělávání dle požadavků zaměstnavatelů a větší zaměstnavatelé v kraji si školí své zaměstnance vlastními silami či ve vlastní režii.

Komplexní a ucelené informace o nabídce a poptávce po dalším vzdělávání a v časové ose není možné získat. Jakákoliv statistika či souhrn dat informující o poskytovaném dalším vzdělávání by nebyly zcela objektivní.

Pracovištěm, které je jediným zastřešujícím orgánem v oblasti rekvalifikací, je Úřad práce České republiky, respektive pro Královéhradecký kraj krajská pobočka v Hradci Králové. Ani zde však není možné bezproblémově získat informace o jednotlivých poskytnutých rekvalifikacích a jejich oborové struktuře. Informace je možné získávat v čase pouze ručním přepočítáváním.

V souladu s DZ HKH 2016–2020 zůstává rozvoj dalšího vzdělávání i nadále jednou z priorit Královéhradeckého kraje. Jsou proto využívány všechny možnosti k motivačnímu a stimulačnímu působení na občany kraje.

1.13 Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů) je uskutečňována v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027, s Akčním plánem realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2021, s Konceptí školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024, se Strategií prevence sociálně nežádoucích jevů v Královéhradeckém kraji 2017–2021, s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KHK 2016–2020, vychází z Akčních plánů pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020.

MŠMT sjednotilo způsob hodnocení a podobu vykazování preventivních aktivit pomocí on-line Systému výkaznictví preventivních aktivit. KHK, stejně jako ostatní kraje v ČR, jej využívá ke zjišťování stavu výskytu rizikových faktorů spolupodílejících se na vzniku rizikového chování. Školám, které nevyužívají on-line dotazník, bylo umožněno poskytnout stejná data jiným způsobem.

Dotazník vyplnilo 268 základních a středních škol z 358 škol všech zřizovatelů, tj. 75 % zúčastněných. Nejčastější výskyt rizikových jevů byl zaznamenán v těchto oblastech:

1. Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	2833
2. Užívání tabáku hlavně 2. st. a SŠ (výskyt u počtu žáků)	2219
3. Závažné přestupky vůči školnímu řádu (výskyt u počtu žáků)	1537
4. Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	1026
5. Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	638

6.	Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	575
7.	Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	543
8.	Užívání alkoholu hlavně na 2. st a SŠ (výskyt u počtu žáků)	506
9.	Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	505
10.	Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	483

Preventivní programy realizované školami a nestátními neziskovými organizacemi v KHK v roce 2019 účelově dotované z finančních prostředků MŠMT

Úspěšným žadatelům působícím v KHK byla poskytnuta dotace účelově vázaná na konkrétní program či aktivitu. Finanční prostředky ve výši 396 435 Kč získaly tři základní školy (Základní škola, Hradec Králové, Habrmanova 130, Základní škola K. V. Raise, Lázně Bělohrad, okres Jičín, Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283) a jedna střední škola (Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324).

Dále byly v roce 2019 podpořeny čtyři projekty NNO působících v KHK (Laxus z.ú., PROSTOR PRO o.p.s., Společně k bezpečí z.s., Semiramis z.ú.) v celkové výši 2 235 540 Kč. Prostor plus o.p.s. dotaci odmítl.

Do programů všeobecné dlouhodobé primární prevence rizikového chování Laxusu z.ú. bylo zapojeno 8 škol KHK, do programů Semiramis z.ú. 5 škol KHK. PROSTOR PRO o.p.s. v rámci projektu spolupracoval v roce 2019 celkem s 21 školami v KHK a na preventivních tématech s 1 630 žáky. Společně k bezpečí z.s. pracoval v rámci projektu s žáky ZŠ a MŠ Černilov.

Dotační programy vyhlašované KHK v oblasti primární prevence na rok 2019

KHK vyhlásil pro rok 2019 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, mezi žadatele bylo rozděleno 2 067 400 Kč.

V oblasti byly vyhlášeny tyto programy:

- 19SMP01 Program zaměřený na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl žáků,
- 19SMV06 Etická výchova ve školách.

Do programu 19SMP01 podalo žádost 29 subjektů, podpořeno bylo 23 žádostí v celkové výši 1 619 500 Kč. Z toho bylo 6 žádostí od nestátních neziskových organizací, které dohromady obdržely neinvestiční dotaci ve výši 1 051 500 Kč. 17 škol obdrželo v tomto titulu celkem 568 000 Kč. Celkové požadavky byly ve výši 1 905 247 Kč, což představuje 85 % uspokojení.

Do programu 19SMP06 podalo žádost 19 subjektů, všech 19 projektů bylo podpořeno, a to v celkové výši 447 900 Kč. Celkové požadavky byly ve výši 513 474 Kč, což představuje 87,23 % uspokojení. V tomto dotačním programu patří mezi oprávněné žadatele pouze školy.

V roce 2019 byly OŠ KÚ KHK administrovány také výzvy na mimořádné účelové příspěvky (dále také jen „MUP“) příspěvkovým organizacím zřízeným KHK i v oblastech „Prevence rizikového chování“ a „Etická výchova ve školách“. V těchto oblastech bylo rozděleno 1 448 000 Kč.

- V oblasti Prevence rizikového chování a zdravého životního stylu dětí a mládeže bylo podáno 41 žádostí, žádosti byly podpořeny v celkové výši 1 063 000 Kč. Požadavky byly v celkové výši 1 556 525 Kč, podpořeny tedy byly ze 68,29 %.

- V oblasti Etické výchovy ve školách bylo podáno 19 žádostí, žádosti byly podpořeny v celkové výši 385 000 Kč. Požadavek ze strany škol byl ve výši 596 050 Kč, uspokojeny tedy byly ve výši 64,59 %.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo 47 vzdělávacích programů zaměřených na prevenci rizikového chování, případně studií, jejichž součástí byla i problematika prevence rizikového chování, včetně dvou běhů Studia k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů. Celkem se výše uvedených vzdělávacích akcí a studií zúčastnilo 841 osob.

Kraje pro bezpečný internet (dále také jen „KPBI“)

Od roku 2014 se Královéhradecký kraj zapojuje do projektu Kraje pro bezpečný internet, který získal záštitu Asociace krajů ČR. V rámci projektu proběhla i v roce 2019 žakovská soutěž. V rámci ČR úspěšně absolvovalo soutěžní kvíz 21 700 žáků. Statistika za KHK zaznamenala 2 469 úspěšných řešitelů e-kvízu (o 291 více než v roce 2018). V této části soutěže obsadil KHK 4. místo mezi 12 zapojenými kraji ČR. V nadstavbové soutěži Kvíz PLUS bylo v r. 2019 úspěšných 99 žáků z KHK (o 49 více než v roce 2018). V části Kvíz PLUS obsadil KHK 6. místo mezi zapojenými kraji. Finanční prostředky ve výši 50 000 Kč byly zaslány Kraji Vysočina formou dotace na realizaci, publicitu projektu a vzdělávání v oblasti elektronické bezpečnosti. Ceny do soutěže dodala společnost Microsoft s.r.o. V soutěžním kvízu byli oceněni 3 žáci v kategorii 8 – 12 let a 3 žáci v kategorii 13+.

V části Kvíz PLUS se o konečném pořadí žáků rozhodovalo na krajském finále, oceněno bylo 5 žáků, vítěz se zúčastnil celorepublikového finále.

Královéhradecký kraj motivuje školy k zapojení do soutěže možnostmi výhry - finančními dary ve výši 15 000 Kč a 10 000 Kč, které obdržely školy s nejvyšším podílem úspěšných řešitelů (Střední průmyslová škola elektrotechniky a infomačních technologií Dobruška, Střední škola vizuální tvorby, s. r. o. Hradec Králové, Vyšší odborná a Střední průmyslová škola Jičín, Základní škola a mateřská škola Dolní Branná, okres Trutnov). Do soutěže se celkem z KHK zapojilo 64 škol (o 29 škol více než v roce 2018). Slavnostní vyhlášení soutěže v rámci Královéhradeckého kraje proběhlo 18. prosince 2019 za účasti hejtmána PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D. a náměstkyně hejtmána Mgr. Martiny Berdychové. Na projekt KPBI v roce 2019 celkově KHK vynaložil 100 000 Kč.

Škola podporující zdraví

Škola podporující zdraví je projektem Světové zdravotnické organizace (dále také jen „WHO“), do kterého se zapojila i Česká republika. Vychází z aktualizovaného usnesení vlády ČR ze dne 8. 1. 2014 č. 23 ke Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Jsou vyhlášeny Akční plány pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020. Do výše uvedeného projektu je přihlášeno 24 škol z KHK (4 mateřské, 13 základních, 4 střední a 3 vyšší odborné).

O aktuálních informacích z oblasti prevence rizikového chování odbor školství pravidelně informoval jak ve Zpravodaji prevence rizikového chování, který OŠ vydává, tak na Školském informačním portálu Královéhradeckého kraje (dále také jen „ŠIP“).

1.13.2 Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Význam a obsah **environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty** (dále také jen „EVVO“) jsou vymezeny několika dokumenty – vedle zákonného zakotvení jde zejména o rámcové vzdělávací

programy (RVP) a Státní program EVVO a EP¹. Environmentální výchova je vymezena jako jeden ze sedmi základních cílů vzdělávání ve školském zákoně² a jako jedno z průřezových témat ve všech RVP je nedílnou součástí školních vzdělávacích programů.

EVVO je součástí celoživotního vzdělávání a zahrnuje jak formální vzdělávání (např. ve školách a v akreditovaných vzdělávacích zařízeních), tak neformální vzdělávání (např. v rámci volnočasových aktivit) i informální učení zaměřené na oblast životního prostředí. EVVO zároveň představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje.

EVVO úzce souvisí se **vzděláváním pro udržitelný rozvoj** (dále také jen „VUR“)³. VUR patří k hlavním cílům vzdělávání dle Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 a opatření k jeho rozvoji stanoví Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020.

Školy a školská zařízení vycházely při realizaci EVVO a VUR nejen z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje, ale také z Koncepce EVVO v Královéhradeckém kraji a Akčních plánů EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2016–2018 a 2019–2021.

V Královéhradeckém kraji absolvovalo do roku 2019 specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin cca 100 učitelů (z toho 82 bylo proškoleny v 8 bězích studia pořádaných Střediskem ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.). V srpnu 2019 byl zahájen 9. běh specializačního studia, pořádaný ve spolupráci Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje. Celkově se kurzů a seminářů EVVO, pořádaných krajským koordinátorem EVVO, zúčastnilo cca 440 učitelů.

V kraji funguje poradní sbor EVVO složený ze zástupců vzdělávacích středisek, škol i veřejné správy. Klíčovou roli v EVVO a VUR plnil krajský koordinátor EVVO, tuto funkci zastávalo z pověření kraje v letech 2018 a 2019 Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s. (dále také jen „SEVER“). V rámci krajské koordinace SEVER poskytoval školám i dalším institucím činným v EVVO metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Pokračovalo vydávání krajského bulletinu pro EVVO „Ekoton“. Nadále pokračovala také síť M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do které bylo ve školním roce zapojeno 62 základních a středních škol, a pro mateřské školy obdobná síť MRKVIČKA, do které bylo zapojeno 75 mateřských škol (počet je v obou případech stabilizovaný, meziročně se téměř nezměnil). Zejména pro učitele ZŠ a SŠ uspořádal krajský koordinátor EVVO 19. krajskou konferenci KAPRADÍ. Konference s tématem „Výchova k aktivnímu občanství“ se konala 23. listopadu 2018 v Centru rozvoje Česká Skalice (Vila Čerych). Zúčastnilo se jí cca 60 učitelů a dalších vzdělavatelů z různých organizací. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor EVVO 10. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO (8. 11. 2018) s tématem „Ekoškoly“, kterého se zúčastnilo cca 50 učitelů a lektorů výukových programů pro MŠ.

¹ Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025, schválený usnesením vlády č. 652 ze dne 20. července 2016, http://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

² § 2 Zásady a cíle vzdělávání, odst. 2): „Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména (...) g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.“

³ Strategie VUR přijatá Evropskou hospodářskou komisí (2005): „VUR rozšiřuje pojem environmentálního vzdělávání, které stále více řeší širokou škálu témat v oblasti rozvoje. Environmentální vzdělávání by se mělo rozvíjet a doplňovat o jiné oblasti vzdělávání, a to integrujícím způsobem směřujícím ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj.“

Síť středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů, a to jak krátkodobých, tak pobytových. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje Středisko ekologické výchovy SEVER na pracovištích v Hradci Králové a v Horním Maršově. Ve školním roce 2018/2019 uskutečnil cca 280 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 5 400 žáků všech typů škol, z toho 40 programů pobytových pro cca 1 000 žáků. Školy dále využívají programy dalších středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji: Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Modrý dům – INEX-SDA Kostelecké Horky, Dům pod jasanem Trutnov, Centrum přírodních věd – Hvězdárna Jičín, NaturaServis, oddělení komunikace ZOO Dvůr Králové a pracoviště environmentální výchovy Správy KRNAP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na vztah k přírodě a porozumění ekologickým systémům, dějům a zákonitostem, na stav životního prostředí a jeho složek (voda, půda, biodiverzita...), na klimatické změny, jejich dopady a možnosti adaptačních a mitigačních opatření, na postavení člověka v přírodě a historický vývoj vztahu člověka k přírodě, na vztah stavu prostředí a ekonomického a sociálního rozvoje na lokální i globální úrovni apod. Mimo jiných témat byla část výukových programů v rámci tematické krajské kampaně „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“ zaměřena na nakládání s odpady.

Školám, které mají zájem o dlouhodobou práci svých žáků zaměřenou na řešení různých problémů a témat, nabízí SEVER školní vzdělávací projekty. Největší tradici z nich v kraji má dlouhodobý celostátní program Škola pro udržitelný život⁴, zaměřený na propojení místně zakotveného učení s cíli udržitelného rozvoje, druhým významným celostátním programem rozvíjeným v kraji je program Ekoškola⁵. Další projekty pro školy byly ve školním roce 2018/2019 zaměřeny například na změny klimatu, jejich dopady a možnosti adaptačních a mitigačních opatření („Učíme se reagovat na změnu u klimatu“). V rámci projektů se pracovalo mimo jiné metodou místně zakotveného učení, metodou dějové linie a metodou badatelsky orientované výuky.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byly realizovány odborné semináře pro pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference, specializační studium pro školní koordinátory EVVO a další. Ve spolupráci s dalšími organizacemi v ČR krajský koordinátor EVVO realizoval významné projekty zaměřené na kolegiální podporu pedagogů financované z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále také jen „OP VVV“), do nichž se zapojily ZŠ a MŠ v kraji i Univerzita Hradec Králové – „CIVIS – Zaostřeno na občanské kompetence“, „Mistři kolegiální podpory v oblasti přírodovědné gramotnosti“ a „Kolegiální podpora v síti Mrkvička“. V rámci projektu CIVIS proběhla 28. března 2019 na Univerzitě Hradec Králové konference k přípravě učitelů v oblasti VUR a EVVO „Vzděláváme pro život odpovědný k přírodě a lidem“.

Vedle činností vykonávaných v rámci vlastního rozpočtu škol a dalších vzdělávacích institucí Královéhradecký kraj podporoval environmentální vzdělávání finančně příspěvky a granty na úseku životního prostředí. Pro rozvoj EVVO a VUR v kraji se podařilo krajskému koordinátorovi EVVO pro sledované období získat také významnou podporu ze zdrojů mimo rozpočet kraje – vedle Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání i z programu Erasmus+, SFŽP – Národního programu Životní prostředí a dotačního programu MŽP. EVVO podpořilo ve svých grantových programech také město Hradec Králové.

Významnou akcí bylo další z pravidelných setkání zástupců Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje k problematice EVVO uspořádané Libereckým krajem dne 16. května 2019 v Jablonném v Podještědí.

⁴ <http://www.skolaprozivot.cz/>

⁵ <http://www.ekoskola.cz/>

Ve sledovaném období se v oblasti EVVO a VUR dařilo naplňovat naprostou většinu z 9 opatření DZ KHK 2016–2020 v oblasti EVVO a VUR. Oproti předchozímu roku došlo k výrazné změně dotačního titulu v oblasti EVVO a tím k výraznému posunu v naplňování opatření „podpora kvalitních programů a rozvoje kapacit VUR, EVVO a GRV i formou víceletých grantů a investiční podpory“ – nově dotační program zahrnuje možnost financování až po 21 měsíců, zvýšila se horní hranice dotace až na 250 tis. Kč a tím se zvýšila možnost zahrnutí investičních nákladů.

Rezervy, na které je potřebné se soustředit v následujícím období, zůstávaly v těchto dvou oblastech opatření Dlouhodobého záměru:

- intenzivnější podpora výuky v bezprostředním kontaktu s přírodou a reálným světem (zde je zavedena možnost podpory z dotačních programů, existuje nabídka programů a projektů středisek EVVO, hledá se však nadále, jak motivovat školy k častější výuce mimo školu. Přínosem v tomto směru je důraz některých MAP na implementační aktivity rozvíjející či podporující místně zakotvené učení.

- naplánování využití prostředků OP VVV a Integrovaného regionálního operačního programu pro opatření ve VUR a EVVO v celoživotním vzdělávání (formálním i neformálním) prostřednictvím Regionálního akčního plánu, Krajského akčního plánu vzdělávání a Místních akčních plánů vzdělávání, začlenění opatření z oblasti VUR a EVVO do Regionálního akčního plánu a Krajského akčního plánu vzdělávání. V rámci KAP probíhala jednání k zahrnutí EVVO a byla vypsána nabídka seminářů pro ředitele, tyto semináře se však nepodařilo realizovat pro malý počet přihlášených, některé Místní akční plány - např. Rychnovsko, Trutnovsko, Královédvorský - výrazně akcentovaly témata související s EVVO a VUR – zejména v propojení s místně zakotveným učáním.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

V KHK nepůsobí žádné školy zajišťující pro příslušníky národnostních menšin vzdělávání v jazyce národnostní menšiny.

Tabulka 68: Počty dětí, žáků a studentů s nejčastějším cizím státním občanstvím

Druh školy	Školní rok 2017/2018				Školní rok 2018/2019			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	268	84	94	21	288	82	111	26
Základní školy	663	228	124	131	688	247	123	117
Střední školy	314	140	35	58	282	141	36	45
Vyšší odborné školy	10	3	0	4	8	2	0	1
Celkem	1 255	455	253	214	1 266	472	270	189

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2017, 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedené tabulky za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 vyplývá:

- ve školním roce 2018/2019 bylo ve školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 1 266 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 73,5 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,
- oproti školnímu roku 2017/2018 vzrostl počet dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 0,9 %, podíl tří nejčastěji zastoupených občanství zůstal nezměněn.

Za účelem zajištění bezplatné jazykové přípravy k začlenění žáků, kteří jsou dětmi osoby s cizí státní příslušností, do základního vzdělávání OŠ KÚ KHK na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků zvýhodňoval a podporoval v kraji celkem 8 základních škol, jejichž seznam je zpřístupněn na webových stránkách kraje:

- Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166
- Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109, příspěvková organizace
- Základní škola T. G. Masaryka Náchod, Bartoňova 1005
- Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596
- Základní škola Gutha-Jarkovského Kostelec nad Orlicí
- Základní škola, Trutnov, Komenského 399
- Základní škola, Trutnov 2, Mládežnická 536
- Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336

V individuálních případech, např. základních škol se zhoršenou dopravní obslužností, OŠ KÚ KHK podporoval i jiné základní školy.

1.14 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech

Jak vyplývá z výročních zpráv jednotlivých příspěvkových organizací v oblasti školství a sledování jejich činnosti zřizovateli, většina středních a vyšších odborných škol byla zapojena do jednoho nebo více národních či mezinárodních projektů. Díky mezinárodním projektům školy mohly své žáky, studenty a pedagogické pracovníky vysílat na smysluplné a dobře programově naplněné zahraniční stáže či vzájemné výměnné pobyty. Za tímto účelem vznikla mnohá partnerství škol nejen v rámci sousedních zemí, ale i dalších, ve většině případů evropských zemí (např. Polsko, Německo, Holandsko, Itálie, Belgie, ale i Gruzie, Nepál). Jednalo se převážně o projekty v rámci programu Erasmus+. Ty umožnily navázat gymnáziím a středním odborným školám mezinárodní spolupráci a významně tak zkvalitnit jazykovou i profesní, tzn. odbornou přípravu žáků a studentů. Studijní pobyty pedagogů byly zaměřeny na rozvoj jazykových dovedností a zkvalitnění znalostí v metodice výuky cizích jazyků.

V některých středních školách byly též realizovány projekty situované např. do oblastí prevence rizikového chování, zdravého životního stylu, podpory polytechnického vzdělávání.

Na zlepšování podmínek vzdělávání nadaných a talentovaných žáků byl zaměřen rozvojový program Excellence středních škol, v němž byla nejvýrazněji zastoupena a finančně podpořena gymnázia. Finanční prostředky z tohoto projektu byly určeny na odměny pedagogů, kteří se na odborné přípravě těchto nadaných a talentovaných žáků podíleli.

V rámci realizace Implementace krajského akčního plánu v Královéhradeckém kraji dosáhly některé školy na finanční prostředky, které byly použity např. k rekonstrukci odborných učeben, vybavení tříd, realizaci kroužků, exkurzí apod.

V rámci udržitelnosti dříve realizovaného projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Královéhradeckém kraji celá řada středních škol ve sledovaném období nabízela žákům činnost v přírodovědně a technicky zaměřených kroužcích, realizovala stáže a kurzy, pořádala projektové dny s tímto zaměřením a další aktivity.

Přehled rozvojových programů MŠMT, do kterých se zapojily školy v Královéhradeckém kraji, a využití finanční prostředky podle zřizovatelů jsou uvedeny v Příloze č. 1, tabulce 1.b až 1.d výroční zprávy. Přehled projektů podpořených z IROP a Operačního programu Životní prostředí (dále také jen „OPŽP“) organizací zřizovaných KHK je v Příloze č. 1, tabulce 1.e.

1.15 Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji

Projekt je realizován v období od 1. 2. 2016 do 31. 1. 2022 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání a školní rok 2018/2019 zasahuje do období třetího a čtvrtého roku realizace projektu.

Stejně jako v předcházejících obdobích byly i ve školním roce 2018/2019 postupně naplňovány cíle projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KAP“), jimiž je především zlepšení kvality vyučovacího procesu a řízení škol a rozvoj hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. V souvislosti s tím realizační tým projektu KAP spolupracoval na plánování, koordinaci a sledování tematických intervencí v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a v Integrovaném regionálním operačním programu ve shodě s dlouhodobými potřebami a prioritami kraje a škol v území.

Konkrétně to znamená, že probíhaly aktivity projektu zaměřené na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků působících na středních, vyšších odborných, mateřských a základních školách v Královéhradeckém kraji. Byly konány workshopy, semináře, přednášky či tematická setkávání na různá témata dle zájmu cílových skupin a zaměření jednotlivých platforem.

Tabulka 69: Konkrétní výčet jednotlivých aktivit KAP

Datum konání	Název aktivity
28.–29. 8. 2018	Spolu a jinak ve školním poradenství
30.–31. 8. 2018	Zážitková pedagogika ve výuce angličtiny
18. 9. 2018	Učitelé biologie sobě 2018
26. 9. 2018	Jak na matematickou gramotnost
17. 10. 2018	Budoucnost textilního a oděvního průmyslu v současném světě II
25. 10. 2018	Gastronomie současnosti - Thajská kuchyně
1. 11. 2018	Gastronomie současnosti - Thajská kuchyně
13. 11. 2018	Pozitivní Leadership
20. 11. 2018	Představení virtuální učebny
30. 11. 2018	Odemykání potenciálu - Jak vést děti ke štěstí a úspěchu
2. 1. 2019	Vzdělávání ve Finsku
3. 1. 2019	Podpora a rozvoj zástupců zřizovatele
8. 1. 2019	Výuka matematiky v digitálním světě
29. 1. 2019	Praktická biologie - přednášky

29. 1. 2019	Praktická biologie - přednášky a laboratorní praktika
11. 2. 2019	Skenování webových stránek - Zvýšení kyberbezpečnosti škol a školských zařízení
13. 2. 2019	Šablony pro SŠ a VOŠ II
13. 2. 2019	ARCHICAD 22 ve výuce
21. 2. 2019	Jak dosahovat lepších výsledků ve škole a pracovat a učit se s radostí – zkušenosti ze Slovenska i od nás
22.–3. 2. 2019	Inovativní metody výuky angličtiny
13. 3. 2019	AutoCAD ve výuce
15.–16. 3. 2019	Inovativní metody výuky angličtiny
21. 3. 2019	Gastronomie současnosti - Moderní česká kuchyně inspirovaná skandinávským stylem
23. 3. 2019	Je rozdíl mezi ZOO a cirkusem?
25. 3. 2019	Digitální technologie ve výuce
1. 4. 2019	Práce s ovčí vlnou - Plstění a filcování
20. 5. 2019	Finsko, Slovensko a Česko: Inspirace a sdílení zkušeností
3. 6. 2019	ARCHICAD 22 ve výuce – metoda BIM
5. 6. 2019	Jak (a proč) trvale budovat bezpečně vztahy ve škole
17.–18. 6. 2019	Děti a ztráta
21. –23. 6. 2019	Přírodovědná exkurze do Národního parku Šumava
26. –27. 8. 2019	Formativní hodnocení

Zdroj: OŠ KÚ

V průběhu měsíců leden–srpen 2019 probíhala evaluace a autoevaluace dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I, analýza podnětů z minitýmů a z terénu, z jednání řídicích výborů MAP a od dalších aktérů, přičemž do jednání byli zapojeni ředitelé škol různých stupňů a různých zřizovatelů, zástupci Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálně pedagogického centra, SZ DVPP KHK, Úřadu práce, Svazu průmyslu a dopravy a dalších institucí. Na základě výsledků těchto analýz a výsledků evaluace a autoevaluace dokumentu byla v letních měsících roku 2019 zahájena práce na přípravě dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II.

Na realizaci aktivit projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji bylo ve školním roce 2018/2019 vynaloženo celkem 4 176 571,34 Kč (včetně nepřímých výdajů).

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I

Projekt Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I (dále také jen „I-KAP KHK I“) se jako implementační projekt zaměřuje na realizaci aktivit naplánovaných v dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I vytvořeném v rámci realizace projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji.

Cílem projektu je napomoci zlepšení řízení škol, zvýšení kvality procesu vzdělávání a odborně-vzdělanostní úrovně pedagogických pracovníků; kombinuje aktivity zastřešující a aktivity jednotlivých partnerů.

Projekt Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I je zaměřen na čtyři klíčové aktivity – Podpora kariérového poradenství, Podpora společného vzdělávání, Podpora polytechnického vzdělávání a Podpora čtenářské a matematické gramotnosti žáků 2. stupně základních škol se slabšími výsledky, kteří se nepřipravují k přijímacímu řízení na střední školy, a žáků středních škol v oborech středního vzdělání s výučním listem.

Realizace projektu je naplánována na období 1. 1. 2018–31. 12. 2020 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3.

Výše celkového rozpočtu implementačního projektu I-KAP KHK I je 94 188 207,20 Kč. Královéhradecký kraj je příjemcem projektu a má devatenáct partnerů - Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje, Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje, ŠZ DVPP KHK a šestnáct středních a vyšších odborných škol (patnáct škol zřizovaných krajem, jedna střední škola soukromá).

Příjemce projektu v rámci podpory společného vzdělávání pracoval na tvorbě Školské inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje (dále také jen „ŠIKK“), v období školního roku 2018/2019 byla realizována analytická fáze a třídění dat, probíhala jednání v minitymu pro podporu společného vzdělávání v projektu KAP a šesti fokusních skupinách ustavených především pro přípravu ŠIKK.

Ve školním roce 2018/2019 své aktivity realizovaly všechny partnerské organizace zapojené do projektu. Konkrétní vzdělávací aktivity v jednotlivých oblastech jsou uvedeny v příslušných tabulkách níže.

Tabulka 70: Přehled vzdělávacích aktivit v oblasti Podpora kariérového poradenství

Název organizace	Datum konání	Název aktivity
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum	26. 9. 2018	Zvyšování odborných kompetencí výchovných poradců - 1. kariérový den - Jičín
	9. 10. 2018	1. Kariérový den - Hradec Králové
	1. 10. 2018	1. Kariérový den - Náchod
	5. 10. 2018	1. Kariérový den - Rychnov nad Kněžnou
	10. 12. 2018	2. Kariérový den v Hradci Králové
	12. 12. 2018	2. Kariérový den Jičín
	18. 12. 2018	2. kariérový den Náchod
	7. 12. 2018	2. kariérový den Rychnov nad Kněžnou
	17. 12. 2018	2. Kariérový den Trutnov
	5. 3. 2019	3. Kariérový den v Hradci Králové
	4. 3. 2019	3. Kariérový den Jičín
	18. 3. 2018	3. Kariérový den Rychnov nad Kněžnou
	12. 11. 2018	Specializační vzdělávání kariérních a výchovných poradců Náchod
	13. 11. 2018	Specializační vzdělávání kariérních a výchovných poradců Hradec Králové
	11. 2. 2019	Specializační vzdělávání kariérních a výchovných poradců Náchod
	12. 2. 2019	Specializační vzdělávání kariérních a výchovných poradců Hradec Králové
	1. 4. 2019	3. Kariérový den - Náchod
	2. 4. 2019	3. Kariérový den - Trutnov
	8. 4. 2019 10. 6. 2019 16. 9. 2019	Specializační vzdělávání kariérních a výchovných poradců Náchod
	9. 4. 2019 11. 6. 2019 17. 9. 2019	Specializační vzdělávání výchovných poradců Hradec Králové

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 71: Přehled vzdělávacích aktivit v oblasti Podpora společného vzdělávání

Název organizace	Datum konání	Název aktivity
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje	1.–2. 10. 2018	Dvoudenní výjezd třídy
	2.–3. 10. 2018	Dvoudenní výjezd třídy
	4.–5. 10. 2018	Dvoudenní výjezd třídy
	6. 12. 2018	Odborné konsilium
	18. 2. 2019	Odborné konsilium
	29. 4.– 30. 4. 2019	Dvoudenní výjezd třídy

	29. 4.– 30. 4. 2019	Dvoudenní výjezd třídy
	11. 6. 2019	Hospitace a konzultace MŠ a ZŠ Choustníkovo Hradiště

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 72: Přehled vzdělávacích aktivit v oblasti Podpora čtenářské a matematické gramotnosti

Název organizace	Datum konání	Název aktivity
Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566	21. 9. 2018	Práce s textem v kontextu přípravy k maturitě
	5. 11. 2018	Čtenářská gramotnost s autorem komiksů
	1. 2. 2019	Čtenářská gramotnost v knihovně se spisovatelkou
	15. 10. 2018	Dílna čtení prakticky a prožitkově
	30. 10. 2018	Matematická gramotnost
	19. 2. 2019	Rozvoj čtenářské gramotnosti v odborném školství
	3. 12. 2018	Tvořivá geometrie - modelování stereometrických úloh
	5. 4., 17. 6. 2019	Jak budovat úspěšnou školu aneb Úspěšná škola = úspěšný žák
	4. 4. 2019	Komiksy ve výuce přírodovědných předmětů
	4. 4. 2019	Kritické myšlení zaměřené na čtení s porozuměním
	2. 4., 9. 4., 23. 4., 14. 5., 6. 5. 2019	Kurz kritického myšlení
	13. 3., 3. 4. 2019	Matematika všude kolem nás
	19. 2. 2019	Rozvoj čtenářské gramotnosti v odborném školství
	25. 3., 9. 5. 2019	Setkání ředitelů aneb Příklady táhnou
	11. 6. 2019	Rozvoj matematické dovednosti ve středoškolském vzdělávání
19. 3. 2019	Pracovní listy ve výuce odborných předmětů	
Gymnázium, Dvůr Králové nad Labem, nám. Odboje 304	19. 9. 2018	Matematická gramotnost - Matematika v praxi
	5. 11. 2018	Exkurze Lidice, Praha - Divadlo na Vinohradech
	13. 9., 27. 9., 11. 10., 25. 10., 8. 11., 22. 11., 6. 12., 14. 12. 2018, 20. 1. 2019	Dílny tvůrčího psaní
	14. 11. 2018	Odpoledne plné hlavolamů

	19. 12. 2018	Projektové dopoledne tvůrčího psaní
	5. 12. 2018	Šachový turnaj a turnaj v dámě
	12. 12. 2018	Školní záhada
	26. 4.– 28. 4. 2019	Čtenářská exkurze do západních Čech
	9. 4. 2019	Hanin kufřík
	3. 5. 2019	Literárně-čtenářská exkurze a workshop do Kostelce nad Orlicí a Rychnova nad Kněžnou
	14. 2., 21. 2., 28. 2., 14. 3., 11. 4., 25. 4., 9. 5., 23. 5., 13. 6., 20. 6. 2019	Kroužek tvůrčího psaní
	2. 5. 2019	Po stopách Jana Nerudy - Praha
	6. 5. 2019	Národní divadlo Praha
Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř	4. 10. 2018– 23. 5. 2019	Kroužek Umíme matiku
Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové	1. 9.–30. 9. 2018	Matematická gramotnost
Střední škola a Vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.	9. 1.–26. 4. 2019	Kroužek Maturitní četba
	7. 1.–17. 6. 2019	Kroužek Holocaust v literatuře
Střední škola služeb, obchodu a gastronomie, Hradec Králové	26. 6. 2019	Den s pohádkou
	4. 6.–5. 6. 2019	Pouť krkonošská K. H. Máchy - SŠ
	23. 6.– 24. 6. 2019	Pouť krkonošská K. H. Máchy - ZŠ
	19. 10. 2018	Babička Boženy Němcové
	25. 10. 2018	Babička Boženy Němcové
	26. 10. 2018	Babička Boženy Němcové
	31. 10. 2018	Babička Boženy Němcové
	25. 10. 2018	Babička Boženy Němcové
	29. 3. 2019	Literární toulky Hradcem Králové
	27. 3. 2019	Literární toulky Hradcem Králové
	19. 12. 2018	U nás s Aloisem Jiráskem
	19. 12. 2018	U nás s Aloisem Jiráskem

Zdroj: OŠ KÚ

Podpora polytechnické výchovy a vzdělávání

Do této aktivity jsou zapojeni téměř všichni partneři projektu a výčet jednotlivých činností by byl příliš obsáhlý. V souhrnu lze říci, že příjemcem projektu byla podporována etická výchova a vzdělávání realizací řady seminářů na různá témata z oblasti etiky jak přímo ve školách podle jejich zájmu, tak v otevřených seminářích pořádaných v budově Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Celkem proběhlo více než 60 těchto vzdělávacích akcí.

Přírodovědné vzdělávání bylo podpořeno organizací setkání ke sdílení dobré praxe vyučujících základních a středních škol, doplněné o seznámení s dílčími výsledky pedagogického průzkumu Univerzity Karlovi realizovaného ve školách využívajících software Corinth.

Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje uskutečnila desítky oborových a popularizačních setkání škol a zaměstnavatelů v různých místech kraje.

Školy jako nejpočetnější skupina partnerů projektu realizovaly své aktivity podle harmonogramu – jednalo se především o kroužky, jednodenní i vícedenní exkurze a projektové dny. Seznam těchto aktivit čítá 370 položek.

Na realizaci aktivit projektu I-KAP I bylo ve školním roce 2018/2019 vynaloženo celkem 42 783 373,11 Kč (včetně nepřímých výdajů).

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2019 odbor školství KÚ KHK rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právníkům osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromou osobou. Tato kompetence je ve většině případů vymezena v ustanoveních §§ 160–163 školského zákona. V oblasti financování školství nedošlo k legislativním změnám, které by ovlivnily základní principy financování v tomto roce (přijaté změny školského zákona se naplno uplatní až od r. 2020).

Převážná část dotací byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání - na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na DVPP a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Výše této neinvestiční dotace byla 6 796 592,396 tis. Kč, z toho 4 933 984,986 tis. Kč na mzdy (v r. 2018 to bylo 5 905 283,786 tis. Kč z toho 4 280 406,482 tis. Kč na mzdy, v r. 2017 to bylo 5 112 476,289 tis. Kč, z toho 3 694 860,417 tis. Kč na mzdy).

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly kraji přiděleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy normativně podle počtu dětí, žáků a studentů prostřednictvím republikových normativů. V roce 2019 již rozpočet kraje nebyl upravován s ohledem na financovaná podpůrná opatření ve vzdělávání v obecním a krajském školství. Školám a školským zařízením byly prostředky odborem školství KÚ KHK rozepisovány prostřednictvím krajských finančních normativů. V průběhu roku byly prováděny individuální úpravy, zejména rozpisy prostředků uvolňovaných z rezervy OŠ KÚ na zabezpečení podpůrných opatření ve vzdělávání ve školách a školských zařízeních.

Ve finančním zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2019 došlo ve srovnání s předchozími roky k výraznému zlepšení. Zlepšila se situace i v oblasti středního a speciálního školství (lepší zdroje finančních prostředků, nárůst počtu žáků u většiny škol, popř. racionalizace jejich činnosti).

Celkový počet zaměstnanců financovaných ze státních dotací byl ze strany MŠMT stanoven prostřednictvím dílčích ukazatelů. Výsledný limit pro rok 2019 činil 12 481,331 průměrných přepočtených zaměstnanců z dotace na přímé neinvestiční výdaje (dále také jen „NIV“), k tomu byly navíc další úvazky zaměstnanců kryty z dotací rozvojových programů MŠMT. Skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF byl 12 670,2597, z toho 182,4567 bylo hrazeno z ESF. Limit zaměstnanců byl díky navýšení počtu zaměstnanců prostřednictvím rozvojových programů dodržen. Limit pro rok 2018 byl nižší: 12 283,490 zaměstnanců.

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2019 patřily tyto rozvojové programy:

- Částečné vyrovnání mezikrajových rozdílů v odměňování pedagogických pracovníků mateřských, základních a středních škol, konzervatoří a školních družin v roce 2019: 114 637,51 tis. Kč;
- Podpora financování základních a středních škol při zavádění změny systému financování regionálního školství: 27 158,94 tis. Kč;
- Finanční zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů se zohledněním provozu mateřských škol: 22 109,61 tis. Kč;
- Podpora odborného vzdělávání ve středních školách ve školním roce 2018/2019: 6 791,17 tis. Kč;
- Navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních: 10 510,81 tis. Kč;
- Podpora výuky plavání v základních školách v r. 2019 – ve 2 etapách bylo poskytnuto základním školám celkem 3 551,40 tis. Kč.

První tři uvedené programy souvisí s kroky, kterými MŠMT podpořilo postupný náběh reformy financování.

Vyčíslené údaje představují celkový přidělený objem dotací, po odpočtu realizovaných vratek nečerpaných dotací zaslaných zpět MŠMT v r. 2019.

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů v r. 2019 je uveden v tabulkách Přílohy 1. (tabulka č. 1. a, 1. b).

V samostatné působnosti kraje odvětví školství KHK (kap. 14) zajišťovalo zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK. Financování reprodukce majetku kraje svěřeného těmto organizacím je v kompetenci investičního odboru (kap. 21 - investice a evropské projekty a kap. 50 - Fond rozvoje a reprodukce).

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2019 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem z rozpočtu kraje představoval částku 14 734,82 tis. Kč v ostatních běžných výdajích a 664,0 tis. Kč ve výdajích na kofinancování. K tomu 4 094,56 tis. Kč činila dotace ze státního rozpočtu na soutěže a na podporu mládeže na krajské úrovni.

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2019, včetně krajských prostředků a dotací obdržенých v r. 2019 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1. a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v tab. č. 1. a přílohy ekonomické části vyčísleny i objemy roku 2018 a 2017. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku na účet MŠMT.

V tabulkách č. 1. b, 1. c a 1. d jsou blíže zachyceny prostředky poskytnuté z MŠMT ze státního rozpočtu v členění dle zřizovatele škol a školských zařízení.

V příloze 2 přikládáme celkový přehled rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele na krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy 3–5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1. - 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku (oddíl V. výkazu). Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením, v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství došlo ke stabilizaci finančních zdrojů. V normativním rozpisu rozpočtu pro rok 2019 z úrovně MŠMT se ještě promítl pokles počtu žáků ve středním školství a VOŠ. Souběžně však se pozitivně projevilo snížení objemu vyplácených nárokových složek platu zaměstnanců ve středních školách v důsledku přijatých organizačních opatření. Z normativně přidělených prostředků na platy bylo možné profinancovat lepší výši platů v krajských normativech. Dále pak byla oproti r. 2018 plně finančně pokryta všechna vykázaná podpůrná opatření ve vzdělávání včetně nároků u speciálních škol. Velmi pozitivně ke zvýšení nenárokových složek platu pedagogů přispěl rozvojový program Částečné

vyrovnání mezikrajských rozdílů v odměňování pedagogických pracovníků MŠ, ZŠ, SŠ, konzervatoří a ŠD v roce 2019.

Změny výkonů rozhodných pro rozpočet dotace r. 2019 z MŠMT: pokles výkonů středních škol o 2,81 % a výkonů VOŠ o 15,84 % oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2018. Pro oba roky byli do výkonů v rozpisu rozpočtu republikovými normativy z MŠMT započtení žáci denního nástavbového studia. Nárůst počtu žáků ve středním školství se projevil v úpravě v září a byl zohledněn v aktualizovaném rozpočtu jednotlivých škol (v rámci přiděleného objemu z rezervy KÚ).

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2019 činila 2 051 533,29 tis. Kč, tj. o 234 997 tis. Kč více než v r. 2018. Z toho 73 493 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce. Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2018 činila 1 816 536,044 tis. Kč, z toho 45 774 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze č. 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2018 došlo ke zvýšení o 29,8067 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. o 0,83 %). Důvodem je další nárůst úvazků spojený s poskytovanými podpůrnými opatřeními ve výuce, zejména u speciálních škol. Dále pak nárůst úvazků učitelů od září podpořený finančními prostředky z rozvoj. programů MŠMT.

Tabulka 73: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2017–2019

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2019	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2018	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2017	Meziroč. změna počtu zaměst 2019-2018
Celkem	3 695,2051	3 670,8146	3 660,97	24,3905
- ze stát. rozp.	3 599,8326	3 570,0259	3 572,071	29,8067

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 7. 2. 2020

Změny úvazků od září 2019 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2019 jsou uvedeny v Přílohách č. 3–5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční příspěvky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2019 částku 403 667, 40 tis. Kč (na provoz, mimořádné účelové příspěvky), z toho příspěvky na provozní výdaje a odpisy z kapitoly školství 395 526,18 tis. Kč (v r. 2018 celkem z kap. školství 377 621,48 tis. Kč a v r. 2017: 375 622,77 tis. Kč).

K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále také jen „FRR“, viz níže) a na kofinancování a předfinancování projektů.

V roce 2019 byl celkový objem neinvestičních příspěvků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2018 vyšší o 19 073,14 tis. Kč (v r. 2018 objem včetně prostředků z jiných rozpočtových kapitol, bez FRR činil 384 594,26 tis. Kč). Samotné příspěvky na provoz kryté z rozpočtu

odvětví školství byly v r. 2019 vyšší o 17 904,7 tis. Kč než v r. 2018. Zásadní podíl na tom měly prostředky poskytované na řešení specifických požadavků škol.

V průběhu roku 2019 byly řadě organizací z rozpočtu kraje poskytnuty finanční prostředky určené k řešení specifických požadavků. Za nejvýznamnější považujeme následující aktivity:

- podpora polytechnického a digitálního vzdělávání ve středních a základních školách zřízených krajem (příspěvek neinvestiční, popř. i investiční) – uvolněno 4 381,68 tis. Kč (2 871,1 tis. Kč v r. 2018),
- posílení odměňování učitelů odborných předmětů v oborech skupin 23 - strojírenství a 26 - elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika u středních škol KHK. V roce 2019 bylo finančně dokryto z výsledku hospodaření na výsledný objem ve výši 10 000 tis. Kč (v r. 2017 celkem 13 400 tis. Kč),
- obnova výpočetní techniky ve výši 12 066 tis. Kč,
- navýšení prostředků mimořádných účelových příspěvků z kap. 9 (5 244,82 tis. Kč v roce 2019, 3 404,6 tis. Kč v roce 2018).

Nebyly zohledněny, popř. jen částečně, požadavky školství na financování těchto aktivit:

- obnova vybavení ubytovacích kapacit a doplnění nastavitelného nábytku ve školách ve výši 9 000 tis. Kč,
- potřeba obnovy výpočetní techniky ve školách je výrazně vyšší než poskytnutá částka - byla zohledněna jen částečně.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 2 485,20 tis. Kč, z toho částka 387,79 tis. Kč byla zaplacená krajem na nájemné.

Organizacím byl stanoven odvod z fondu investic v celkové výši 44 032,08 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2019 byly odvody napočteny ve výši 80 % odpisů).

Kapitálové příjmy z prodeje nemovitého majetku kraje ve školství zapojené do rozpočtu pro odvětví činí v r. 2019 částku 930 tis. Kč.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje svěřený školám a školským zařízením byly finančně řešeny zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2019 představoval částku 171 754,02 tis. Kč – ve srovnání s předchozími roky je to více (138 700,77 tis. Kč v roce 2018, 136 051,44 tis. Kč v roce 2017, 114 148,93 tis. Kč v roce 2016, 84 377,07 tis. Kč v roce 2015, celkem 69 242,7 tis. Kč v roce 2014). Z tohoto objemu bylo schváleno 114 573,02 tis. Kč na investiční transfery příspěvkovým organizacím (dále také jen „PO“), 31 084,0 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 1 536,0 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na běžné výdaje, 24 561,0 tis. Kč na kapitálové výdaje kraje pro školství (objem akcí, kde kraj byl investorem). Rok 2019 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit za příznivější než předchozí roky. Souběžně se však negativně uplatňuje nárůst cen stavebních prací.

Velmi klíčové byly v r. 2019 vynakládané prostředky na akce spolufinancované z evropských fondů, zejm. z IROP, Integrované územní investice (dále také jen „IROP-ITI“) a OPŽP. K tomuto bylo v rozpočtu kap. 21 - investice a evropské projekty po všech změnách rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 247 203,71 tis. Kč na investice a 8 569,20 tis. Kč na neinvestice (450 663,15 tis. Kč na investice a 16 399,89 tis. Kč na neinvestice v roce 2018, 70 565,79 tis. Kč na investice a 346,73 tis. Kč na neinvestice v roce 2017, 21 367,05 tis. Kč na investice a 821,86 tis. Kč na neinvestice v roce 2016, 109 211,9 tis. Kč na investice a 1 725,67 tis. Kč na neinvestice v roce 2015, v roce 2014 celkem 91 583,94 tis. Kč na investice a 10 900,5 tis. Kč na neinvestice). Větší část těchto prostředků, která byla

vynaložena na předfinancování projektů, se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů. Jde o historicky druhé nejvyšší výdaje do školství v 1 kalendářním roce od vzniku krajů.

Přehled realizovaných projektů je v tabulkové příloze č. 1.e.

Částka 3 506,8 tis. Kč byla na investice do PO vynaložena přímo z rozpočtu školství. V kap. 14 byly vedeny i investiční prostředky na kofinancování a předfinancování projektů škol a školských zařízení ve výši 6 744,74 tis. Kč.

V rámci investic projektu „Rozšíření strategické průmyslové zóny Solnice – Kvasiny a zlepšení veřejné infrastruktury v Královéhradeckém regionu“ bylo v roce 2019 vynaloženo 39 588,764 tis. Kč (z toho 33 000,0 tis. Kč státní dotace) na realizaci akce „Modernizace Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166 – II. etapa, areál Na Jamách“. Akce byla ukončena v září 2019.

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové programy u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2019 zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Na mimořádné účelové příspěvky na drobné projekty krajských škol pro vzdělávání, prevenci, oblast volnočasových aktivit a sportu byla z rozpočtu kraje poskytnuta částka 5 244,82 tis. Kč.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem zejména v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v r. 2019 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 5 960,0 tis. Kč (5 845,06 tis. Kč v roce 2018, 5 803,95 tis. Kč v r. 2017, 5 664,25 tis. Kč v roce 2016, 5 548,0 tis. Kč v r. 2015). Nově byla vyplácena stipendia i studentům oboru Diplomovaná všeobecná sestra a Diplomovaná dětská sestra na VOŠ: vyplaceno celkem 739,0 tis. Kč.

Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden–červen 2019 a září–prosinec 2019.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Pro financování škol a školských zařízení zřízených obcemi byly i pro rok 2019 v oblasti mzdových prostředků klíčové změny výkonů rozhodných pro rozpočet: celkový pokles výkonů v mateřských školách o 1,21 % a nárůst výkonů základních škol o 1,21 % oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2018. V září 2019 došlo k dalšímu nárůstu počtu žáků v základních školách a školních družinách (dále také jen „ŠD“) a dílčímu nárůstu počtu dětí v mateřských školách (dále také jen „MŠ“).

Úroveň finančního zabezpečení mezd v obecním školství byla stabilizovaná a oproti r. 2018 lepší s ohledem na množství disponibilních prostředků rozepisovaných na navýšení nenárokových složek zaměstnanců škol. V oblasti ostatních neinvestičních výdajů byla situace též stabilní. I v obecním školství velmi pozitivně přispěl ke zvýšení nenárokových složek platu pedagogů rozvojový program Částečné vyrovnání mezikrajských rozdílů v odměňování pedagogických pracovníků MŠ, ZŠ, SŠ, konzervatoří a ŠD v roce 2019.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2019 činila 4 745 059,107 tis. Kč (o 656 311 tis. Kč více než v r. 2018). Z toho 335 042,8 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření

ve výuce. Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2018 činila 4 088 747,742 tis. Kč, z toho 241 145,7 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve výuce s normovanou finanční náročností.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti r. 2018 došlo ke zvýšení o 351,3116 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 4,03 %).

Tabulka 74: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2017–2019

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2019	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2018	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2017	Meziroč. změna počtu zaměst. 2019-2018
celkem	9295,9493	8 975,5860	8 688,790	320,3633
- ze stát. rozp.	9070,4271	8 719,1155	8 451,237	351,3116

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 7. 2. 2020

Změny souvisí zejména s pokračujícím nárůstem počtu žáků v základních školách a ŠD a množstvím realizovaných podpůrných opatření ve vzdělávání, spojených s nárůstem úvazků zaměstnanců. Dále pak byl nárůst úvazků učitelů od září podpořen finančními prostředky z rozvoj. programů MŠMT.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení jsou uvedeny v Přílohách 3–5.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2019 školám a školským zařízením zřízeným obcemi jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde uvedené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále také jen „OP VK“), dotace na preventivní programy, na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1. a zachycuje údaje rozpočtované krajem).

Objem dotace převedený v roce 2019 na realizaci projektů z OP VVV obecních škol činí 232 258,921 tis. Kč. Vzhledem k charakteru dotace však není zahrnut v rozpočtu kraje.

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 2 764,25 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 328,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). Z dotace MŠMT byla soukromým školám krajem poskytnuta částka 334 851,26 tis. Kč (290 616,47 tis. Kč v roce 2018, 255 651,218 tis. Kč v roce 2017, v roce 2016 dotace 209 934,9 tis. Kč, v roce 2015 to bylo 193 073 tis. Kč). Objem rozpočtu dotace soukromých škol se zvýšil zejména z důvodu nárůstu počtu financovaných subjektů a velkého množství financovaných podpůrných opatření ve vzdělávání.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2019 též zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu od MŠMT jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b).

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 154,267 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity a sport 18,0 tis. Kč.

2.4 Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Rozdělení dotace na přímé výdaje na vzdělávání mezi školy a školská zařízení v členění dle jednotlivých typů a zřizovatelů v letech 2017–2019 je uvedeno v Příloze 2.

Tabulka zachycuje podíl jednotlivých typů škol a školských zařízení na celkovém objemu NIV celkem i meziroční vývoj.

Rekapitulace tabulkových příloh ekonomické části

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství a navazujících kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje pro roky 2017–2019 (tab. č. 1. a)

Rozdělení dotací poskytnutých kraji z MŠMT v roce 2019, 2018, 2017 dle zřizovatelů škol a školských zařízení (tab. č. 1.b–1.d)

1.e Přehled projektů realizovaných v roce 2019 spolufinancovaných z evropských fondů

Příloha č. 2

Rozdělení objemu neinvestiční dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2019, 2018, 2017 (tabulka č. 2)

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem a obcemi celkem v roce 2019“ (tab. č. 3. a–3. c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách bez ohledu na způsob odměňování a zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2019 (tab. 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na způsob odměňování a zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Příloha č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2018 a 2017.

3. Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji

V oblasti předškolního vzdělávání došlo od školního roku 2018/2019 k posunu věkové hranice pro právo přednostního přijetí dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu mateřské školy.

Od školního roku 2014/2015 dochází k nepřetržitému poklesu počtu dětí v mateřských školách. Do mateřských škol od školního roku 2018/2019 nastoupilo 5 807 dětí, celkem nebylo vyhověno 827 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti ještě o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol. Snižující se počet dětí lze do budoucna využít ke snižování počtu dětí ve třídě. Nižší počty dětí ve třídě by měly vést ke zkvalitnění předškolního vzdělávání, k individualizovanému vzdělávacímu přístupu a tím i ke snížení počtu odkladů povinné školní docházky.

V oblasti základního vzdělávání KHK v souladu s dlouhodobým záměrem v případě potřeby poskytoval metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. Strategie vzdělávací politiky KHK bude postavena na podpoře vytváření podmínek pro zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání a podpoře škol při zavádění proinkluzivních opatření. S tím souvisí i podpora škol k zajištění efektivního a intenzivnějšího vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem. Dále je zvýšení kvality učení třeba podpořit uplatňováním badatelských činností a rozvojem čtenářské a matematické gramotnosti. Krajský akční plán rozvoje vzdělávání počítá i s podporou rozvoje kariérového poradenství pro odpovědné profesní a kariérní rozhodování a dále s podporou metodických setkání pedagogických pracovníků ZŠ a SŠ a rozvíjení jejich vzájemné spolupráce.

KHK bude v následujících letech i nadále podporovat polytechnickou výchovu včetně řešení otázky případného nedostatečného vybavení škol, zvláště v menších obcích. V této souvislosti je třeba počítat s tím, že vzdělávací proces se bude stále více vyvíjet směrem k digitalizaci vzdělávání žáků i pedagogů. Cílem by měl být rozvoj schopností pracovat s informacemi, digitálních kompetencí a technických dovedností žáků.

V oblasti středního vzdělávání se zvýšil počet středních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení o jednu. Z celkového počtu 77 středních škol právě 3 střední školy (soukromé) nevykonávaly svoji činnost, nevzdělávaly žádné žáky a v průběhu školního roku byly vymazány z rejstříku škol a školských zařízení. Počet nabízených míst přesahoval počet uchazečů, kteří mohli do středního školství vstoupit. Celkové počty žáků se ustálily na dlouhodobém minimu.

V oblasti přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou se v 1. kole opět konala jednotná zkouška. Minimální bodová hranice nutná pro přijetí nebyla centrálně stanovena.

Došlo ke změně systému vyplácení finanční podpory žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech středního vzdělání s výučním listem. Podporování jsou prostřednictvím krajských stipendií žáci 24 vybraných oborů vzdělání s výučním listem SŠ zřizovaných KHK.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání v meziročním srovnání opět poklesl zájem o studium, a to především v denní formě vzdělávání. Celkový počet studentů VOŠ v KHK se tak dostal na historické minimum. Z 11 VOŠ zapsaných na začátku školního roku 2018/2019 v rejstříku škol a školských zařízení 2 nevzdělávaly žádné studenty. Mírně se snížil procentní úbytek studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku. Studenti vzdělávající se v oboru vzdělání 53-41-N/1 Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání, jsou podporováni Královéhradeckým krajem formou stipendia.

V oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve sledovaném období pokračoval proces zavádění společného vzdělávání. Důraz byl kladen na efektivní využívání podpůrných opatření. Celkový počet žáků se SVP mírně poklesl, největší absolutní úbytek byl zaznamenán na SŠ. V mateřských školách byly nejčastěji integrované děti s vadami řeči. V základních a středních školách se jednalo o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení.

Ve speciálních školách, resp. třídách, pokračoval pokles počtu žáků, ale nebyl již tak výrazný a v absolutních číslech se týkal jen středních škol, resp. oborů vzdělání kategorie E. Zde je patrný trend zařazování žáků se SVP do běžných tříd. Je totiž velice složité vytvořit třídy samostatně pro žáky s doporučením k zařazení do třídy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona a vedle toho i třídy běžné.

V oblasti **základního uměleckého vzdělávání** bude KHK podporovat obsahové zkvalitňování základního uměleckého vzdělávání s využitím prostředků EU a zachování stávající sítě základních uměleckých škol.

V oblasti jazykového vzdělávání došlo k nárůstu počtu žáků jazykových škol. Jen velmi malá část žáků zakončí své studium státní jazykovou zkouškou. Kapacity škol jsou v této oblasti i nadále dostačující.

V oblasti zájmového vzdělávání je stávající síť SVČ dostatečná a není nutné ji navyšovat. V souladu se Strategií dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v rámci DZ ČR 2015–2020 bude ve školních družinách a školních klubech umožněno navyšování kapacit podle potřeby s ohledem na kapacity základních škol v dané oblasti. Dále je třeba podporovat a motivovat talentovanou mládež pro aktivní účast v soutěžích. Zabezpečit stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží vyhlášených MŠMT prostřednictvím ŠZ DVPP KHK.

Hlavní cíle a opatření **oblasti tělovýchovy a sportu** byly v souladu s DZ KHK 2016–2020 a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji plněny průběžně. Podpora činnosti sportovních organizací byla realizována zejména formou finanční podpory jejich aktivit. I při zachování širokého spektra podporovaných aktivit se tato podpora z krajského rozpočtu v roce 2019 významně navýšila. V rámci krajských dotačních programů vzrostla meziročně podpora oblasti tělovýchovy a sportu proti roku 2018 o téměř 5 mil. korun (na 15 149 000 Kč). K navýšení finanční podpory došlo také u sportovních akcí s trvalou záštitou rady kraje, kde došlo k navýšení o 150 000 Kč (na 1 550 000 Kč). Podpora činnosti Vsesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských článků sportovních asociací zůstala zachována na úrovni roku 2018. Hlavním cílem pro další období bude zachovat a dále rozvíjet činnost a aktivity sportovních organizací (zejména NNO), organizaci významných sportovních akcí v KHK, reprezentaci kraje, investice do sportovních objektů a zařízení, pohybovou gramotnost obyvatel kraje i vzdělávání a rozšiřování odborných znalostí pracovníků sportovních organizací. Dále realizovat vlastní celokrajské projekty a aktivity v oblasti tělovýchovy a sportu, prohlubovat spolupráci se sportovním prostředím v kraji a vytvořit nový krajský koncepční materiál k oblasti sportu v KHK.

V oblasti volnočasových aktivit byly v roce 2019 cíle a opatření stanovené DZ KHK 2016–2020 a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji naplňovány zejména prostřednictvím finanční podpory projektů podpořených v rámci krajských dotačních programů, které pokrývají celou škálu činností zejména organizací pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase. V roce 2019 byla z krajského rozpočtu podporována celoroční činnost NNO, pořádání akcí pro děti a mládež, táborová činnost, mezinárodní spolupráce, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků, ale i obnova a údržba materiálně-technického vybavení či rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení, které jsou pro volnočasové aktivity dětí a mládeže využívány. V neposlední řadě byla realizována také podpora naplňování Koncepce podpory mládeže MŠMT na období 2014–2020. V lednu 2019 proběhlo v sále Zastupitelstva Krajského úřadu Královéhradeckého kraje vyhlášení IV. ročníku Zlaté koruny Královéhradeckého kraje, kde bylo oceněno 15 vybraných dobrovolníků. Na

podzim byla ve spolupráci s dalšími partnery organizačně podpořena Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a Celostátní konference pracovníků školních družin.

V oblasti poradenských služeb došlo v souvislosti se zavedením společného vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP k velkému nárůstu práce a administrativy. Poradenské služby (PPP a SPC) v kraji zajišťovalo 7 právnických osob, z toho 5 zřizovaných krajem, 1x MŠMT a 1x privátní sektor. Změny nastaly především v SPC Jičín a Rychnov nad Kněžnou, kde se nabídka rozšířila o poskytování poradenských služeb pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra. Zároveň došlo k převodu klientů z těchto lokalit, kteří byli doposud nuceni jezdit do SPC Trutnov, Hradec Králové a Náchod. Významně se tak zkrátila dojezdová vzdálenost pro klienty a také se zkrátily objednávací lhůty. Celkově se počty klientů školských poradenských zařízení navýšily. Navýšení u SPC není však již tak významné.

V oblasti školských účelových zařízení nedošlo k žádným významným meziročním změnám. U všech organizací i přes ekonomické problémy zůstává zachován jejich rozsah nabízených služeb a poslání.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2018/2019 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu stravy ve školních jídelnách, motivovat strážníky ke zdravému životnímu stylu, zvyšovat zájem o školní stravování a získávat stále nové strážníky. Školní jídelny se snaží vycházet vstříc strážníkům se zdravotními problémy a potřebou dietního stravování. Dle svých možností odborně připravují konkrétní dietní pokrmy nebo na základě dohody se zákonnými zástupci dětí a žáků řeší stravování individuálně. V oblasti školního stravování i ve školním roce 2018/2019 pokračoval trend zapojit se do různých projektů, např. Zdravá školní jídelna, Obědy do škol, Obědy pro děti apod., které nejen zvyšují kvalitu a prestiž školních jídelen, ale také pomáhají zajistit dětem a žákům ze sociálně slabých rodin finanční prostředky na celodenní stravování v mateřských školách a obědy v základních školách.

Stále se měnící nároky, obsahy učiva, nové metody a principy vyžadují stále další vzdělávací akce. Při realizaci aktivit **v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové dle novelizované legislativy a požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje. Do programové nabídky zařadilo ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů jiných institucí, především ČŠI, zřizovatelů škol a školských zařízení a Krajské hygienické stanice KHK. Programová nabídka zahrnuje vzdělávání pro všechny typy škol a školských zařízení, zahrnuje mimo jiné také vzdělávání v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání.

Priority a úkoly státní politiky v oblasti vzdělávání zajišťuje Národní pedagogický institut České republiky, který je přímo řízenou organizací MŠMT. NPI ČR garantuje kvalitní, jednotnou a celoplošnou realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i pracovníků pracujících s mládeží v nestátních neziskových organizacích.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin k zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou výuku českého jazyka, a až do realizace případné systémové podpory vzdělávání těchto dětí a žáků bude i nadále pokračovat v této aktivitě.

V oblasti primární prevence jsou průběžně naplňovány cíle stanovené především v Koncepti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024. V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická, tak finanční podpora. Aktivity škol a nestátních neziskových organizací v oblasti primární prevence rizikového chování byly podporovány z dotačního programu vyhlášeného MŠMT a dotačních programů a mimořádných účelových příspěvků poskytnutých Královéhradeckým krajem. V r. 2019 se školy z Královéhradeckého kraje opět zapojily do dobrovolného Systému výkaznictví preventivních aktivit ve školách. Školám, které nevyužívají on-line

system, bylo umožněno poskytnout obdobná data dotazníkem. Z výsledků získaných systémem výkaznictví a dotazníkem vyplývá, že je nezbytné na žáky nadále preventivně působit zejména v oblastech vztahů mezi žáky, prevence užívání tabáku, závažných přestupků proti školnímu řádu, závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) a záškoláctví.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo 47 vzdělávacích programů zaměřených na prevenci rizikového chování. KHK finančně podpořil studium školních metodiků prevence k získání kvalifikace v oblasti specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů. Preventivní programy a poradenskou pomoc školám zajišťovali metodici prevence PPP Královéhradeckého kraje, spolupracující nestátní neziskové organizace, policie ČR, Středisko výchovné péče (dále také jen „StřVP“), Orgán sociálně-právní ochrany dětí. V KHK se uskutečnily v roce 2019 dva Poradenské dny (Společně k bezpečí, z.s.), KHK se prezentoval na konferenci Bezpečná škola 2019, nad kterou měl záštitu hejtmán Královéhradeckého kraje.

Již po páté se školy Královéhradeckého kraje zapojily do projektu Kraje pro bezpečný internet. Zvýšil se počet úspěšných řešitelů i zapojených škol. V soutěžním e-kvízu obsadil Královéhradecký kraj 4. místo mezi zapojenými kraji a v nadstavbové soutěži Kvíz PLUS 6. místo. Královéhradecký kraj motivoval školy k zapojení do soutěže možností výhry. Soutěžní části projektu se zúčastnilo 64 škol Královéhradeckého kraje, čtyři z nich byly oceněny finančním darem. Do projektu Školy podporující zdraví bylo v roce 2019 zapojeno 24 škol Královéhradeckého kraje.

V rámci realizace projektu **Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji** a z něho vycházející **Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I** pokračovaly aktivity vedoucí ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. Konaly se semináře a konference sloužící ke vzdělávání a sdílení dobré praxe pedagogů zaměřené na podporu kariérového poradenství a podnikavosti, polytechnického a odborného vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti a společného vzdělávání. Partneři projektu I-KAP KHK I se zaměřili především na pořádání exkurzí, projektových dnů a realizaci kroužků pro žáky středních a základních škol v kraji. Celková výše výdajů na realizaci aktivit projektu KAP a jeho implementaci dosáhla ve školním roce 2018/2019 46 959 944,45 Kč.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací v oblasti školství, u prostředků z Fondu rozvoje a reprodukce KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Došlo ke stabilizaci financování mzdových výdajů škol v kraji, z prostředků státních dotací bylo možno významně navýšit rozpočtem kryté nenárokové složky platu zaměstnanců, zejména pedagogických pracovníků. U prostředků poskytovaných z vlastních zdrojů rozpočtu kraje došlo k navýšení výdajů na obnovu a rozvoj činnosti škol. Z přidělených prostředků kraje bylo možno podpořit polytechnické a digitální vzdělávání ve středních a základních školách, byly vyčleněny prostředky na posílení odměňování učitelů odborných předmětů vybraných oborů vzdělání a na obnovu výpočetní techniky ve třídách. Nepodařilo se profinancovat nutnou obnovu vybavení škol a domovů mládeže.

Snížená procentní výše odvodů z fondů investic příspěvkových organizací napomáhá příspěvkovým organizacím řešit drobnou údržbu ze svých prostředků.

Předchozí rok 2018 byl velmi mimořádný v oblasti čerpání finančních prostředků na modernizaci objektů škol a jejich vybavení s využitím zdrojů z ESF. V této oblasti v roce 2019 pokračovala realizace projektů podpořených z IROP, IROP-ITI a OP Životní prostředí, zahájili jsme přípravu projektových záměrů pro nové programové období.

Seznam zkratk použitých v textu

AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
COP	centrum odborné přípravy
COV	centrum odborného vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR 2015–2020	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2016–2020
DZ KHK 2016–2020	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji 2016–2020
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FRR	fond rozvoje a reprodukce
FHK	Filharmonie Hradec Králové
G	gymnázium
HK	Hradec Králové
IROP	Integrovaný regionální operační program
IROP-ITI	Integrované územní investice
IVP	individuální vzdělávací plán
I-KAP KHK I	Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I
JC	Jičín
JŠ	jazyková škola
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji
KHK	Královéhradecký kraj
KHS	Krajská hospodářská správa
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání
KPBI	Kraj pro bezpečný internet
KSPN	krajská síť podpory nadání

ODM	olympiáda dětí a mládeže
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OP VK	Vzdělávání pro Konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
OŠ	odbor školství
OU	odborné učiliště
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRK	programy rozvoje kraje
PrŠ	praktická škola
RK	Rychnov nad Kněžnou
RVP	rámcový vzdělávací plán
SEVER	Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SOŠ	střední odborná škola
SJZ	stání jazyková zkouška
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SpecŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
StřVP	středisko výchovné péče
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠIKK	Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	školské poradenské zařízení
ŠZ	školské zařízení
ŠZ DVPP KHK	Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

KÚ	Krajský úřad
MAP	Místní akční plán
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUP	mimořádné účelové příspěvky
MZ	maturitní zkouška
NA	Náchod
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní neziskové organizace
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky
OA	obchodní akademie

	Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566
TU	Trutnov
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠK KHK	Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje
VUR	výchova k udržitelnému rozvoji
VZ	výroční zpráva
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmové útvary